

4

4

ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΛΑΜΠΑΔΑΡΙΟΥ.

ΚΡΗΠΙΣ,

πτοι

ΝΕΑ ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ
ΤΟΥ ΘΕΩΡΙΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ

ΤΗΣ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ.

συνταχθείσα πρὸς χρῆσιν τῶν σπουδαζόντων αὐτὴν

κατὰ τὴν νέαν μέθοδον

καὶ μιᾶς προσθήκης συνοπτικῆς Εἰηγήσεως

ΤΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ.

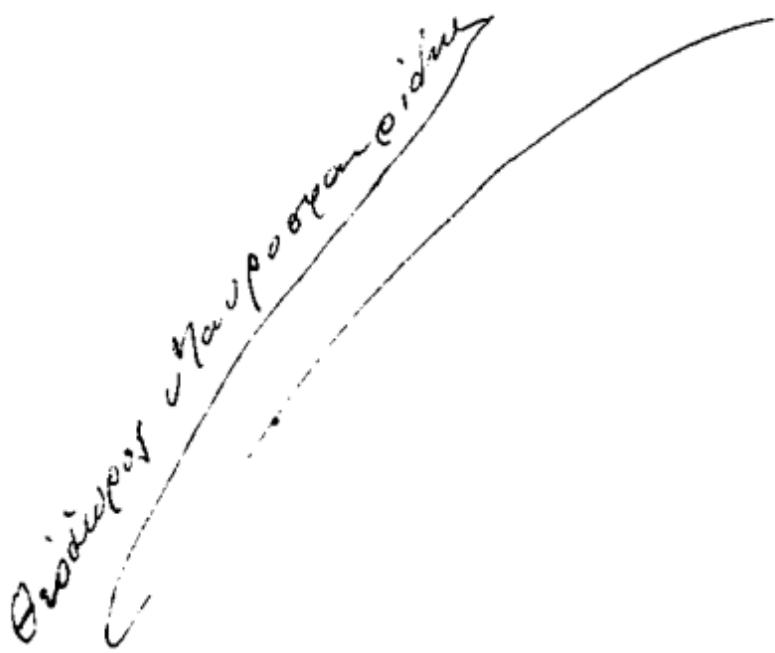
Νῦν πρῶτος ἔκδιπλος

Δ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΠΡΩΤΟΨΑΛΤΟΥ.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ,
ΕΚ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗΣ ΤΟΥ ΓΕΝΟΓΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ.

1875.

ΠΡΟΔΟΓΟΣ.

'Απὸ τοῦ Ὁρφέως, ὅστις διὰ τῆς μελωδίας αὐτοῦ ἐσυρε κατόπιν του τὴν ἐνόργανον καὶ ἀνόργανον ἐπμισυργίαν, ἡ Μουσικὴ, μίζ τῶν ὥραίων τεχνῶν, κατέστη ὅχι μόνον μέσον ἀνακουφίσμοῦ τῶν θλίψεων καὶ πρώτιστον μάλιστα καὶ σύσιωδέστατον στοιχεῖον· Ἐλληνικῆς ἀνατροφῆς, ἀλλὰ καὶ τὸ μόνον μέσον, δι’ οὗ ὁ ἀνθρώπος τίθεται εἰς συνομιλίαν μετὰ τοῦ Θεοῦ, τοῦ ὅποιου διὰ τῆς ἔψιτης ταύτης τῶν ὥραίων τεχνῶν ὑμεῖς τὴν σεσίχν, τὴν παντεξουναμίαν, τὴν ἀγαθότηταν· ἡ Μουσικὴ διὰ τοῦτο καὶ μόνον ἐκελλιεργήθη πλείστον ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου Ἐθνους, καὶ ἡ Ἐκκλησιαστικὴ, ἰδίως, ἐπειδὴ περὶ αὐτῆς ὁ λόγος, εἴλκυσε τὴν σύντονον μελέτην καὶ τὴν ἐνασχόλησιν πλείστων Ἕλλήνων, ἀπὸ Νικαιμίγγου τοῦ Γεράσηνοῦ μέχρι Κοσμᾶ τοῦ μελωδοῦ καὶ Ῥωμανοῦ καὶ Στουδίτου καὶ Δαμασκηνοῦ καὶ τοῦ διασῆμου Ἰωάννου Κουκουζέλτ., τοὺς ἄγωνας τὸν ὅποιων ὑπὲρ διασώσεως τοῦ πατροπαραδότου Ἐκκλησιαστικοῦ ὕφους καὶ τὸν ὑπὲρ τῆς ἱερᾶς Μουσικῆς ἐνθεον ζῆτον ἐκληρονόμησαν οἱ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν ἡμῶν κοσμήσαντες τὸν μευτικὸν θίασον τῆς Μ. Ἐκκλησίας Ηέτρος καὶ Τίκωδος, Χειρομεσίας καὶ Χρύσανθος, καὶ οἱ πρωτεψάλται Κωνσταντίνες καὶ Ἰωάννης.

Διὰ νὰ διατηρηθῇ δὲ ἐπιστήμη τις ἡ τέχνη τοιεύτη, εἶν παρέδωκεν οἱ ἀρχαῖοι ἴδρυται καὶ διδάσκαλοι, εἰσὶν ὥριται μένοι ἐπὶ τούτῳ ἀρχαὶ καὶ κανόνες, τῶν ὅποιων ἡ πλήρης γνῶσις καὶ ἐκμάθησις χειραγωγεῖ τὸν μαθητὴν εἰς εὐχρηστὸν αὐτῆς κατάληξιν· ἀν δὲ σαφῶς δὲν ὄρισθῶσιν οἱ κανόνες σύτοι καὶ ἀρχαὶ καὶ καταλήλως δὲν ἐρμηνευθῶσιν, ἀντοχοὶ ἀποδεχίνει πλιν τοιεύτη καὶ πᾶσα ἐνασχόλησις ὅλως ἀγονος, ἐλλειψίς ἀλλως τε, ην πάντες

μὲν ὁμολογοῦμεν, ἀλλὰ τῆς ὅποιας καὶ τὸ δυσθεράπευτον οὐδενὸς
διαφέύγει τὴν γνῶσιν.

Τὴν ἑλλείψιν ταύτην παρετήρησα καὶ ὁ ὑπερφαινόμενος καὶ,
παρ' ἔμοι κριτής, φρονῶ ὅτι ἡ πολλαχοῦ διαφθορὰ τοῦ ἱερωτάτου
τούτου κτήματος, ἐξ ὄσων ἡμίν οἱ πατέρες ἡμῶν ἔχληροδότησαν,
εἴναι τὸ ἀμεσοῦ καὶ ἀναμφήριστον τῆς τοιαύτης ἑλλείψεως ἀπο-
τέλεσμα· ἀνάγκην κατὰ συνέπειαν θεωρήσας, ἐπιβαλλομένην εἰς
ἡμᾶς ὑπὸ τοῦ γενικοῦ νόμου τῆς προσόδου, εἰς ὃν πᾶσα ἐπιστήμη
καὶ τέχνη καὶ οἰκεῖποτε ἀνθρωπίνη μάθηται· ὑπάγεται, ἀνάγκην
ἐθνικὴν, ἐπελήρηθην μείζονος τῶν ἐυνόμειών μου ἔργου, συντάξας,
δι' ἀπαντας τοὺς λόγους, σὺς ἀνω ἔξεθηκα, τὴν μετὰ χεῖρας δι-
δοσακαλίας, τὸ μὲν, ὅπως ὑγιεῖς ἀρχὰς καὶ κανόνας παράσχω τοῖς
σπουδίζουσιν αὐτὴν, τὸ δὲ, ὅπως, κατὰ καθῆκον, συντελέσω, κα-
τὶ τὸ μέτρον τῶν ἀσθενῶν μου δυνάμειων, εἰς διάσωσιν τοῦ Ἐκ-
κλησιαστικοῦ ὑδούς καὶ τῆς τάξεως καὶ ψιλμωδίας, ἐπὶ δὲ τού-
τῳ δὲν ὥκνησα νὰ διέλθω τὰ περὶ αὐτῆς πραγματευόμενα βιβλία,
ἔντυπά τε καὶ γειρόγραφα, ἀρχαίων καὶ νεωτέρων μουσικοδιδα-
σκάλων, ἐξ ᾧν καὶ τὰς ἀρχὰς τῆς ἐπιστήμης παρέλαβον καὶ τοὺς
περισσοτέρους κανόνας ἡρανίσθην.

Νομίζων περιττὸν νὰ εἶπω τι περισσότερον περὶ τῶν ἀρχῶν καὶ
τῶν κανόνων τούτων, ἀροῦ ἔκκειτος τῶν ζηλωτῶν ἀναγνωστῶν μου
ἔγει πρόχειρον τὴν ἀπόδειξιν, ζητῶ μόνον συγγράμμην, ἐὰν δὲν
ἡδυνήθην, ἐξ ἀδυναμίας καὶ τῆς ἀτελείας τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως,
καθ' ὄλοχληρίαν νὰ ἴκανοποιήσω τοὺς πόθους ἔκείνων, ὅσοι μετὰ
τῆς ἐνεστώσης ἔθνικῆς προόδου καὶ τῆς ἀναπτύξεως, ἥτις ἐν
παντὶ καθορᾶται εἰς τὸ ἡμέτερον Γένος, θέλουσι νὰ βλέπωσι τὴν
ἐμπρέπουσαν αὐτῇ θέσιν μεταξὺ τῶν λοιπῶν ὥραιών τεχνῶν κα-
τέχουσαν καὶ τὴν θείαν τέχνην τοῦ τῆς Δρμασκοῦ φωστήρος.

ΚΡΗΠΙΣ

ΒΤΟΙ

ΝΕΑ ΣΤΟΙΧΕΙΩΣ ΣΙΔΑΣΚΑΛΙΑ
ΤΟΥ ΘΕΩΡΗΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ

Τ Η 3

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ.

Ἐρώτησις. Τί ἐστι Μουσική; (2)

Ἀπόκρισις. Μουσική ἐστι μάθητις μέλος, καὶ τῶν θεωρίαν ἀκολουθοῦσι τὸ μέλος.

Ἐρ. Εἰς πόσα διαιρεῖται;

Ἀπ. Ἡ Μουσικὴ γενικῶς διαιρεῖται εἰς θύμα· εἰς θεωρητικήν καὶ πρακτικήν. Καὶ ἡ μὲν θεωρητική, διδάσκουσα τὴν κατὰ θεωρίαν μάθητιν τῶν βατίμων δρισμῶν τὴς Μουσικῆς, ἐξηγεῖ τὰς διαφόρους ἀναφοράς, εἰς ᾧ ἀναρρέεται τὸ θρύλον πεός τὸ θέατρον, καὶ τὸ ταχὺ πρὸς τὸ θραδύ· τὸ δὲ πρακτικὴ τυπίσταται εἰς τὸ φάλλον τὰ φαλλόμενα μέλη, ἵνευ περιβόλιος τῶν βατίμων δρισμῶν.

Ἐρ. Ποῖα τὰ ἀκολουθοῦσι τά πέρι τοῦ μέλους;

Ἀπ. Εἶναι οἱ Γόνοι, Ήχοι, Συττήματα, Γενε, Πεζοι, Ποιοι, Λρόνοι, Ρυθμοί, Φθόγγοι, Σχέσεις, Αναλογίαι, Συμφωνίαι,

(2) Μουσικὴ ὀνομάσθη, κατὰ τοὺς ἀρχαῖους Ἑλληνες, ἡ τῶν Νουσῶν, τῶν δποίων τὰ δυνμάτα εἰσι τα ἔξι· Αλιάρ, Θίττη, Εὐτέρη, Μελπομένη, Τερψιχόρη, Κάρτη, Θεομητη, Οἰρανίας καὶ Καλιόπη.

Σύνθεσις, Παραλλαγή, Φθορά, Μαρτυρία, Μελοποία, Εκθεσις
Συμπλοκής και ἐναρμονίου Μέλους.

Ἵδου και ἡ ἀνάλυσις ἑνὸς ἑκάστου.

Ιερὶ τοῦ Τόνου. (α)

Ἐρ. Τί λέγεται Τόνος;

Ἄπ. Τόνος λέγεται φωνὴ, ἔχουσσα εἰς ἑαυτὴν διάστημα. (6)

Ἐρ. Πόσοι εἰναιοί τάνοι;

Ἄπ. Τρεῖς: μεῖζων, ἐλάσσων και ἐλάχιστος· (γ) και ὁ μὲν μεῖζων τόνος συνίσταται ἐκ 12 διαστημάτων ἡ τμημάτων, ὁ ἐλάσσων ἐξ 9 και ὁ ἐλάχιστος ἐξ 7.

Ἐρ. Τίνι πρόπερ γίνεται καταφανῆς ἡ διαίρεσις τούτων τῶν διαστημάτων ἡ τμημάτων;

Ἄπ. Διά τινος Κλίμακος, τῆς ὅποίας τὸ ὑψός εἶναι ἑνὸς διγόνου, και ἑνὸς πέμπτου τοῦ διγόνου τῆς συνήθους πήχεως τῶν ὑφαντῶν. Ταύτην ἀριστούσης συγκρατίσῃς ίσην μὲν ἐν ρόπαι τοῦ

(α) Τόνος λέγεται ὁ τόπος τῆς φωνῆς και τῆς κρουσμένης χορδῆς σχετικῶς, καθότι ἡ φωνὴ και ἐκ τῆς κρουσθείσης χορδῆς ἐξερχομένη, πίπτει εἰς τὴν ἀκοὴν ὡς και διὰ τῆς φωνῆς ὁ φθόγγος διακρίνεται.

Κατὰ τὸν Εὔκλειδην δὲ τόνοις ἐστὶ τόπος τις τῆς φωνῆς, ἀπλακτὺς και διεκτικὸς συστήματος.

(β) Διάστημα είναι τὸ ὑπὸ δύο ῥθόγγων περιεχόμενον, εἴτε ἀνιόντων ὡς Πχ Βου, Βου Γα, Γα Δι, Δι Κε, εἴτε κατιόντων, ὡς Δι Γα, Γα Βου, Βου Πχ.

Κατὰ δὲ τὸν Ἀριστοδέεντον, Διάστημα ἐστὶ τὸ ὑπὸ δύων ῥθόγγων τὴν αὐτὴν ἐχόντων τάξιν ὡρισμένου μέρους.

Κατὰ δὲ τὸν Ἀριστείδην, Διάστημα ἐστὶ μέγεθος φωνῆς ὃν δύο ῥθόγγων περιγεγραμμένον.

γ) Ἐκ τοῦ μεῖζον τόνου γεννῶντας οἱ ἄλλοι ὅσω, ἐλάσσων και αἰλούρων.

πήγεως καὶ ἐν πέμπτον τοῦ ἑνὸς βουκίου, εἰς τὰς 2 διάρρησ σημειώνεις τὸν Δι φθόγγον· τότε, διαιρῶν τὸ ὅλον διάστημα εἰς 9 ίσα μέρη, ἀρχόμενος ἀπὸ τοῦ κάτω διαπασῶν Δι, καὶ λαμβάνων τὸ ἔννατον μέρος, σχηματίζεις τὸν μεῖζον τόνον τῆς κάτω Διαπασῶν, Δι, Κε.

Διαιρῶν δὲ πάλιν ταύτην εἰς 12 ίσα μέρη, ἀρχόμενος ἀπὸ τοῦ Κε, (α) καὶ λαμβάνων τὸ ἐν δωδέκατον, σχηματίζεις τὸν ἐλάσσονα τόνον Κε, Ζω.

Πάλιν, διαιρῶν εἰς 4 ίσα μέρη, τὸ ὅλον τῆς Κλίμακος, καὶ λαμβάνων τὸ ἐν τέσσαρον, σχηματίζεις τὸν ἐλάχιστον τόνον Ζω, Ντ, καὶ τοιουτοτρόπως σχηματίζονται οἱ τρεῖς τόνοι, μεῖζων, ἐλάσσων καὶ ἐλάχιστος· ὅταν δὲ θέλῃς νὰ μετρήσῃς καὶ ὅλην τὴν Διαπασῶν Κλίμακα, ἔξαχολουμεῖς οὗτας:

Διαιρεῖς εἰς 6 ίσα μέρη αὐτὴν ἀπὸ τοῦ Ντ, φθόγγου μέχρι τῆς κορυφῆς τῆς Κλίμακος, καὶ λαμβάνων τὸ ἐν ἕκτον μέρος, σχηματίζεις τὸν δεύτερον μεῖζονα τόνον, Ντ, Πα.

Ἐπειτα, διαιρῶν εἰς 7 ίσα μέρη, ἀπὸ τὸν Πα μέχρι τῆς κορυφῆς τῆς Κλίμακος, καὶ λαμβάνων τὸ ἐν ἑβδόμον, σχηματίζεις τὸν δεύτερον ἐλάσσονα τόνον, Πα, Βου.

Διαιρῶν δὲ πάλιν εἰς δύω ίσα μέρη, τὸ ὅλον τῆς Κλίμακος, καὶ λαμβάνων τὸ ἐν δεύτερον, σχηματίζεις τὸν δεύτερον ἐλάχιστον, Βου, Γα.

Τέλος, διαιρῶν εἰς 8 ίσα μέρη, ἀπὸ τὸν κάτω Κε, μέχρι τῆς κορυφῆς τῆς Κλίμακος καὶ λαμβάνων τὸ ὄγδοον, σχηματίζεις τὸν τρίτον μεῖζονα, Γα Δι, καὶ οὕτω γίνεται ἡ πρωτότυπη Κλίμακ τῆς Διαπασῶν, σαρτηνίζουσα τοὺς τόνους καὶ τὰ διαστήματα διεξ τῶν ἀριθμῶν· οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι διαιροῦσι τοὺς τόνους

(α) Τὸ διάστημα Δι Κε, εἶναι μεῖζον τοῦ Κε Ζω, καὶ τὸ διάστημα τοῦ Κε Ζω, εἶναι μεῖζον τοῦ Ζω Ντ.

εἰς τμήματα, καὶ ἔχ τούτων εἰς τέταρτα, τρίτα, καὶ καθεξῆς, τα ὅποια λέγονται τεταρτημόρια, τριτημόρια, ήμιτόνια, τριημι- τόνια ἡ ἡμιόλια κ. τ. λ. (α) Καὶ εἰς τέταρτον μὲν, δταν, διαιρε- θέντος τοῦ μείζονος τόνου εἰς 4 ίσα μέρη, λάβωμεν τὸ ἐν μέρος ἐπὶ τὸ τέταρτον· εὗτω καὶ εἰς τὸ τρίτον ἡ καὶ δεύτερον, λαμ- βάνων πάντοτε τὰ ἀναγκαιοῦντα μέρη καὶ σσα δύναται νὰ προ- φέρῃ ὁ λάρυγξ. Διὰ τῆς αὐτῆς ἀναλογίας δύνασαι νὰ ἀκτείνῃς τὴν Κλίμακα ταύτην καὶ δις διαπασῶν ὡς καὶ τρις διαπασῶν, κατὰ τὸν ἀνω τρόπον.

Περὶ Ἡχῶν.

Ἐρ. Τί εἶναι Ἡχος; (6)

Ἀπ. Ἡχος εἶναι, κατὰ τοὺς παλαιοὺς Ἐκκλησιαστικοὺς Μουσικοὺς, τρόπος ταχτικῆς διαδοχῆς ἐμμελῶν φθόγγων, ἡ τὸ μέλος τὸ ὅποιον παρασταίνεται διὰ μιᾶς συστηματικῆς Κλίμα- κος ἔχούστης φθόγγους 8 καὶ διεπτήματα 7, κατὰ τὴν διαίρεσιν αὐτῶν εἰς ἑκατον ἥχον.

Ἐρ. Πόσοι εἶναι οἱ ἥχοι καὶ πῶς διαιροῦνται;

Ἀπ. Οἱ ἥχοι εἶναι ὀκτώ: πρῶτος, δεύτερος, τρίτος, τέταρ- τος, πλάγιος τοῦ πρώτου, πλάγιος τοῦ δευτέρου, βαρὺς, καὶ πλάγιος τοῦ τετάρτου. Διαιροῦνται δὲ εἰς μέσους, παραμέσους, πλαγίους, εριφώνους, τετραφώνους, πενταφώνους, καὶ ἑπταφώ- νους. (γ) εὗτω δὲ συνέστησαν οἱ παλαιοὶ Μουσικοὶ τοὺς τέσ-

(α) Τὸ ἡμιτόνιον ἔχει ἡχεῖσυ τὸν τοῦ μείζονος. Ο δὲ ἡμιόλιος ἔχει ενα καὶ ἡμιειν τὸν μείζονα. Κατὰ μὲν τοὺς ἀρχαίους Ἑλλη- νας Μουσικοὺς θεωρεῖται εἰς 2 χρωματικὰ διαστήματα, τὸ μὲν ἡ- μιτόνιον τόνος ἐλάχιστος, ὁ δὲ ἡμιόλιος διπλάσιος.

(β) Κατὰ τὸν Ἀριστοτέλην, ὁ ἥχος καὶ ἥχῳ λέγεται τὸ ἀντί- φθεργον τῆς κορυγχῆς ἡ ἀντιφρωνία.

(γ) Λύτραι δύμως καὶ ὑποδικιρέστεις, οἵσαι ἀνωρελεῖς εἰς τὴν γένη μεθοδίαν, ἀποσιωπεύντες.

συρας χυρίους ἥχους, ἵκ τῶν τεσσάρων τόνων ἐνὸς πενταχόρδου
 ἢ τροχοῦ, τοῦ δποίου ὁ μέν πρῶτος τόνος ἦτο μεῖζων, ὁ δὲ δεύτερος ἀλάσσων, ὁ τρίτος ἀλάχιστος, καὶ ὁ τέταρτος πάλιν μεῖζων, ὡς θεωρουμένων τῶν τόνων αὐτῶν ἀπὸ τοῦ βαρέως ἐπὶ τὸ δέκατον, ὡς, Νη, Ηα, Βου, Γα, Δι. Θεωρήσαντες δ' αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ δέκατον ἐπὶ τὸ βαρὺ, ὡς, Πα, Νη, Ζω, Κε, Δι, περήγαγον καὶ ἄλλους τέσσαρες, τοὺς ὅποιους ὠνόμασαν πλαχίους. Ὡθεν τῆς Κλίμακος, ἣτις συνίσταται ἀπὸ δύο τετράχορδα δμοια, τὸ μέν δέκατον τετράχορδον περιέχει τοὺς χυρίους ἥχους ἐκτὸς τοῦ προσλαμβανομένου (ὁ ὅποιος εἶναι ὁ Νη), Πα, Βου, Γα, Δι· τὸ δέκατον τοὺς πλαχίους, ἐκτὸς τοῦ προσλαμβανομένου (ὁ ὅποιος εἶναι ὁ Πα), Νη, Ζω, Κε, Δι. Ἰδού καὶ ἡ Κλίμαξ.

Ηα.		Δι.
	12	
Νη.	—	Γα.
	7	Βου.
Ζω.	—	
	9	Ηα.
Κε.	—	
	12	Νη.
Δι.	—	

Ἐρ. Ὁ τροχὸς κατὰ τοὺς Μουσικοὺς τί είναι;

Ἀπ. Ὁ τροχὸς είναι σύστημα, τὸ ὅποιον περιέχει διαστήματα τέσσαρα, περικλειόμενα ἀπὸ φθόγγους πέντε, ὧν ὁ πρῶτος φθόγγος συμφωνεῖ μὲ τὸν πέμπτον· οὗτοι, Ηα, Νη, Γα, Δι, Πα, Βου, Γα, Δι, Ηα, Βου, Γα, Δι, Ηα. Οὗτοι λέγεται καὶ πεντάχορδον.

Ἐρ. Πῶς γράφεται τὸ μέλος του;

Ἀπ. Τὸ μέλος τοῦ τροχοῦ γράφεται καὶ παραλλαγήσεται
κατὰ τοὺς νέους οὕτων Πα Bou Γα Δι Πα Bou Γα

 Δι Πα Bou Γα Δι Κε Δι Γα BouKe Δι Γα BouKe Δι
 Γα BouKe Δι Γα Δι Πα BouΠα

Ἐρ. Κατὰ τοὺς παλαιοὺς πῶς;

Ἀπ. Κατὰ δὲ τοὺς παλαιοὺς οὕτω.

 λ λε χ λε; λε χ λε; ηε ηε χ γι α α ηε
 λε; λε χ λε; ηε ηε χ γι α α ηε λε; λε χ λε
 ηε ηε α γι α α ηε λε; λε α γι ε α α λε; λε
 γι ε λε; α λε χ λε; α γι ε α α λε; λε γι α λε; α
 λε χ λε; λε χ γι ε α α λε; λε γι ε λε; α λε; λε
 ε γι ε χ χ λε; λε α γι ε χ ηε λε; λε χ λε;
 α λε; λε ?

Κατεσκεύασαν δὲ καὶ αὐτὸν πάλιν τὸν τροχὸν ὀκτάποδα,

Zω.	9	Δευτερος.
Kε.	12	Ηρώτος.
Δι.	12	Τέταρτος.
Γρ.	7	Τρίτος
Bou.	9	Πλ. τοῦ δευτέρου.
Πα.	12	Πλ. τοῦ πρώτου.
Nη.	12	Πλ. τοῦ τετάρτου.
Zω.	7	Βαρός.

περιέχοντα τόσους φθόγγους, ὅσαι εἰσὶν οἱ ἥχει. Εξαπτος ἀριὰ πλάγιος ἥχος διίσταται τοῦ χυρίου του τετραπονίκη κατιούσα. Kai ἀν ἔτερη τις ἀπὸ τοῦ χυρίου ἥχου νὰ εὑρῃ τὸν πλάγιον του

φυσικῶς, (α) καταβάνει τέσσαρας τόνους, φάλλει πάντες φθεγγούς, καὶ ὁ πέμπτος φθόγγος παρίστησι τὸν ζητούμενον πλάγιον ἥγον ταῦτα μὲν κατὰ τὴν διαιρεσιν τῶν παλαιῶν Μουσιῶν.

Ἐρ. Καθ' ἡμᾶς δὲ πῶς διαιροῦνται;

Ἀπ. Διαιροῦνται δὲ κατὰ ἡμᾶς εἰς 7 διατονικοὺς κυρίους ἥγους, αὐτοὺς Ζω., Νη., Ηα., Βου., Γα., Δι., Κε., ἐκ τῶν ὅποίων γίνονται τὰ τοιούτα: δέξια κύριοι γραμματικοὶ μὲ τὴν μεταβολὴν τῶν τονικῶν διατονικάτων, ἄλλων μὲν ἵπε τὸ βαρύτερον, ἄλλων δὲ ἐπεὶ τὸ δέκτερον, ἔχοντας τὴν βάσιν τῶν τοῦ ἑνὸς εἰς τὸν Πα καὶ τοῦ ἄλλου εἰς τὸν Δι., γραμματικοὶ καὶ οἱ δύω· ἀπαντεῖς οὗτοι οἱ ἥγοι παρατάξιονται από τὴν διεκτονικὴν Κλίμακα τοῦ διαπατῶν τοιούτος· τὰς ὅποίκις ἐκτος φθόγγος συνιστᾶ ἕνα κύριον τοιούτον. ἔγοντα τοῖς τούτοις διάφορα διώματα, καὶ ποιοῦντα διοικήσεις πλάτος καὶ μὲ ἐντέλειαν. Ἀρα πάντες οἱ ἥγοι εἰσὶ κύριοι. διτὶ δὲ ἄλλων ἥγων ἡ βάσις εἶναι ὑψηλὴ, καὶ ἄλλων γραμμηλὴ. τοῦτο δὲν ἐμποδίζει τὴν κυριότητά των (6).

Ἐρ. Ποῖα εἶναι τὰ συστατικὰ τῶν ἥγων;

Ἀπ. Συστατικὰ δὲ τῶν ἥγων εἶναι τέσσαρα· τὸ ἀπήχημα ἢ

(α) Τοῦ ἀ. ἥγου ἡ βάσις φυσικῶς εἶναι εἰς τὸν Κε. Τοῦ β'. φυσικῶς κατὰ μίαν φωνὴν ἀνω τοῦ ἀ. ἥγου ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ γίνεται πολὺ δέξιος, μεταχρέωμεν εἰς τὸν Δι. φθόγγον, καθὼς καὶ τοῦ ἀ. τὸν μεταχρέωμεν εἰς τὸν Πα, διότι τοῦ διέτης δέξιος Κε εἶναι δέξιος. Λοιπὸν κατὰ τὴν διαιρεσιν τοῦ ἀ. ἥγου ἐκ τοῦ Κε, διικροῦμεν τὸν β'. ἐκ τοῦ Ζω φθόγγουος ἀρχας τέσσαρες κάτω εύριτκες τὸν πλάγιον τοῦ Βου, καθὼς βλέπουμεν εἰς τὸ Είρμοστρογγύκων μέλος καὶ πελλάκις; εἰς τὸ Στιγηρχρίκων διπους ἀρχεταις ἐκ τοῦ Βου ὁ πλάγιος του.

(β) Πολλοὶ δὲ τοῦ ἀ. ἥγοι γραμματικοὶ καὶ ἐναρμόνιοι γεννῶνται ἔχοντες μέλη ἐκτετημένα καὶ λίθεν λίθεν, τοὺς διοίους κάλλιστα παρατάξινονται οἱ βέντερικοι Λουσικοί· μὲν ὑποκοίτες, καὶ γὰρ ἐνθήμενοι.

προσήγγια), ἡ Κλίμαξ, οἱ δεσπόζοντες φθόγγοι, καὶ τὰ πάτητα.
λήξεις (α).

Περὶ Συστημάτων. (6)

Ἐρ. Πόσα εἶναι τὰ Συστήματα;

Ἄπ. Τέσσαρα, δικτάχορδον καὶ διαπασῶν, πεντάχορδον καὶ τροχὸς, τετράχορδον καὶ τριφωνία, καὶ τρίχορδον διφωνία (γ).

Ἐρ. Ποῖον ἐξ αὐτῶν εἶναι τὸ φυσικώτερον καὶ πρωτότυπον;

Ἄπ. Τὸ δικτάχορδον, τὰ δὲ λοιπὰ παράγονται ἐξ αὐτῶν.

Ἐρ. Ἐκ πόσων διαστημάτων συνίσταται τὸ δικτάχορδον σύστημα;

Ἄπ. Ἐξ ἑπτά, περικλειόμενα ἀπὸ φθόγγους δύοτά, οἷσν· Πα, Βου, Γα, Δι, Κε, Ζω, Νη, Π α, τὰ ὅποια ἔχουσιν ἕνα τόνον ἐλάχιστον, ἕνα τόνον ἐλάχιστον, καὶ τελευταῖον μεῖζονα μέγιστον τῆς ἀντιφωνίας, οὗτα π 9 7 12 12 9 7
 q Πα Βου Γα Δι Κε Ζω Νη

(α) Απόγονα λέγεται ἡ φωνὴ, εἴ τις ἔχειζει τὸν ὄχον, τίστημα αὐτοῦ δικτάχορδον ἢ πεντάχορδον εἶναι ἡ Κλίμαξ κ. τ. λ. Οἱ δεσπόζοντες φθόγγοι εἶναι ἔκεινοι, οἱ δὲ τοῖς διεκδίκουσι τὸ μέλος τίνος ὄχον εἶναι καὶ εἰς ὅποιους φθόγγους ἀγχικοῦν συνεχῶς νὰ περιστρέψενται. Αἱ καταλήξεις εἶναι ἔκεινοι οἱ φθόγγοι, οἱ δὲ ποιοις δεσπόζονται τὸ μέλος, τελικοὶ δὲ οἱ ἐν τῷ τέλει τοῦ μεθίκατος. Δικτηρεῖται δὲ ἔκειτος ὄχος εἰς 3 μέτρα, Πεπτεδικός, Στεγηράρικόν, καὶ Είρυμολογικόν πρεσβιτερίζονται δὲ αἱ καταλήξεις τοῦ καθίσ μείλους εἰς ποίους τόπους ἐμβαίνουσι τοὺς ὅποιους θέλετε εἴναι εἰς τὸν ταύτην τῶν ὄχων μὲ ἔκτασιν τῆς διδασκαλίας των.

(β) Σύστημα εἶναι κατὰ τὸ Μίκλεσίον τὸ διάστημα τὸ ἕγον περισσότερα τοῦ ἑνὸς τόνου.

(γ) Τὸ τρίχορδον τύποντας οἱ ἔρχονται Μουσικοί δὲ τὸ πεντάχορδον διὰ σύστημα. Οἱ δὲ μεταγενέστεροι Μουσικοί Μουσικοί τὸ ἐπρόσθετον σύστημα καὶ τὰ ἔκχρικα ἐτυπώνται.

12 12 7 9 12 12 7 9
 π π
 Πα Νη Ζω Κε Δι Γα Βου Πα π
 9 9

Ἐρ. Διατὶ ὀνομάζεται ὀχτάχορδον;

Ἀπ. Διότι συνίσταται ἀπὸ ὀχτὼ χορδῶν, ἡ φυσικὰς θέσεις,
 ἀπὸ τέξ ὁποίας περιορίζονται τὰ διαστήματα τῆς Κλίμακος,
 δηλ. ὅσαι εἰσὶν αἱ ὄριζόντιαι γραμμαὶ αὐτῆς, τόσαι εἶναι καὶ αἱ
 χορδαὶ.

Ἐρ. Ποῖον εἶναι τὸ πεντάχορδον;

Ἀπ. Τὸ συνιστάμενον ἀπὸ τόνους μὲν ἡ φωνὰς τέσσαρας,
 χορδὲς δὲ πέντε, τοῦ πρώτου φθόγγου συμφωνοῦντος μὲ τὸν
 πέμπτον. Ἰδε Σελ. 6. Στιχ. γ'.

Ἐρ. Ποῖον εἶναι τὸ τετράχορδον;

Ἀπ. Τὸ ἀπὸ τρεῖς τόνους καὶ τέσσαρας φθόγγους συνιστά-
 μενον οἷον,

γ — — — — — — — —
 Νη Ηα Βου Νη Ηα Βου Γα Βου Πα
 ♫ ♫ ♫ ♫
 Γα Βου Πα Νη γ

Ἐρ. Διατὶ λέγεται τετράχορδον;

Ἀπ. Διότι περιορίζονται οἱ τρεῖς τόνοι ἀπὸ τέσσαρας χορ-
 δᾶς ἡ φθόγγους, καὶ μετὰ τρεῖς ἀλλεπαλλήλους φωνὰς εύρι-
 σκεται τὸ ἴδιον μέλος καὶ ἡ ἴδια παραλλαγὴ κατὰ τὸ ἄνω πα-
 ράξειγμα, μὲ τὴν διαφορὰν ὅμως ὅτι αἱ φωναὶ αὗται εἰσὶν εἰς
 θέτιν ὑψηλοτέραν, ἡ γαμήλιοτέραν· τοῦτο δὲ τὸ μέλος λέγεται
 ἐναργόντοι.

Ἐρ. Ποῖον εἶναι τὸ τρίγορδον;

Ἀπ. Τὸ ἀπὸ δύο τόνους καὶ τρεῖς χορδῶν ἡ φθόγγους συν-
 ιστάμενον γιωματικὸν σύστημα, ὥστε ὁ πρώτος φθόγγος συμ-
 φωνεῖ με τὸν τρίτον, κατὰ τὸ τὴν παραλλαγὴν καὶ τὸ μέλος

ἀδιάφορον ἀν τίναι ὑψηλότερον ἢ γαμηλότερον, ὡς

—
Bou Γι

Δι Κε Ζω Κε Δι Γα Bou Πα Νη Πα Bou

—
ε

Ἐρ. Ποῖος ἦχος παραλλαγίζεται δι' αὐτῆς;

Ἀπ. Δι' αὐτοῦ μόνου τοῦ συστήματος φάλλεται καὶ παραλλαγίζεται ὁ δεύτερος ἦχος, καὶ οὐχὶ δι' ἄλλου.

ΙΙερότεροι Γένους.

Ἐρ. Τί εἶναι γένος εἰς τὴν Μουσικὴν;

Ἀπ. Γένος εἰς τὴν Μουσικὴν εἶναι διαιρεσίς της τετραχόρδου, ἡ ιδιότης μέλους.

Ἐρ. Πόσα εἶναι τὰ Γένη;

Ἀπ. Τρία, διατονικὸν, χρωματικὸν, καὶ ἐναρμόνιον ἐκ τῶν ὅποιών, τὸ μὲν διατονικὸν μεταχειρίζεται τὴν πρωτότυπον διατονικὴν ὀκτάχορδον καὶ διαπασῶν Κλίμακα.

Ἐρ. Πόσοι ἔχοι ἀνάγονται εἰς αὐτό;

Ἀπ. Εἰς αὐτὸ τὸ γένος ἀνάγονται τέσσαρες ἔχοι.

Ο Πρῶτος.

— — — — ♩ Κε.

Ο Τέταρτος.

— — — — Δ Δι.

Ο Πλάγιος τοῦ πρώτου

— — — — ♪ Πα.

Ο Πλάγιος τοῦ τετάρτου.

— — — — ♪ Δ Νη.

Ἐρ. Ποῖον εἶναι τὸ χρωματικὸν γένος;

Ἀπ. Εἶναι ἐκεῖνο, τοῦ ὅποιου ἡ Κλίμαξ περιέχει καὶ ἡμίτονα.

Ἐρ. Πόσοι ἔχοι ἀνάγονται εἰς τοῦτο;

Ἀπ. Δύο, ὁ Δεύτερος.

— — — — Δ Δι.

Καὶ ὁ Πλάγιος τοῦ δευτέρου.

— — — — ♪ Πα.

Ἐρ. Ποῖον εἶναι τὸ Ἐναρμόνιον γένος;

Ἀπ. Εἶναι ἐκεῖνο, τοῦ ὅποιου περιέχει καὶ τὸ τεταρτημέριον τοῦ μείζονος τόνου.

Ἐφ Ήόσοι ἦχοι ἀνάγονται εἰς τοῦτο;

Ἄπ. Δύω, ὁ Τρίτος.

γη Γα.

Καὶ ὁ Βαρύς. (α) . . .

ζ Ζω.

Στιγμαρικοὶ ὄντες.

Τὸ δὲ χρωματικὸν εἶναι ἔχεινο, τὸ ὄποιον φθείρει κατά τι τὰ τονικὰ διαστήματα τῆς πρωτοτύπου διατονικῆς Κλίμακος. Τὸ δὲ ἐναρμόνιον φθείρει μὲν ὡς τὸ χρωματικὸν τὰ τονικὰ διαστήματα, ἀλλὰ διὰ τεταρτημορίων, καὶ τριτημορίων, διὰ τοῦτο εἴναι καὶ τεχνικότερον.

(α) Οἱ τῶν ἀργαῖων Μουσικῶν καὶ παρὰ ἡμῶν καλεόμενοι κύριοι ἔχοι διαμαζονται σύτως:

Ἐλληνιστὶ Δώριος· Ἀραβοτουρκιστὶ Σαπία· Καθ' ἡμᾶς Ηρώτος.

• Λύδιος·	• Χουζάμ·	• Δεύτερος.
• Φρύγιος·	• Τζαρχίχ·	• Τρίτος.
• Μιξολύδιος·	• Νερζ·	• Τέταρτος.

Ἐκ τούτων παράγονται καὶ ἵ τέσσαρες Πλάγιοι.

Ἐλληνιστὶ Ἰποδώριος· Ἀραβοτουρκιστὶ Χουσεΐν· Καθ' ἡμᾶς Πλάγιος τοῦ ἀ.

Ἐλληνιστὶ Ἰπολύδιος· Ἀραβοτουρκιστὶ Χιτζάζ· Καθ' ἡμᾶς Πλάγιος τοῦ β'.

Ἐλληνιστὶ Ἰποργούγιος· Ἀραβοτουρκιστὶ Μπεστεγχλάρ· Καθ' ἡμᾶς Πλάγιος τοῦ γ'. ή Βαρύς.

Ἐλληνιστὶ Ἰπομιξολύδιος· Ἀραβοτουρκιστὶ Ράστ· Καθ' ἡμᾶς Πλάγιος τοῦ δ'.

Διὰ τῶν τετσάρων Κυρίων, καὶ διὰ τῶν τεσσάρων Πλάγιων ἐπιλεγονται οἱ ἑκτὸι ἔχοι.

Περὶ τὸν Ποσεῖδαν τῆς Μουσικῆς.

Ἐρ. Τί ἔστιν Ποσόν;

Απ. Ποσὸν ἔστι τὴν καταμέτρησις τῶν δὲ ἀναβάσεως, κατα-
βάσεως, καὶ ισότητος φωνῶν.

³Ἐρ. Τι ἔστι ἀνάβασις, τί κατάβασις, καὶ τί ισότης;

Απ. Ἀνάβασις μὲν ἔστι 8 σειραὶ φύλαγγων δὲ ἀναβάσεως ψαλλομένων μὲ τὰς ἐξῆς συλλαβάς, οὐτω· π — — —

Πα Βου Γα

Δε Κε Ζω Νη Πι, κατάβασις; δὲ τῶν διακαπαθάσεων

၀၅၃၁။ မြန်မာ အမျိုးသမီး၊ ၁၁၁၂ ခုနှစ်၊ ၁၁၁၃ ခုနှစ်၊ ၁၁၁၄ ခုနှစ်၊

Πα Νη Ζω Κε Δι Γα Βου Πα
τητος ψαλλομένων μὲ τις ιδίας συλλαβής εἰς μίαν βάσιν οὔτω,
— — — η — — — η — — — x=λ

$$x = \lambda.$$

H α H α H α Bou Bou Bou At At At

Αὗτη δὲ ἡ δί ἀναβάσεως καὶ καταβάσεως σειρὴ φθόγγων ὁ-
νομάζεται Κλίμαξ, δι? τῆς διδάσκονται οἱ ἀρχάριοι· τὴν ποσότητα
τῆς μελωδίας· δύναται δὲ νῦν ἡγεις αὐτῇ συνεχής καὶ ὑπερβατή·
καὶ συνεχής μὲν λέγεται, ὅταν ψάλλωνται κατὰ σειράν οἱ φθόγ-
γοι· ὑπερβατή δὲ, ὅταν ψάλλωνται σύγι κατὰ τάξιν, ἀλλὰ κατὰ
παράληψιν ἐν τῷ μεταξύ ἐνός, δύο, τριῶν, ἢ καὶ πολλῶν φθόγ-
γων κτλ. Ἰδοὺ καὶ αἱ δύο Κλίμακες, ἕξ ᾧ, ἢ μὲν μία τοῦ
διαπασῶν, ἢ δὲ ἄλλη τοῦ διεσπασῶν καλεῖται: (2).

(α) Επὶ τούτων τῶν Κλιμάκων συ-ήδως διέσχισται τὰ ἔκκλησιαστικὰ καὶ τὰ ἐξωτερικὰ μέλη: ἔνιστε δικαὶος ἐκτείνομεν ταῦτας περισσότερον τόσον ἐπὶ τὸ βρέφον, ὅτους καὶ ἐπὶ τὸ ἄρρεν ἐκτείνεται δὲ καὶ τρεῖς διαπασῶν Κλίμακὲς διὰ τῶν αὐτῶν φθεγγών, καὶ μαρτυρίου, ἐκτὸς μάνον ὅτι ἐπὶ τὸ ἄρρεν ἐκτείνομεναι μαρτυρίζει ἔχουσιν ἐφ' ἐκυρῶν δύο δέξεις: αἱ δὲ ἐπὶ τὸ βρέφον θέλουσιν ἔχει τὰ γοργίματά των ἀντίστροφα. Καὶ ἐπὶ μὲν τῶν ἐξωτερικῶν μελῶν ἐκτείνονται μέχρι τοῦ κάτω δις διαπασῶν Zw, ἐπὶ δὲ τῶν ἔκκλησιαστικῶν, ἐν καὶ πολὺ επιχνίῳ, μέχρι τοῦ ??.

	12
	7
	9
	12
	7
	9
	12
	12
	7
	9
	12
	7
	9
	12
	7
	9
	12

Δt
 $\Gamma\alpha$
 Bou
 $H\alpha -$
 $N\eta$
 $Z\omega$
 $K\epsilon$
 Δt
 $\Gamma\alpha$
 Bou
 $H\alpha -$
 $N\eta$
 $Z\omega$
 $K\epsilon$
 Δt

Ἡ κατὰ τὸ Σίγι Διατάσσειν Κλημαξ.

π'	12	$\Pi\alpha$
η	7	$N\eta$
ω	9	$Z\omega$
ϵ	12	Ke
Δt	12	Δt
$\Gamma\alpha$	7	
Bou	9	
	68	$H\alpha$

Περὶ τοῦ Ποιοῦ τῆς Μουσικῆς.

Ἐρ. Τί ἐστι Ποιόν;

Ἀπ. Ποιὸν εἶναι εἰς τὴν Μουσικὴν ἡ καταμέτρησις τῶν φθόγγων, ἡ ἀνάβασις καὶ κατάβασις, ἡ ταχύτης καὶ βραδύτης, τὸ δυνατὸν καὶ ἀδύνατον, τὸ ὄμαλὸν καὶ ἀνώμαλον, τὸ λεπτὸν καὶ τραχὺ, καὶ ἄλλα πολλὰ, ἀτίνα ὅμοι συνενούμενα ἀποτελοῦσι τὴν ποιότητα.

Ἐρ. Ἡ ποιότης ἀπλῶς ἀπὸ πόσα τινὲς γνωρίζεται;

Ἀπ. Ἀπὸ ὅνος, ἀπὸ τὴν καταμέτρησιν τοῦ χρόνου, καὶ τῶν ὑποστάσεων ἐγχρόνων καὶ ἀγρόνων τῆς Μουσικῆς, καὶ ἀπὸ τὸν τρόπον τῆς ἐκφωνήσεως τῶν φθόγγων.

Ἐρ. Ποιὸι παριστῶσι τὴν ποιότητα τοῦ χρόνου;

Ἀπ. Οἱ ἔγχρονοι χαρακτῆρες καὶ ἄγροι, ἡ οἱ ὑποχειμένοι εἰς χρόνον, καὶ οἱ στερούμενοι χρόνου (α).

(α) Οἶν τὸ γοῦγὸν ἔχει τὴν ταχύτητα τοῦ χρόνου, τὸ ἀγρόν, τὸ κλάσμα, ἡ ἀπλῆ, ἡ σιωπὴ καὶ διάσυρδες ἔχει τὴν βραδύτητα. Τὸ ὄμαλὸν δμαλύνει τὴν φωνὴν διὰ τοῦ λέρυγγος, τὸ δὲ ἀντικέιμενα πετεῖ τὴν φωνὴν διὰ τοῦ λέρυγγος, καὶ τὸ ψιλοτόνον ἔχει τὸ δυνατόν καὶ τραχύ. Τὸ ἔπειρον καὶ τὸ ἐνδόριον, ἔχουσι τὸ ἀδύνατον τῆς φωνῆς. Τὸ κλάσμα, ἡ ἀπλῆ, καὶ τὸ ἀργόν, ἔχουσι τὸ ἀργόν, δμαλύν, λεπτόν καὶ μαλακόν, τῆς ρωνῆς; ἡ δὲ βεριτζέ ἔχει (καὶ μάλιστα προηγουμένης τῆς πεταστῆς μετὰ τοῦ κάσσωματος) τὴν ακαματιλίαν καὶ τὸ σκληρόν, τῆς φωνῆς ταῦτα τὰ σημεῖα, μεταχειρίζονται οἱ Μουσικοί, δχεὶ διὰ νὰ παριστάνωσι διάτονον τούς φθόγγους ἀλλὰ διὰ νὰ τελειοποιῶσι τὰς συνθέσεις τῶν χαρακτήρων καὶ νὰ ἀσιν ἵκανοι νὰ γράφωσι τὸ μέλος, καθὼς ἡ ποιότης ἀποτελεῖ τοὺς φθόγγους μακρούς καὶ βραχεῖς τῆς ποσότητος. Καὶ βεριτζέ μὲν φύνγος λέγεται ἐκεῖνος, οστις ἔξοδεύει χρόνον ἔνα, μακρὸς δὲ, οστις ἔξοδεύει πολλούς. Ἀλλ' ἐπειδὴ πολλάκις εἰς χρόνον ἔνα, μακρὸς δὲ, οστις πολλούς φύνγος, καὶ πάλιν εἰς φύνγος ζητεῖ πολλούς χρόνους, ἀδέησαν σημεῖα τινὰ διὰ νὰ προσδιοιτῶσι αὐτὰ, γραφόμενα κάτιθεν ἡ ἀ·ωθεν τῶν χαρακτήρων τῶν φθόγγων. Ταῦτα δέ τὰ σημεῖα ὀνομάζομενα ὑποστάσεις ἔγχρονοι, καὶ ἄγροι.

Ἐρ. Πόσοι είναι αἱ ἔγχρονοι;

Ἀπ. Ἐξ, τὸ Κλάσμα ., ἡ Ἀπλῆ ., τὸ Γοργὸν ., τὸ Ἀργὸν ., ἡ Σιωπὴ (), καὶ ὁ Στυρὸς +, αἵτινα χρησμεύουσιν εἰς τὴν καταμέτρησιν τοῦ χρόνου.

Ἐρ. Τι δύναμιν ἔχει τὸ Κλάσμα;

Ἀπ. Τὸ Κλάσμα εἰς σποιον χαρακτήρα ἥθελε τεθῇ, ἐξοδεύει δύο χρόνους, ἐνα διὰ τὸν χαρακτήρα, καὶ ἐνα διὰ τὸ Κλάσμα. τίθεται δὲ τὸ Κλάσμα εἰς σᾶλους τοὺς χαρακτήρας ἐκτὸς τῶν Κεντημάτων καὶ τῆς Ὑπορρόσης· ἐπειδὴ τὰ μὲν Κεντήματα δὲ ἀργοποροῦσί ποτε περισσότερον ἀπὸ ἑνὸ χρόνον, ἡ δὲ Ὑπορρόη ἀντὶ τοῦ Κλάσματος δέχεται τὴν Ἀπλῆν.

Ἐρ. Ποίαν ἐνέργειαν ἔχει ἡ Ἀπλῆ;

Ἀπ. Ἡ Ἀπλῆ τίθεται κάτωθεν τῆς Ὑπορρόσης διὰ τὸν δεύτερον αὐτῆς φθόγγον, καὶ ὑποκάτω εἰς τὴν Ἀπόστροφον, ἡ ὁ ποίαν ἀμπορεῖ νὰ δέχηται καὶ Γεργὸν οὗτω (), ἕτι τίθεται καὶ ὑποκάτω εἰς τὸ Ἀντικένωμα ὡς (), τὸ δὲ Ὁλίγον τὶ σποιον ἔχει τὴν Ἀπλῆν δαπανᾷ δύο χρόνους, ἐνα διὰ τὸν χαρακτήρα καὶ ἐνα διὰ τὴν Ἀπλῆν· ὅταν δὲ χρειασθῶσι τρεῖς γρόνοι, γίνεται Διπλῆ, πλὴν μὲν Ἐπερον, καὶ οὐχὶ πλέον μὲν Ἀντικένωμα οὗτω, (), ὅταν δὲ τέσσαρες, Τριπλῆ οὗτω, () ὡταύτω· γίνεται καὶ Τετραπλῆ, (), καὶ Ηενταπλῆ, καὶ ἔτι περισσότερον, πλὴν μὲν Ἐπερον καὶ χωρὶς Ἀντικένωμα· ὑπὲρ γράφεται δὲ ἡ Διπλῆ, καὶ Τριπλῆ, καὶ Τετραπλῆ, εἰς σᾶλους τοὺς χαρακτήρας, ἐκτὸς τῶν Κεντημάτων, καὶ τῆς Ηενταστῆς.

Ἐρ. Τίνα δύναμιν ἔχει τὸ γοργὸν ὅταν τίθεται εἰς τοὺς χαρακτήρας;

Ἀπ. Ὁταν ἔγειται γρεία δύο φθόγγοι· νὰ ἐξοδεύωσιν ἑνὸ χρόνον τίθεται Γοργὸν εἰς τὸν δεύτερον χαρακτήρα οὗτω, ἢ ()

καὶ εἰς μὲν τὸν πρῶτον χαρακτῆρα ἥγουν τὸ Ἰσον ἔξοδεύεται
ἡ θέσις, εἰς δὲ τὸν δεύτερον, ἥγουν τὸ Ὀλίγον ἐνθα εἶναι τὸ
Γοργὸν ἔξοδεύεται ἡ ἄρσις.

Ἐρ. Ὅταν δὲ χρειάζηται νὰ ἔξοδεύσωσιν ἓνα χρόνον τρεῖς
φθόγγοι;

Ἀπ. Τότε τίθεται δίγοργον εἰς τὸν δεύτερον καὶ τρίτον χα-
ρακτῆρα οὐτω, $\pi \text{---} \zeta \text{---}$, ωστε ἡ μὲν πρώτη Ἀπόστροφος ἔχει
σὸλην τὴν θέσιν, ἡ δὲ δευτέρα μὲ τὰ Κεντήματα ἔχουσιν σὸλην
τὴν ἄρσιν.

Ἐρ. Ὅταν γείνη χρείχ νὰ ἔξοδεύσωσι τέσσαρες φθόγγοι ἑνα
χρόνον;

Ἀπ. Τότε τίθεται τρίγοργον εἰς τοὺς ὑστέρους τρεῖς φθόγ-
γους οὐτω, $\text{---} \zeta \text{---}$, καὶ τὸ μὲν Κέντημα μὲ τὸ Ὀλίγον
λαμβάνουσι τὴν θέσιν· ἡ δὲ Ὑπορρόη μετὰ τῆς Ἀποστρόφου
σὸλην τὴν ἄρσιν, καὶ καθιεξῆς. Ὅταν δὲ εἰς χαρακτῆρ ἔχει Γορ-
γὸν καὶ Ἀπλῆν, πρῶτον ἐνεργεῖ τὸ Γοργὸν, καὶ ὑστερον ἡ Ἀ-
πλῆ καθὼς $\text{---} \zeta$, ωσαύτως γίνεται καὶ ὅταν τύχῃ δίγοργον
ἡ τρίγοργον μὲ Ἀπλῆν ἡ διπλῆν ὡς $\pi \text{---} \zeta \text{---} \zeta$
 $\text{---} \zeta \text{---} \zeta \text{---} \zeta$

Ἐρ. Τὸ δὲ ἀργὸν τίνα δύναμιν ἔχει;

Ἀπ. Τὸ ἀργὸν ὅταν τεθῇ ἐπέξιν εἰς τὸ Ὀλίγον, κάτωθεν τοῦ
ὅποίου εἶναι Κεντήματα οὐτω $\pi \text{---} \zeta$, θέλει νὰ ἔξοδεύσωνται
δύο χρόνοι, ὁ εἰς διὰ τὸ Ὀλίγον, καὶ ὁ ἄλλος διὰ τὸ ἀργὸν, τὰ
δὲ Κεντήματα, θέλει νὰ λαμβάνωνται γοργῶς εἰς τὴν ἄρσιν τοῦ
πρὸ αὐτῶν χαρακτῆρος, καθὼς ἐνταῦθα τοῦ Ἰσοῦ $\pi \text{---} \zeta$,
ὅταν δὲ χρειασθῇ νὰ ἔξοδευθῶσι τρεῖς χρόνοι εἰς τὸ Ὀλίγον.
(ΚΡΙΗ.)

τότε διπλασιάζεται τὸ ἀργὸν μὲν μίαν κάθετον γραμμήν ἄνωθεν
οὗτῳ $\overset{\pi}{\overbrace{\text{---}}}$, εἰδὲ χρειασθῶσι τέσσαρες γρόνοι, τότε τρι-
πλακτιάζεται τὸ ἀργὸν μὲν ἐπέραν εὐθεῖαν γραμμήν ἐπὶ τῆς κα-
θέτου οὗτῳ $\overset{\pi}{\overbrace{\text{---}}}$, καὶ καθεξῆς ὅσας ἄλλας γραμμὰς εὐ-
θεῖας καὶ καθέτους, ἥθελε δεγχθῆ τὸ ἀργὸν, τόσους δὲ καὶ τοὺς
γρόνους λαμβάνει.

Ἐρ. Εἴπομεν ἀνωτέρω ὅτι τὸ γοργὸν, ὅταν ἦναι μόνον οὗτῳ
 $\overset{\pi}{\overbrace{\text{---}}}$, διαιρεῖ τὸν γρόνον εἰς δύο, καὶ ἔξοδεύουσιν οἱ δύο
φύλαγγοις ἀπὸ ἥμισυ γρόνουν, ὅταν δὲ εἰς αὐτὸν ἦναι καὶ Ἀπλῆ
ποιῶν δύναμιν ἔχει;

Ἀπ. Διαιρεῖ τὸν γρόνον εἰς τρία· καὶ ἐάν ἡ Ἀπλῆ εὑρίσκε-
ται ἀπὸ τὸ ἀριστερὸν αὐτοῦ μέρος οὗτῳ $\overset{\pi}{\overbrace{\text{---}}}$, ὁ πρῶτος
φύλαγγος, ἥτοι τὸ Ἰσον ἔξοδεύει δύο τρίτα τοῦ γρόνου, καὶ ὁ
δεύτερος ἥτοι τὸ Ὁλίγον ἔξοδεύει ἐν τρίτον· ἐάν δὲ ἡ Ἀπλῆ,
τεθῇ ἀπὸ τὸ δεξιὸν αὐτοῦ μέρος οὗτῳ $\overset{\pi}{\overbrace{\text{---}}}$, τότε τὸ Ἰσον
ἔξοδεύει ἐν τρίτον τοῦ γρόνου καὶ δύο τρίτα τὸ Ὁλίγον· τιθε-
μένης δὲ διπλῆς εἰς τὸ Γοργὸν, ὁ γρόνος διαιρεῖται εἰς τέσσαρα,
καὶ εἰ μὲν ἀριστερόθεν ἡ διπλῆ κεῖται οὗτῳ $\overset{\pi}{\overbrace{\text{---}}}$, τρία
τέσσαρα τοῦ γρόνου ἔξοδεύει τὸ Ἰσον, καὶ ἐν τέταρτον τὸ Ὁλί-
γον, ἐάν δὲ ἡ διπλῆ τεθῇ ἀπὸ τὸ δεξιὸν αὐτοῦ μέρος οὗτῳ
 $\overset{\pi}{\overbrace{\text{---}}}$, τὸ Ἰσον τότε ἔξοδεύει ἐν τέταρτον τοῦ γρόνου, καὶ
τὸ Ὁλίγον τρία τέταρτα.

Ἐρ. Τοῦ διγοργού πῶς;

Ἀπ. Τὸ Διγοργὸν μόνον κείμενον οὗτῳ $\overset{\pi}{\overbrace{\text{---}}}$, διαιρεῖ τὸν
γρόνον εἰς τρία, καὶ ἔξοδεύουσιν οἱ τρεῖς φύλαγγοι ἀπὸ ἐν
τρίτον τοῦ γρόνου· ὅταν δὲ λάβῃ Ἀπλῆν διαιρεῖ τὸν γρόνον

εἰς τέταρτα, καὶ ἀνὴρ ἡ Ἀπλῆ κεῖται ἀριστερόθι τοῦ οὐτώ π
 τέταρτος, ὁ πρῶτος φθόγγος δαπανᾷ δύο τέταρτα τοῦ γρόνου,
 οἱ δὲ ἄλλοι δύο δαπανῶσιν ἀπὸ ἐν τέταρτον ἀνὴρ πάλιν ἡ
 Ἀπλῆ τεθῆ ἀνωθεν τοῦ πρώτου Γοργοῦ οὗτω π τέταρτος
 ὁ πρῶτος φθόγγος τότε δαπανᾷ ἐν τέταρτον τοῦ γρόνου, ὁ
 δεύτερος δύο τέταρτα, καὶ ὁ τρίτος ἐν τέταρτον, ἀνὴρ πάλιν ἡ Ἀπλῆ
 τεθῆ ἀπὸ τὸ δεξιὸν μέρος τοῦ Διγόργου οὗτω, π τέταρτος,
 τότε οἱ δύο πρῶτοι φθόγγοι εἴκοδεκάουσιν ἀπὸ ἐν τέταρτον, ὁ
 δέ τρίτος φθόγγος τὰ δύο τέταρτα τοῦ γρόνου πιθεμένης δὲ
 Διπλῆς εἰς τὸ Διγόργον, ὁ γρόνος διαιρεῖται εἰς πέντε, καὶ
 εἰμὲν ἀριστερόθιν ἡ Διπλῆ κεῖται οὗτω, π τέταρτος, ὁ πρῶτος
 φθόγγος δαπανᾷ τρία τέταρτα τοῦ γρόνου, οἱ δὲ ἄλλοι δύο
 δαπανῶσιν ἀπὸ ἐν τέταρτον, ἀνὴρ πάλιν ἡ Διπλῆ τεθῆ ἀνωθεν
 τοῦ πρώτου Γοργοῦ οὗτω π τέταρτος, ὁ πρῶτος φθόγγος τότε
 δαπανᾷ ἐν τέταρτον τοῦ γρόνου, ὁ δεύτερος τρία τέταρτα, καὶ
 ὁ τρίτος ἐν ἀνὴρ πάλιν τεθῆ ἀπὸ τὸ δεξιὸν μέρος
 τοῦ δευτέρου Γοργοῦ οὗτω, π τέταρτος, τότε οἱ δύο πρῶτοι φθόγγοι
 εἴκοδεκάουσιν ἀπὸ ἐν τέταρτον, ὁ δέ τρίτος φθόγγος τὰ τρία
 τέταρτα τοῦ γρόνου ἡ ἀνάλογος διαιρεσίς τοῦ γρόνου γίνεται
 καὶ σταύρωσιν εύρισκηται εἰς τὸ Τρίγοργον καὶ Τετράγοργον Ἀπλῆ,
 ἡ Διπλῆ ὅπισθεν ἡ ἔμπροσθεν ἡ ἐν μέσῳ αὐτῶν, ώς τὸ σχῆμα ού-
 μενον παράδειγμα.

Διαιρεσίς τοῦ Χρόνου.

Τὸ Συνεπτυγμένον.

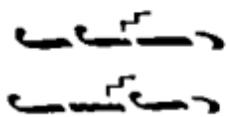
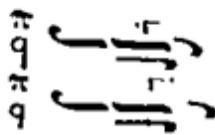
Τὸ Ἀναλελυμένον.

Εἰς Δύο.

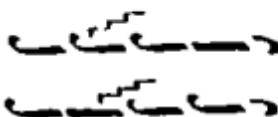
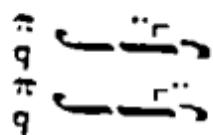
χ π τέταρτος
παραβού παρα

π τέταρτος
παραβού παρα π

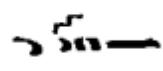
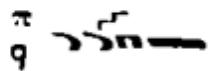
Εἰς Τρία.

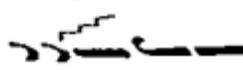
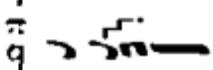
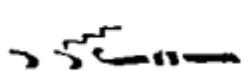
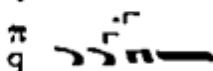
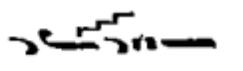
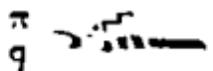
Εἰς Τέσσαρα.

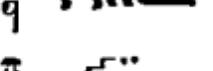
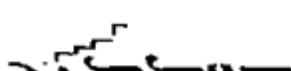
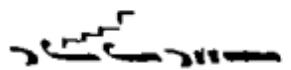
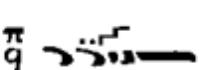
Εἰς Τρία.

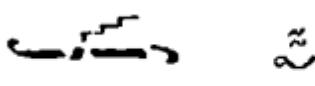
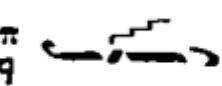
Εἰς Τέσσαρα.

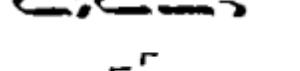
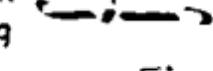
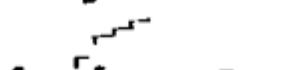
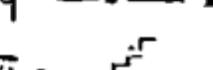
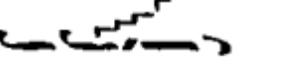
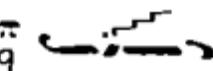
Εἰς Πέντε.

Εἰς Τέσσαρα.

Εἰς Πέντε.

ἡ ἀνάλογος διαιρεσίς γίνεται καὶ ὅταν εὑρίσκεται εἰς τὸ Τριγοργον Διπλῆ ὅπισθεν ἡ ἔμπροσθεν ἡ ἐν μέσῳ.

Ἐρ. Εἶναι καὶ ἄλλοι χαρακτῆρες ἔγχρονοι;

Ἀπ. Εἶναι δύο, ἡ Σιωπὴ, καὶ ὁ Σταυρός.

Ἐρ. Πῶς σημειώνεται ἡ Σιωπή;

Ἀπ. Ὁταν ἡ Ἀπλῆ τίθεται μὲτὰ τὴν Βαρεῖαν οὕτω, ἔξωθεν τῶν χαρακτήρων.

Ἐρ. Τίνα δύναμιν ἔχει;

Ἀπ. Τότε ὁ χρόνος αὐτῆς ἔξοδεύεται μὲτα σιωπήν· ἐὰν δὲ γένη μὲτα Διπλῆν οὕτω, , σιωπῶνται δύο χρόνοι· εἰδὲ μὲτα Τριπλῆν, τρεῖς, καὶ τέσσαρες; καὶ πέντε, καὶ καθεἕτης (α).

Ἐρ. Τίνα δύναμιν ἔχει ἡ Σιωπὴ, ὅταν λάθη καὶ Γοργὸν ἀνωθεν οὕτω,

Ἀπ. Τότε σιωπᾶται τὸ ἥμισυ τοῦ χρόνου, ἥγουν τὸ μὲν ἥμισυ τοῦ χρόνου πρῶτον ὄμιλεῖται εἰς τὴν ἄρσιν, τὸ δὲ ἥμισυ σιωπᾶται εἰς τὴν θέσιν· ὄμοίως καὶ ὅταν θέλωμεν νὰ διαιρέσωμεν τὸ ἐν τρίτον τῆς Σιωπῆς τὸ σημειώνωμεν οὕτω ,

ὅταν δὲ ἐν τέταρτον οὕτω, , καὶ τὸ ἀνάπτυξιν, οὕτω, καὶ οὕτω, , πράττοντες ἀπαραλλάκτως καθώς καὶ εἰς τὴν χρονικὴν διαιρεσιν.

Ἐρ. Τίνα δύναμιν ἔχει ὁ Σταυρός; + .

Ἀπ. Διακόπτει τὴν φωνὴν, καὶ ἀρχεται ἡ φωνὴ τοῦ ἀκολούθου χαρακτῆρος μὲν νέον πνεῦμα.

(α) Εἴστω δὲ γνωστὸν δτι εἰς τὰς ἔξωτερικὰς μελοποίικς συμπίπτει νὰ σημειώνεται ἡ Σιωπὴ καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ μέλους, καὶ εἰς τὸ μέσον, καὶ εἰς τὸ τέλος.

Περὶ Χρόνου καὶ ἀγωγῆς χρονικῆς.

Ἐρ. Τί εἶναι Χρόνος;

Ἄπ. Χρόνος εἶναι καιρὸς, δοτις δαπανᾶται εἰς τὸ προσδιωρι-
σμένον μέτρον μετὰ τῶν προσδιωρισμένων σημείων.

Ἐρ. Εἰς πόσα διαιρεῖται;

Ἄπ. Εἰς τέσσαρα, Θέσιν, Ἀρσιν, Ψόρον, καὶ Ἡρεμίαν (α).

Ἐρ. Πώς ἐννοεῖται κατὰ τοὺς Μουσικούς;

Ἄπ. Ὁ Χρόνος, κατὰ τοὺς Μουσικούς εἶναι καταμέτρησις
τῆς κινήσεως τοῦ κινουμένου, ἦγουν μέτρημα εὐτάχτου κινή-
σεως, ἐνὸς σώματος κατὰ Θέσιν καὶ Ἀρσιν.

Ἐρ. Πώς δύναται νὰ μετρῇται ὁ Χρόνος;

Ἄπ. Μετρεῖται ὁ Χρόνος ἦγουν· ὁ καιρὸς εἰς τὴν Μουσικὴν,
ὅταν ἡ γείρη κινήται κάτω καὶ ἄνω μὲ εὐταξίαν, τύπουσα τὸ
γόνυ· ὁ δαπανώμενος καιρὸς τῆς πρώτης θέσεως, ἦγουν τοῦ
χρούσματος, δοτις γίνεται διὰ τῆς χειρὸς· ἔως εἰς τὴν τελείαν
ἀρσιν ἀρχεται ἡ γείρη νὰ καταβαίνῃ πρὸς τὴν δευτέραν
θέσιν, ὑπολαμβάνεται ἔνας Χρόνος, καὶ ἀρχεται νὰ μετρῇται
ὁ δεύτερος· διὰ τοῦτο τὸ ἔκτελεστικὸν αἴτιον τοῦ Χρόνου εἶναι
ἡ πᾶσα χρούσις, εἴτε τῆς ἐμφάνους Μουσικῆς, εἴτε τῶν ὄργά-
νων· οἷον, τυμπάνων, κωδώνων, καὶ λοιπῶν.

(α) Θέσιν ὀνομάζομεν τὴν θέσιμην τῆς γειρὸς εἰς τὸ γόνυ, εἴ δὲ
προκύπτει ὁ κρότος.

Ἀρσιν ὀνομάζομεν τὸ τέλος τοῦ χρονικοῦ μέτρου δηλ. τὸν καιρὸν,
καὶ θνὴν ἡ γείρη εὑρίσκεται εἰς τὸ ἄνω καὶ πλευσίον τῆς δευτέρας θέσεως.

Ψόρον δὲ τὸν κρότον τὸν ἐκ τοῦ κτύπου προερχόμενον.

Ἡρεμίαν δὲ τὴν εἰς πᾶσαν θέσιν καὶ ἀρσιν γινομένην διατριβὴν τῆς
γειρός· εἰσὶ καὶ τινες βαρύφθογγοι Μουσικοὶ, οἱ δποτοις ἡρεμοῦσιν ἢ
διατριβούσι περισσότερον ἀπὸ τὸ προσδιωρισμένον, ὡς ἐκ τοῦ δποτού
γινούσινει ἐγρήνος πόδες τὴν βραχί.

Ἐρ. Εἰς πᾶσαν ἀρχὴν τῆς μελωδίας πῶς ἀρχεται ὁ Χρόνος;

Ἀπ. Εἰς πᾶσαν ἀρχὴν πρέπει ὁ εἰς Μουσικὸς, ἢ εἰ πολλοί, νὰ ὑψώνωσι συγχρόνως τὴν χειρά των εἰς τὴν ἄρσιν, προφέρων ἐκαστος τὸν φθόγγον τῆς προγεγραμμένης μαρτυρίας· ὁ δὲ καιρὸς, ὅστις ἔξοδεύεται εἰς τὴν ἄρσιν, νὰ ισομετρήται μὲ τοὺς δύο Χρόνους τῆς τοιαύτης ἀγωγῆς· γάρ καὶ οὗτως νὰ ἀρχίσουν τὸν ταχτικὸν Χρόνον τῆς τυχούστης ἀγωγῆς· ὁ δὲ καιρὸς τῆς προετοιμασίας τῆς γειρᾶς, ὅστις διαπανάται διὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ χρυνικοῦ μέτρου τῆς μελωδίας, δὲν ἐμπαρέχεται εἰς τὴν καταμέτρησιν τοῦ Χρόνου τοῦ μαθήματος.

Ἐρ. Ήως ὀνομάζεται ὁ τρόπος οὗτος;

Ἀπ. Ἀγωγὴ τοῦ Χρόνου, ἦγουν ὁδὸς τοῦ μέλους.

Ἐρ. Εἰς πόσα διαιρεῖται;

Ἀπ. Εἰς τέταρα καὶ ἥμισυ, ἦγουν δύο καὶ ἥμισυ βραδύτητας, καὶ δύο ταχύτητας, σθεν, ὅταν ἡ ἀγωγὴ τοῦ Χρόνου διαρκῇ ἐν δεύτερον λεπτὸν (α) ἔως οὐ τῇσι λεπτῇ εἰς Χρόνος εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Χρόνου, σημειοῦτα οὕτω, γάρ ὅταν διαρκῇ ἐν καὶ ἥμισυ δεύτερον λεπτὸν οὕτω, χ. ὅταν δὲ διαρκῇ δύο δεύτερα, λεπτὸς ἔως οὐ νὰ τῇσι λεπτῇ εἰς Χρόνος εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ μέλους, σημειοῦται οὕτω, χ. "Οταν δὲ τῇσι δεύτερον λεπτὸν οὕτω, χ.

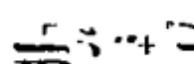
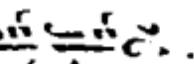
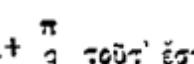
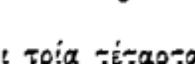
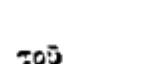
"Οταν ἐν τέταρτον τοῦ δευτέρου λεπτοῦ οὕτω, χ. τὸ ὄποιον θέλει νὰ εἰπῃ, ὅτι ἔως οὐ τῇσι λεπτῇ εἰς Χρόνος αὐτῆς

(α) Δεύτερον λεπτὸν εἶναι τὸ ἐν ἔξηκοστον τοῦ ἐνὸς λεπτοῦ τᾶς διράς, τὸ δποῖον παραβάλλεται μὲ τὸν κτύπον ἐνὸς ὑγιεὺς σφριγμοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἢ ἐπειδὴ δὲν εὑρίσκεται ὁ σφριγμός πάντοτε εἰς τὴν δημιεύνην κίνησιν, ἵνα διτίχες τᾶς διαχρέων διεκθίσεως, πλέον ἀρθρῶς παραβάλλεται μὲ τὸν κτύπον τοῦ κινημάτος τοῦ ἀσφελοῦ ὠρελογίου.

τῆς ἀγωγῆς, χ. δι' αὐτὴν χ, κτυπῶνται Χρόνοι δύο, δι' αὐτὴν, χ. Χρόνοι τέσσαρες καὶ δι' αὐτὴν. χ. Χρόνοι δκτώ, καὶ ἔως οὗ ἥθελε κτυπηθῆ εἰς Χρόνος αὐτῆς τῆς ἀγωγῆς, χ, δι' αὐτὴν, χ, κτυπῶνται Χρόνοι τρεῖς. "Οπου δὲ ἡ ἀγωγὴ τοῦ Χρόνου εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ μέλους εἶναι ἀσημείωτος, ἐννοεῖται ἡ ἀγωγὴ αὐτῇ χ (α).

'Ερ. Μὲ αὐτὰς τὰς ἀγωγὰς τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς συνάμεθα νὰ σημειώσωμεν πᾶσαν τακτικὴν ἀγωγὴν ἐξωτερικήν;

(α) Τῆς ἀγωγῆς ταῦτης χ, προσδιορισμὸς εἶναι τὸ ἐν δευτερόλεπτον, ἕτοι τὸ ἑξηκοστόν τοῦ λεπτοῦ τῆς ὥρας· δηλ. ἡ ἄρσις καὶ ἡ θέσις τῆς χειρὸς γίνεται εἰς ἐν δευτερόλεπτον, καὶ ἡ ἀγωγὴ αὕτη εἶναι τοῦ Παπαδίκου μέλους· ἡ δὲ ἀγωγὴ αὕτη χ εἶναι τοῦ ἀργοῦ Είρμολογικοῦ μέλους, δηλ. τῶι Καλοφωνικῶν Είρμων, κατὰ τὴν ὅποίν εἰς δύο δευτερόλεπτα γίνεται ἡ ἄρσις καὶ ἡ θέσις· ἡ δὲ ἀγωγὴ αὕτη χ, ἀνήκει εἰς τὸ σύντομον Είρμολογικόν, καὶ ἡ ἄρσις καὶ ἡ θέσις γίνεται εἰς ἡμίσυ δευτερόλεπτον· ἡ δὲ ἀγωγὴ αὕτη χ, ἀνήκει εἰς τὸ μέλος τῶν Στίγων τῶν Κεκραγαρίων καὶ Μακαρισμῶν· καὶ ἡ ἄρσις καὶ ἡ θέσις γίνεται εἰς ἐν τέταρτον τοῦ δευτερολέπτου· ἡ δὲ ἀγωγὴ αὕτη χ, ἀνήκει εἰς τὸ μέλος τῶν Κρατημάτων καὶ εἰς τὸ μέλος τῶν Καταβασιῶν, καὶ εἰς ἄλλα ἀργοσύντομα μέλη· ἡ δὲ ἄρσις καὶ θέσις γίνεται εἰς δύο τρίτα τοῦ δευτερολέπτου· οὗτος δὲ ὁ Χρόνος εἶναι ὁ συνθίτως, ἥδη διπλοῦς λεγόμενος καταχρηστικῶς· ὀρθότερον δὲ οὐσία; Ἡπέλεν ὀνομασθῆ ἀργοσύντομος, ὡς μετέχων τοῦ ἀργοῦ καὶ συνθίμου Χρόνου· τοῦ δὲ Χρόνου τούτου ἡ μὲν θέσις γίνεται βραχιστέρα τῆς ἄρσεως· ἥδη δὲ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ Χρόνου τούτου τοῦ ἀνέκαθεν ἐγχέεται ἐν τοῖς Ηχτριαρχείσι.

Απ. Μάλιστα ἐξ ὧν τινα Ῥυθμὸν (ὄνομα ὄμενον εἰς τὴν Τουρκικὴν διάλεκτον Γιουρούκ Σοζίζν), τὸν ὃποῖον διὰ νὰ γρηγορέσωμεν νὰ τὸν σημειώσωμεν τέλειον, πρέπει νὰ τὸν μεταβάλωμεν εἰς τοιαύτην ἀγωγὴν οὕτω .γ., προσθέτοντες μετὰ τέσσαρας Χρόνους τὸ σημεῖον τοῦ παρόντος Σταυροῦ, μὲ δύο Ἀπλᾶς ἀριστερόθεν οὕτω ..+, καθὼς γίνεται η   ..+   ..+ τοῦτ' ἔστι τρία τέταρτα τοῦ Χρόνου διαπανῶνται εἰς τὸν Χρόνον τοῦ Κλάσματος, καὶ ἐν εἰς τὸ κόμμα τοῦ Σταυροῦ. Εἰς τὰ δέκατα μέλη, πολλάκις καὶ εἰς τὰ Ἐκκλησιαστικά, μ' ὅλον ὃι δικολούθουσιν ἀγωγὴν ταχύτερα, ἀλλ' ὅμως εἰς τοιαύτας ταχυτέρας ἀγωγὰς, ἐπειδὲ δὲν προφθάνει οὔτε ή χειρὶ νὰ κτυπᾷ, οὔτε ή γλῶσσαι νὰ προφέρῃ τὰς συλλαβὰς τῶν φθόγγων εἰς τὰ χρονικὰ κτυπήματα, διὰ τοῦτο δὲν διωρίσαμεν ἐν τῷ περὶ ἀγωγῆς τοῦ Χρόνου πρόποντος περισσοτέρους ἀπὸ τὰς εἰργμένας ἀγωγὰς, ἀφίσαντες τὰς ταχυτέρας τούτων εἰς τὴν ἐπιτηδειότητα καὶ ἔξιν τοῦ καθενός.

Ἐρ. Ἄγειν Χρόνου καὶ Ῥυθμοῦ δύναται τις νὰ ψάλλῃ.

Απ. Οὐχὶ βέβαια, διότι ὅλα τὰ ὑποκείμενα τῆς Μουσικῆς καὶ πᾶν μέλος γίνονται ἐμοιλογουμένως ἐν Χρόνῳ τινὶ, καὶ ἐπειδὴ ἄγειν τοῦ Χρόνου τίποτε δὲν αυνισταται· ἀρά η ψυχὴ τῆς Μουσικῆς εἶναι ὁ Χρόνος.

Περὶ Ῥυθμοῦ.

Ἐρ. Τί ἐστὶ Ῥυθμός;

Ἀπ. Ῥυθμός ἐστι προσδιορισμὸς Χρόνου ἐνὸς μέλους, βραδύς, ἢ ταχὺς κατὰ τὴν διαιρεσιν τῶν προσδιορισμένων χρονικῶν σημείων (α).

Ἐρ. Πόσα διαιρεῖται;

Ἀπ. Εἰς τέσσαρα καὶ ἡμίσυ, ἥγουν δύο καὶ ἡμίσυ βραδύτερος, καὶ δύο ταχύτητος, εἶναι δὲ οὐτως δύο εἰδῶν ἀπλοῦς καὶ διπλοῦς, καὶ ἀπλοῦς μὲν εἶναι ἐκεῖνος, οἵστις ἔχει τὸν ἴδιον χρόνον ἀπ' ἀργῆς μέχρι τέλους τοῦ μέλους. Διπλοῦς δὲ, διταβάλλῃ τὸν χρόνον ἢ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ μέλους, ἀπὸ τοῦ ἀργοῦ εἰς τὸ ταχὺ, ἢ τὰνάπαλιν.

Περὶ τῶν Ἀχρόνων ὑποστάσεων.

Ἐρ. Μί δὲ ἄχρονοι ὑποστάσεις πόσαι;

Ἀπ. Αἱ ἄχρονοι ὑποστάσεις, ἣτοι οἱ χαρακτῆρες, οἵτινες προξενοῦσι τὴν ποιότητα τοῦ μέλους καὶ δὲν ἔχουσι χρόνον, εἶναι ἕξ.

Ἡ Βαρεῖα,	—	—	＼
Τὸ Ὄμαλὸν,	—	—	→
Τὸ Ἀντικένωμα,	—	—	⤒
Τὸ Ψηριστὸν,	—	—	⤓
Τὸ Ἐπερον,	—	—	⤔
Καὶ τὸ Ἀνδόφωνον,	—	—	⤔⤔

καὶ γραμμένουσι διὰ τὸν τρόπον τῆς προφορᾶς τῶν φθόγγων.

(α) Ιδοὺ παράδειγμα, ἐάν ψάλτην μάθημα τι διερχοῦν 20 λεπτά, θέης νὰ διαρρέσῃ μένον 15, τότε ταχύνεις τὸν χρόνον κατὰ γραμμένου, ιπταμενός; Λί καὶ θέτω θέτης νὰ βρεθήῃ; κύτων.

Ἐρ. Ἡ Βαρεῖα πῶς;

Ἀπ. Ἡ Βαρεῖα προφέρει μετὰ βάρους τὸν φιόγγον τοῦ χαρακτῆρος, δστις εἶναι ἐμπροσθέν τῆς, ὥστε να διακρίνηται ἡ ζωηρότης του καὶ ἀπὸ τὸν γραμμένον καὶ ἀπὸ τὸν ἐπόμενον φιόγγον, καθὼς τοῦτο, ἢ το ο ο το ο ο το ο ο :

Ἐρ. Μόνον διὰ ζωηρότητα προγράφεται ἡ Βαρεῖα;

Ἀπ. Οὐχί, ἀλλὰ καὶ πολλάκις τίθεται καὶ πρὸς σύστασιν γραμμῆς, οὕτω, η̄ ου ου φε ε ε ε ε ρω ֤ :

Ἐρ. Τὸ δὲ Ὁμαλὸν τίνα ἐνέργειαν ἔχει;

Ἀπ. Τὸ Ὁμαλὸν προξενεῖ ἕνα κυματισμὸν τραχὺν τῆς φωνῆς εἰς τὸν λάρυγγα μὲ κάποιαν δεξύτητα, καθὼς,

η̄ ου ο ο το ο ο το ο ο το ο ο :

Ἐρ. Τὸ δὲ Ἀντικένωμα τίνα ἐνέργειαν ἔχει.

Ἀπ. Τὸ Ἀντικένωμα, δταν τεθή κάτωθεν τοῦ Ὀλίγου, μὲ κατιόντα χαρακτῆρα ἐμπροσθεν, οὕτω, η̄ ε̄ , προφέρει μὲ τόνον καὶ πέταγμα τὴν φωνὴν τοῦ Ὀλίγου.

Ἐρ. Όταν ἔχει Ἀπλῆι κάτωθεν;

Ἀπ. Όταν δὲ τεθή Ἀπλῆι κάτωθεν τοῦ Ἀντικενώματος μὲ κατιόντα χαρακτῆρα ἐμπροσθεν καὶ Γοργὸν οὕτω, η̄ ε̄ , ἡ φωνὴ τοῦ κατιόντος χαρακτῆρος προφέρεται ως χρεμαχένη τρόπον τινὰ καὶ ἀχώριστος.

Ἐρ. Τὸ δὲ Ψηφιστὸν τίνα ἐνέργειαν ἔχει;

Ἀπ. Τὸ Ψηφιστὸν προξενεῖ ζωηρότητα εἰς τὸν φθόγγον τοῦ χαρακτῆρος, δς τις ὑπογράφεται, τθεται δὲ ἐμπροσθεν εἰς κατι-

όντας χαρακτήρας κάτωθεν τοῦ Ὁλίγου π Ιωνοῦ π
τοῦ π Ισοῦ, π Ιωνοῦ π Ιωνοῦ π Ιωνοῦ π Ιωνοῦ π
τοῦ π Ισοῦ, π Ιωνοῦ π Ιωνοῦ π Ιωνοῦ π Ιωνοῦ π Ιωνοῦ π

τοῦ π Ισοῦ, π Ιωνοῦ π Ιωνοῦ π Ιωνοῦ π Ιωνοῦ π Ιωνοῦ π
τοῦ π Ισοῦ, π Ιωνοῦ π Ιωνοῦ π Ιωνοῦ π Ιωνοῦ π Ιωνοῦ π Ιωνοῦ π
καὶ τῆς Πεταστῆς,

π Ιωνοῦ π Ιωνοῦ π Ιωνοῦ π Ιωνοῦ π Ιωνοῦ π
π δο ο ξα α α α σοι π

Ἐρ. Τὸ δὲ Ἐπερον τίνα δύναμιν ἔχει;

Ἀπ. Τὸ Ἐπερον συμπλέκει χαρακτήρας ἀνιόντας μὲ κατιόντας, καθὼς, π Ιωνοῦ π Ιωνοῦ π Ιωνοῦ π Ιωνοῦ π Ιωνοῦ π
ἡ Ὁλίγον μὲ Ισον, π Ιωνοῦ π Ιωνοῦ π Ιωνοῦ π Ιωνοῦ π Ιωνοῦ π
ἡ Ὑποδροὴν μὲ Ισον, π Ιωνοῦ π Ιωνοῦ π Ιωνοῦ π Ιωνοῦ π Ιωνοῦ π
ἡ Χαμηλὴν μὲ Ισον, π Ιωνοῦ π Ιωνοῦ π Ιωνοῦ π Ιωνοῦ π Ιωνοῦ π
προφέρονται δὲ οἱ φίλοι γγοι μὲ μαλακότητα, τρόπον τινὰ, καὶ μὲ κυματισμὸν τῇ:
φωνῆς ἀδύνατον, διαν θνατοι οὐτω συνδεδεμένοι.

Ἐρ. Τὸ Ἐνδόφωνον τίνα δύναμιν ἔχει;

Ἀπ. Τὸ Ἐνδόφωνον προφέρει τὴν φωνὴν τοῦ χαρακτήρος,
ὅπου ὑπογράφεται, ἀπὸ τὴν μύτην κλειομένου τοῦ στόματος,
καὶ ἀν τύχῃ καὶ χρονικὸν σγμεῖον εἰς τὸν χαρακτήρα, ἐξοδεύεται
ὁ Χρόνος ὁμοίως μὲ κλεισμένον στόμα διὰ τῆς μύτης οὕτω,

π Ιωνοῦ π Ιωνοῦ π Ιωνοῦ π Ιωνοῦ π Ιωνοῦ π Ιωνοῦ π

Ιερί τῶν Χαρακτήρων τῶν φθόγγων. (α)

Ἐρ. Πόσοι είναι οἱ χαρακτῆρες τῆς ποστητῆς;

Ἄπ. Οἱ χαρακτῆρες μὲ τοῖς ὅποιος γράφεται ἢ ποσότης τῆς μελωδίας, ἔγουν τὰ σημεῖα, ἀτινα παραπταίνουν τοὺς φθόγγους τοῦ γραφομένου μέλους, καθ' ἡμᾶς είναι δέκα: γρίζονται δὲ καὶ δυομάζονται σύτως.

Ἴσον	—	ο	μενχ:
Ολίγον	—	α	ανισθατ:
Πεταστή	—	α	
Κεντήματα	—	α	
Κέντημα	—	β	
Υψηλὴ	—	δ	

Ἀπόστροφος	—	α	χριστοῦ:
Ὑποβροή	—	2	
Ἐλαφρὸν	—	β	
Χαμηλὴ	—	δ	

Ἐρ. Όποιαν ἐνέργειαν παραπταίνει ἔκαστος χαρακτήρα τῆς ποστητῆς;

Ἄπ. Τὸ μὲν ἴσον —, οὔτε ἀνάβασιν ἔχει οὔτε κατάβασιν, ἀλλὰ ίσότητα, καὶ τοῦτο δηλοῖ τὸ προκείμενον μετὰν θρέ-

(α) Οἱ χαρακτῆρες ἢ φθόγγοι τοὺς δικοῖος μεταχειρίζοντο οἱ παλαιοὶ Μουσικοὶ, ἥταν 45, διότι ἀκτὸς τῶν εἰς ἡμᾶς 10 γνωστῶν χαρακτήρων τῆς ποστητῆς, εἶχον εἰς χρῆσιν ἕλκους 5, τρεις ἀνίσταταις τὴν Οξείαν — τὸ Πελαστὸν — καὶ τὸ Κούφισμα —, διὸ κατισύντας, τὴν Σύνδεσμον —, καὶ τὸ Κραττερούπορφύρων —, ἀπονενθύνει τὸ ω; περιττὰ ἀπὸ τοὺς τοιεὶς ἐφεύρεταις τοῦ νέα; Μεθόδου, παρελειφθοσχ, διότι τὸν μὲν χρῆσιν εἴς Οξεία: ἐναπληροῖ τὸ Ολίγον, τὴν δὲ τοῦ Πελαστοῦ καὶ τοῦ Κούφισματος ἢ Πεταστὴ —, τὴν τοῦ Συνδέσμου ἢ Ἀπόστροφος —, καὶ τὴν τοῦ Κραττερούπορφύρου τὸ Ελαφρόν —.

ρει δὲ πάντοτε τὸν φθόγγον τοῦ πρὸ ἔκυτοῦ χαρακτῆρος· τὸ δὲ Ὀλίγον — , ἡ Πεταστὴ · , καὶ τὰ Κεντήματα • , φανερώνουσι τὸν πρῶτον ἀνιόντα φθόγγον, ἀπὸ τὴν βίσιν, εἰς τὴν ὁποῖαν εύρισκόμεθα· ἡ Ἀπόστροφος · , φανερώνει τὸν πρῶτον κατιόντα φθόγγον, ἀπὸ τὴν βάσιν, εἰς τὴν ὁποῖαν εύρισκόμεθα, καὶ τοῦτο δηλοῖ τὸ προκείμενον ἀλφα α· ἡ Ἰπορροή • , φανερώνει δύο κατιόντας φθόγγους μὲ συνέχειαν, καὶ τοῦτο δηλοῖ τὸ προκείμενον Ἀραβικὸν ἀριθμητικὸν σημεῖον 2· τὸ δὲ Κέντημα • , φανερώνει τὸν δεύτερον ἀνιόντα φθόγγον ὑπερβατῶς, καὶ ὁ πρῶτος φθόγγος αὐτοῦ σιωπᾶται, καὶ τοῦτο δηλοῖ τὸ προκείμενον 3, τὸ δὲ Ἐλαφρὸν • , φανερώνει τὸν δεύτερον κατιόντα φθόγγον, καὶ ὁ πρῶτος φθόγγος αὐτοῦ σιωπᾶται, καὶ τοῦτο δηλοῖ τὸ προκείμενον 3· ἡ Ἰψηλή / , φανερώνει τὸν τέταρτον ὑπερβατῶς ἀνιόντα φθόγγον, καὶ τοῦτο δηλοῖ τὸ προκείμενον 6, καὶ οἱ μεταξὺ αὐτῆς φθόγγοι σιωπῶνται· ἡ δὲ Χαμηλή \ , φανερώνει τὸν τέταρτον κατιόντα φθόγγον, ὡσαύτως καὶ τοῦτο δηλοῖ τὸ προκείμενον 6, καὶ οἱ μεταξὺ αὐτῆς φθόγγοι σιωπῶνται.

Ἐρ. Μὲ τοὺς παρόντας δέκα χαρακτῆρες, πῶς ἡμπορεῦμεν νὰ σημειώσωμεν τὴν ἀνάβασιν, κατάβασιν καὶ ισότητα;

Ἀπ. Γράφοντες τὴν μελωδίαν, ὅταν ἔχωμεν χρείαν ισότητος, μεταχειρίζομεθα τὸ Ἰσον — , καὶ ὅταν θέλωμεν νὰ ἀναθῶμεν μὲ συνέχειαν ἀνὰ μίαν φωνὴν, πολλοὺς φθόγγους μεταχειρίζομεθα τὸ Ὀλίγον — , τὰ Κεντήματα • , καὶ τὴν Πεταστὴν · , κατὰ τὴν περίστασιν ὅταν δὲ θέλωμεν νὰ καταθῶμεν ὄμοιώς, μεταχειρίζομεθα τὴν Ἀπόστροφον · , τὴν Ἰπορροήν • , τὴν Χαμηλήν \ , τὸ Ἐλαφρὸν • , καὶ τὸ συνεγές Ἐλαφρόν \ • .

Ἐρ. Πῶς σημειώνεται ἡ ὑπερβατή ἀνάβασις καὶ κατάβασις διὰ τῶν ἀνωτέρω χαρακτήρων;

Ἀπ. Ἡ ὑπερβατή ἀνάβασις καὶ κατάβασις, ἐπειδὴ γίνεται κατὰ πολλοὺς τρόπους, γράφεται μὲν μὲ τοὺς ιδίους χαρακτῆρας, ἀλλ' οὐχὶ πλέον μὲ ἄπλοῦς, ἀλλὰ συνθέτους, ἐπειδὴ ἡ σύνθεσις ἥμπορεῖ νὰ αὐξάνῃ τὴν ποσότητα τῶν χαρακτήρων ὀρισμένως κατὰ τὴν χρείαν τοῦ τηγμειοῦντος.

Ἐρ. Πῶς λογαριάζεται ἡ ποσότης τῆς ὑπερβατῆς ἀναβάσεως καὶ καταβάσεως;

Ἀπ. Λογαριάζεται μὲ τὸ μέσον τῆς Κλίμακος· ἐπειδὴ δταν εύρεθῶσι δύο φθόγγοι, παραδείγματος χάριν, ἡ Πα, ἡ Δι, καὶ θελωμέν νὰ εὑρωμεν τὴν ποσότητά των, βλέπεται εἰς τὴν τάξιν τῆς Κλίμακος, δ. Δι, κατὰ πόσους φθόγγους ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὸν Ηα, καὶ οἵτως εύρισκονται τρεῖς Πα, Βου, σίς τόνος. Βου, Γα, δύο τόνοι. Γα, Δι, τρεῖς τόνοι. ὥσε ἡ ποσότης Ηα, Δι, ήται τρία, ὅμοίως καὶ τὰ λοιπά.

Ιερὸὶ συνθέσεως τῶν Χαρακτήρων.

Ἐρ. Πῶς συνθέτονται οἱ Χαρακτῆρες;

Ἀπ. Συνθέτονται οἱ Χαρακτῆρες μὲ εὔκτατον συμπλοκὴν, διὰ νὰ παρασταίνουν ὀρισμένως τὰς διαφόρους ποσότητας τῶν φθόγγων, πλὴν χωρὶς συνθέσεως ἥμποροῦν νὰ γράφωνται μόνον τὸ 'Ισον —, τὸ 'Ολίγον —, ἡ Πεταστὴ Λ, ἡ Απόστροφος Λ, τὸ 'Ελαφρὸν Λ, καὶ ἡ λαμπτὴ Λ. Οἱ δὲ λοιποὶ Χαρακτῆρες δὲν ἥμποροῦν νὰ γράφωνται μόνοι των, ἀλλὰ ίσταμενοι ἔμπροσθεν ἡ ἐπίνω, ἡ ὑποκάτω τῶν Χαρακτήρων, αὐξάνουσι τὴν ποσότητά των κατὰ τὴν θέσιν, τὴν ὁποίαν ηθελον ἔγει, τοῦτ' ἔστι τὸ Κέντημα *, δταν συντεθῇ μὲ τὸ 'Ολίγον ἔμπροσθεν, ἡ κάτωθεν αὐτοῦ οὖτας — — .

φανερώνει τὸν δεύτερον ὑπερβατῶς ἀνιόντα φθόγγον· ἀν δὲ τεθῆ ἀνωθεν τοῦ Ὀλίγου οὗτῳ —, φανερώνει τὸν τρίτον ὑπερβατῶς ἀνιόντα φθόγγον. Τὸ Ὀλίγον —, ὑποτάσσεται εἰς δῆλους τοὺς Χαρακτήρας, ἐκτὸς τῶν Κεντημάτων •, δὲ ὑποτασσόμενος χαρακτήρ, ἦγουν τὸ Ὀλίγον —, χάνει τὴν ποσότητά του, καὶ λογαριάζεται ἡ ποσότης ἔχεινου μόνον τοῦ χαρακτήρος, ὃς τις τὸ ὑπέταξεν, ἦγουν σταν ἡ Ὑψηλὴ ʃ, τεθῆ ἐμπροσθεν εἰς τὸ Ὀλίγον οὗτῳ —, ἡ δύναμις τοῦ Ὀλίγου χάνεται, καὶ λογαριάζεται ἡ ποσότης τῆς Ὑψηλῆς. Οταν δὲ τεθῆ ἡ Ὑψηλὴ ὅπισθεν οὗτως —, ἡ ἐν μέσῳ ʃ, δὲν ὑποτάσσεται τὸ Ὀλίγον, ἀλλὰ λογαριάζεται ἡ ποσότης καὶ τῶν δύο χαρακτήρων· ὁμοίως καὶ ἡ Πεταστὴ —, τίθεται ὑπὸ δῆλους τοὺς χαρακτήρας, καὶ χάνει τὴν ποσότητά της, οὐχὶ ὄμως καὶ τὴν δέκυτητά της, ἦγουν τὴν δύναμίν της, ἐκτὸς τοῦ Ὀλίγου —, καὶ τοῦ Κεντήματος •, πολλάκις καὶ ἀπὸ τὴν Ὑψηλὴν, σταν ἥθελον τεθῶσι οὗτως —, —, —, —, τότε καὶ ὁ ὑποτιθέμενος χαρακτήρ, ἦγουν ἡ Πεταστὴ, ἔχει τὴν ἑαυτῆς ποσότητα, ἀμα δὲ καὶ τὴν δέκυτητα, ἦγουν τὴν δύναμίν της· τὸ Ἐλαφρὸν δὲ, σταν ὑποτάξῃ τὴν Ἀπόστροφον οὗτως —, οἱ δύο φθόγγοις τοῦ Ἐλαφροῦ προφέρονται μὲ συνέγειαν, ἐννοουμένης τῆς Ἀπόστροφου, εἰς τόπου γοργοῦ, διὸ τὸν πρῶτον φθόγγον τοῦ Ἐλαφροῦ τὸ Ὀλίγον, καὶ ἡ Πεταστὴ, ὑποτάσσονται ἀκόμη καὶ ὑπὸ δῆλους τοὺς κατιόντας χαρακτήρας, ὁμοίως καὶ ἀπὸ τὸ Ἰσον, σταν τεθῶσιν ἀνωθεν αὐτῶν οὗτως.

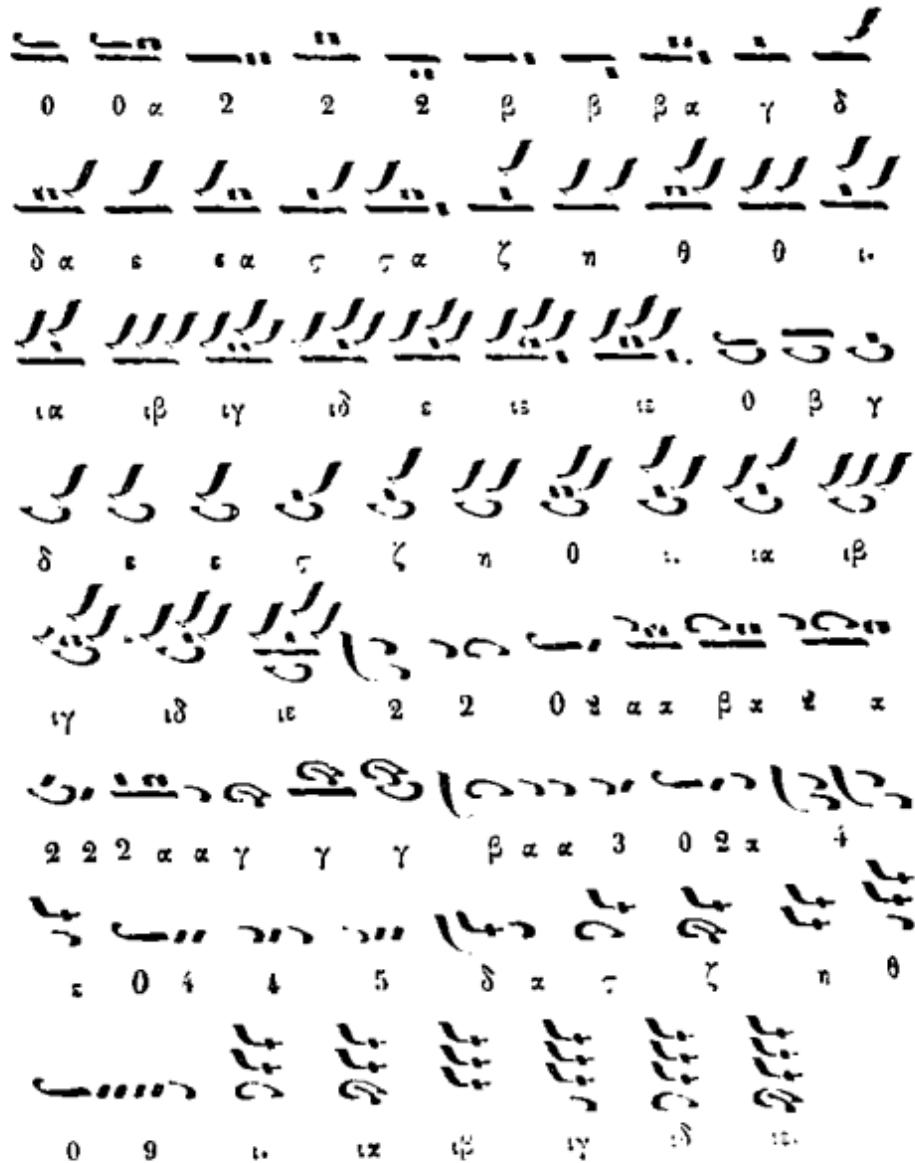
—, —, —, —, —, —, —, —, —, —, —, —, —, —, —

0 0 α α 2 2 6 2 6

——, —, —, —, —, —.

2 γ δ δ

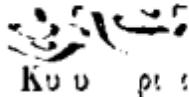
Ίδου καὶ ὁ πίναξ τῶν συγθέτων χαρακτήρων, ἐνīα δεικνύεται ὁ τρόπος, καθ' ὃν αὐξάνεται ἡ σύνθετης τὴν ποσότητα αὐτῶν ἀτινα γραμμικεύουσιν εἰς τὴν παραλλαγήν ἦξευρε δὲ ὅτι τὰ μὲν γράμματα φανερώνουσι τὸ ὑπερβατόν, οἱ δὲ ἀριθμητικοὶ χαρακτῆρες τὴν συνέχειαν.

Περὶ διαφορᾶς τῆς ἐντονότητος τῶν φθόγγων
τῶν Χαρακτήρων.

Ἐφ. Εἰς ὅλους τοὺς χαρακτήρας, οἵτινες ἀποτελοῦσι τὴν ποσότητα, ὁμοία εἶναι ἡ ἐντονότης τῶν φθόγγων, ἢ διάφορος;

Ἀπ. Εἰς τοὺς χαρακτήρας, μὲ τοὺς ὅποιους γράψεται ἡ ποσότης τῆς μελωδίας, εύρισκεται διαφορὰ ἐντονότητος τῶν φθόγγων ἐπειδὴ παραδείγματος χάριν, ἀλλως προφέρεται ὁ φθόγγος τοῦ Ὁλίγου, καὶ ἀλλως τῶν Κεντημάτων· ἔξαιρεται δὲ τὸ Ἰσον, τὸ Κέντημα, καὶ ἡ Ὑψηλὴ, ἐπειδὴ τὸ Ἰσον, τὰ Κεντήματα μὲ ἓντα μόνον ἐντονον τρόπον προφέρονται, τὸ δὲ Κέντημα καὶ ἡ Ὑψηλὴ φυλάττουσι τὴν ἐντονον προφορὰν τοῦ Ὁλίγου καὶ τῆς Πεταστῆς, μὲ τὰ ὅποια πάντοτε εύρισχονται συνθεμένα. Οὐεν τὸ μὲν Ὁλίγον ἀνεβάζει τὴν φωνὴν χωριστὰ ἐλευθέρως· ὅπου λοιπὸν ἥνειλε γένη γρεία συνεχοῦς ἀναβάσεως, μεταγειρεύσμενο τὸ Ὁλίγον, ὅταν δὲ αὐτὸν ὑποτάσσηται ἀπὸ τὸ Ἰσον καὶ ἀπὸ τοὺς κατιόντας χαρακτήρας, ὁ φθόγγος του προσέρχεται ὡραρότερος· ἡ δὲ Πεταστὴ ἀναβιβάζει τὴν φωνὴν ἀλιγώ περισσότερον ἀπὸ τὴν φυσικὴν βάσιν τοῦ τυχόντος τόνου μὲ ταχεῖαν ἐπιστροφὴν ἀνεπαισθήτως εἰς τὴν ἴσιαν βάσιν του· φυλάσσει δὲ τοῦτο καὶ ὅταν ὑποτάσσηται ὑπὸ τὸ Ἰσον, καὶ ὑπὸ τοὺς κατιόντας χαρακτήρας· ἐμβαίνει δὲ πάντοτε ἐμπρὸς εἰς κατιόντας χαρακτήρας, αὗτοι δὲ, εἰμὲν εἶναι πολλοὶ λαμβάνει Κιλάσμα ἡ Πεταστὴ, εἰδὲ εἴς, τότε τίθεται χωρὶς

Κιλάσματος, ἔξαιρουμένης ταύτης τῆς θέσεως, καὶ οὐ περιττός.

π τὰ δὲ Κεντήματα δένουσι τὴν φωνὴν, καὶ δὲν

γωρίζουσι τὸν φθόγγον τους, οὔτε ἀπὸ τὸν ἡγεύμενον, οὔτε ἀπὸ τὸν ἐπόμενον φθόγγον· μήτε δέχονται συλλαβῆς, εἰκῇ εἰς τὰ Κεντήματα· ὅταν δὲ γράφωνται ἀγωθεν, ἡ κάτωθεν τοῦ Ὀλίγου καὶ τύχη Γοργὸν, ἐννοεῖται πάντοτε εἰς τὰ Κεντήματα, καθὼς, $\pi\acute{\iota}\kappa\acute{\iota}\tau\acute{\iota}\mu\acute{\iota}\alpha\acute{\iota}\nu\acute{\iota}$, τὰ ὄποια καὶ εἰς τὸν κτύπον τοῦ χρόνου λαμβάνονται πάντοτε εἰς τὴν ἄρσιν, ἀν δὲ τύχη ἀργὸν οὗτω, $\pi\acute{\iota}\kappa\acute{\iota}\tau\acute{\iota}\mu\acute{\iota}\alpha\acute{\iota}\nu\acute{\iota}$, $\pi\acute{\iota}\lambda\acute{\iota}\nu\acute{\iota}$ πάλιν τὰ Κεντήματα λαμβάνονται εἰς τὸν ἡμέραν χρόνον τῆς ἄρσεως τοῦ Ἰσου, καὶ εἰς τὸν κτύπον τοῦ χρόνου προσέρεται ὁ φθόγγος τοῦ Ὀλίγου, ὃς τις ἐξωδεῦει δύω χρόνους, ἐνα διὰ τὸ ἀργὸν, καὶ ἐνα διὰ τὸ Ὀλίγον ἀνίσως δὲ τὸ ἀργὸν ἔντει οὗτω, $\pi\acute{\iota}\kappa\acute{\iota}\tau\acute{\iota}\mu\acute{\iota}\alpha\acute{\iota}\nu\acute{\iota}$ ἡ οὗτως $\pi\acute{\iota}\lambda\acute{\iota}\nu\acute{\iota}$ ἐξωδεῦει τρεῖς χρόνους, καὶ εἰς τὸ διπλοῦν τέσσαρας καὶ οὕτως ἐφεξῆς. Προσέτι, ὅπου προξενεῖται σύγχυσις εἰς τὴν αύνθεσιν, Ὀλίγον ἀντὶ Κεντημάτων, ὡς δείκνυται ἐπὶ παραδείγματος $\pi\acute{\iota}\kappa\acute{\iota}\tau\acute{\iota}\mu\acute{\iota}\alpha\acute{\iota}\nu\acute{\iota}$ $\pi\acute{\iota}\lambda\acute{\iota}\nu\acute{\iota}$, ἐνταῦθα τὰ Κεντήματα ἐπειδὴ ἐνένονται μὲν τὸ Κεντημα τίθεται Ὀλίγον εἰς τὸν τόπον τους οὗτω, $\pi\acute{\iota}\kappa\acute{\iota}\tau\acute{\iota}\mu\acute{\iota}\alpha\acute{\iota}\nu\acute{\iota}$ $\pi\acute{\iota}\lambda\acute{\iota}\nu\acute{\iota}$ εἰς τὴν ὄποιαν περίστασιν τὸ Ὀλίγον δὲν ἐπιδέχεται ψηφιστὸν δμοίως καὶ εἰς ἄλλας τοιαύτας περιστάσεις· Η Ἀπόστροφος τὸ Ἐλαφρὸν καὶ ἡ Χαμηλὴ καταβιβάζουσι τὴν φωνὴν ἔχωριστὰ, καὶ ὑποδέχονται συλλαβᾶς, ὅταν δὲ τὸ Ἐλαφρὸν ὑποτάξῃ τὴν Ἀπόστροφον, οὗτω $\pi\acute{\iota}\lambda\acute{\iota}\nu\acute{\iota}$, τότε οἱ δύω αὐτοῦ φθόγγοι λαμβάνονται μὲ συνέχειαν, καὶ οὐχὶ ὑπερβατῶς· εἰς ταύτην λοιπὸν τὴν σύνθεσιν ὁ πρώτος φθόγγος τοῦ Ἐλαφροῦ λαμβάνεται πάντοτε μὲ Γοργὸν εἰς τὴν ἄρσιν,

καὶ δὲν δέχεται συλλαβὴν, μόνον ὁ δεύτερος αὐτοῦ φθόγγος, ὃς τις καὶ προφέρεται εἰς τὸν κτύπον τοῦ χρόνου· ἡ Ἐπορρίζη καταβιβάζει τοὺς δύω φθόγγους μὲν συνέχειαν πάντοτε, καὶ χωρὶς τομῆς τῆς φωνῆς, δέχεται δὲ Ἰοργὸν εἰς τὸ ἀνωθεν μόνον μέρος αὐτῆς, τὸ δποῖον ἐννοεῖται ξιὰ τὸν πρῶτον τῆς φθόγγον, εἰς δὲ τὸν κτύπον τοῦ χρόνου προφέρεται ὁ δεύτερος αὐτῆς φθόγγος· δταν δὲ τεθῇ εἰς αὐτὴν φθορὰ, εἰμὲν ἀνωθεν, ἐννοεῖται εἰς τὸν πρῶτον τῆς φθόγγον, εἰτὲ κάτωθεν, εἰς τὸν δεύτερον. Η Ἐπορρίζη δὲν ὑποδέχεται συλλαβὴν, εἰμὴ μόνον εἰς τὰ Κρατήματα τῶν τερερισμῶν, εἰς δὲ τοὺς νενανισμοὺς, ἀντὶ τῆς Ἐπορρίζης τίθεται πρὸ τῆς Ἀποστρόφου Ἐλαφρὸν

π Σεττερίζη, π Σαρτσαρίζη, π Σαρτσαρίζη,
καθὼς ἡ ερρεψ. ε ρρεψ. γ ρ ε γηα ε γηα ε γηα.

Περὶ σχέσεως τῶν φθόγγων (α).

Ἐρ. Τί ἔστι Σχέσις;

Ἀπ. Σχέσις ἔστι ὁ συνδυασμός, δταν κατὰ μὲν τοὺς εὐρωπαίους, δύω Μουσικοὶ, δ μὲν ἕνας προφέρη τὸν φθόγγον Ηά, ὁ ἄλλος τὸν Κε ὡς Ηα, ἡ τὸν Δι ὡς Πσ, καὶ δταν ὁ μὲν ἕνας προφέρει τὸν Νη, δὲ ἄλλος τὸν Γα ὡς Νη, ἡ τὸν Δι ὡς Νη, κτλ. ψάλλονται κατὰ τὸ σύμφωνον καθ' ἡμᾶς δὲ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς Μουσικοὺς σχέσις εἶναι, δταν ὁμοφώνως

(α) Ή λέξις φθόγγος σημαίνει μελωδικὴ φωνὴ, ή ἀπὸ στόμα ἀνθρώπου καταβιβίνουσα, ή καὶ ἀπὸ μουσικὸν ὅργανον αὐτῇ δὲ ἡ ἐκβιβίνουσα φωνὴ, διὰ νὰ γίνηται μέλουσι τινὸς παρατατικὴ, πρέπει ἀμέσως μετὰ τὴν πρώτην φωνὴν νὰ προφέρηται καὶ ἄλλη φωνὴ, δικλ. Νε, Πχ, ἡ Ζω Νη, καὶ καθ' ἕτης.

ψάλλωμεν, θέλοντες νὰ φθορίζωμεν τὸ μέλος διατονικῶς, εἰς μὲν τὸν φθόγγυον Ηε βάλλομεν τὴν φθορὰν τοῦ Κε, εἰς δὲ τὸν Κε βάλλομεν τὴν φθορὰν τοῦ Ηε, ἢ εἰς μὲν τὸν Πα βάλλομεν τὴν φθορὰν τοῦ Δι, εἰς δὲ τὸν Δι βάλλομεν τὴν φθορὰν τοῦ Πα. καὶ εἰς μὲν τὸν Νη βάλλομεν τὴν φθορὰν τοῦ Δι. ἢ εἰς μὲν τὸν Γα βάλλομεν τὴν φθορὰν τοῦ Νη, εἰς δὲ τὸν Νη, βάλλομεν τὴν φθορὰν τοῦ Γα κτλ.. καὶ ταῦτα πράττοντες φανερόνομεν τὴν συέστιν, τὴν ὄποιαν ἔγει ὁ ἕνας φθόγγος μὲ τὸν ἄλλον, καὶ φθορίζουν τὰ μέλη διατονικῶς, ἐναλλάσσοντες τὰ συστήματα.

Περὶ Ἀναλογίας.

Ἐρ. Τί ἐστι ἀναλογία;

Ἀπ. Ἀναλογία κατὶ μὲν τὸν γρόνον θεωρουμένη, πρῶτον μὲν εἶναι τὸ νὰ μεταχειρίζεται ὁ ψάλλων πάντοτε γρόνον ἀνάλογον μὲ τὴν ὄποιαν ἥβελεν ἀπαντήσει εἰς τὸ μέρος χρονικὴν ἀγωγὴν, καὶ οὕτε ποτὲ βραδύτερον, οὕτε ταχύτερον· δεύτερον δὲ, ὁ μιλοποιός· κατὰ τὴν ὄποιαν ἥβελε πρωταδιερίζει γρονικὴν ἀγωγὴν, οὗτοι νὰ μεταχειρίζεται εἰς τὰς ἀρσεῖς τῶν γρόνων, ἥγουν εἰς μὲν τὰς βαθεῖας χρονικὰς ἀγωγὰς δύνανται νὰ λαμβάνωνται εἰς τὰς ἀρσεῖς τῶν γρόνων γοργά, διγοργά καὶ τριγοργά, καὶ νὰ φιλάττεται ἡ ἀναλογία κατὰ τὸ μελοποιεῖν, πρέπει νὰ δίδεται εἰς τὰς λέξεις τοῦ τροπερίου, ἡ στίχου, καὶ τῶν λοιπῶν, ἔκτασις μέλους ὄπωσοῦν ἀνάλογος, καὶ οὐχὶ μία μὲν λέξις νὰ ὑπερεκτείνεται κατὰ τὸ μέλος, ἡ δὲ ἄλλη λέξις ὑπὲρ τὸ δέον νὰ συντέμνεται.

Περὶ Συμφωνίας.

Ἐρ. Τί εἶναι Συμφωνία;

Ἀπ. Συμφωνία εἶναι κατὰ τοὺς εὐρωπαῖους τὸ λεγόμενον ἐναρμόνιον, ἥγονη ὁ συνδυασμός, περὶ τοῦ ὅποίσιν ὡς ἀνωτέρῳ εἰπομενὶ σταν σὶ μέν δύω ἢ περισσότεροι Μουσικοὶ ἀρχωνταὶ ἀπὸ τοῦ Πα, ἄλλοι ἀπὸ τοῦ ψήφηλοῦ Πα, ἄλλοι δὲ ἀπὸ τοῦ Κε ὡς ἀπὸ τοῦ Πα, ἢ ἀπὸ τοῦ Δι τὸς ἀπὸ τοῦ Πα, καὶ ψάλλωσι μὲν διάρροσιν κατὰ τὴν ὁρούτητα καὶ βερύτητα ἵσον ἔν καὶ τὸ αὐτὸ μάθημα δῆλοι ὄμοι, κατὰ δὲ τοὺς ἡμετέρους ἀρχαίους Μουσικοὺς συμφωνίας ἐλέγοντο τὰ συστήματα. (α)

Περὶ Παραλλαγῆς.

Ἐρ. Τί εἶναι ἡ Παραλλαγή.

Ἀπ. Παραλλαγὴ εἶναι, τὸ νὰ συμφωνῶμεν τὰς συλλαβὰς τῶν φθόγγων ἐπάνω εἰς τοὺς γεγραμμένους χαρακτῆρας τῆς μελωδίας, ἐπὶ τούτοις δὲ πρότερον πάσης μελωδίας γραπτῆς, τίθεται μαρτυρία, ἢ δοποία φανερόνει τὸ ποίος

(α) Τὰ εἰδη τῆς συμφωνίας; ἢ τοῦ συνδυασμοῦ εἶναι τέσσερα: τὸ ὅμορων, τὸ σύμφωνον, τὸ διάρρων καὶ τὸ παράρρων· κατὰ τὸ ὅμορφων, σταν δύο ἢ πολλοὶ Μουσικοὶ ἐκφωνοῦν ταυτογρόνως ἕν τόνον εἰς ἔναν καὶ τὸν αὐτὸν ἔχον· κατὰ δὲ τὸ σύμφωνον, σταν δύο ἢ πολλοὶ Μουσικοὶ, διηρημένοι εἰς δύο, ἐκφωνοῦν ταυτογρόνως δύο τόνους, οἵτινες διαφέρουν κατὰ τὴν ὁρούτητα καὶ βερύτητα καθὼς ἀνωτέρω εἶναι σημειωμένοι· κατὰ τὸ διάρρων, σταν δύο φθόγγοι ἀνόμοι· κατὰ τὴν βέσιαν ἔχοντες μόνον μίαν κρᾶσιν, καθὼς Πα, Βου, ἢ Νη, Ζω, χωρὶς νὰ διεκρίνονται συμφωνία· τὸ παράρρων, σταν δύο Μουσικοὶ ἐκφωνοῦν δύο ἀνομοίους τόνους, ὃ μὲν τὸν Νη, ὃ δὲ τὸν Βου· ἢ δὲ μὲν τὸν Βου, ὃ δὲ τὸν Λι, χωρὶς κάμμιση ἐντελῇ συμφωνίαν.

φθόγγος γίνεται ἀρχὴ τῆς μελοδίας· ἐπειτα ἐμβαίνουσιν εἰς γαρακτήρες τῶν φθόγγων· παρατηρεῖται δοιπολή η πασστης τῶν γαρακτήρων, καὶ προσέρχεται ὁ φθόγγος ὁ ἀνίκαν εἰς πάντα γαρακτήρα, διαν ἔναι μόνος, η μὲν ὅποικιν δῆτινα σύνθεσιν.

Ἐρ. Δὲν μοὶ φανερώνεται τοῦτο πραγματικῶς εἰς τὸ συνεχές πρῶτον, καὶ ἐπειτα εἰς τὸ ὑπερβατόν;

Ἄπ. Εἰς τὴν συνεχὴν παραλλαγὴν τοῦ διατονικοῦ γένους κατ’ ἀρχὰς τίθεται τοῦ ^π μαρτυρία, η ὅποια φανερώνει, ὅτι ὁ Πα, φθόγγος γίνεται ἀρχὴ, καὶ ἐπειδὴ ὁ πρῶτος γαρακτήρ, τῆγουν (τοῦ Ἰσον) δηλοὶ ισότητα, πρόσφερε τὸν Πα, φθόγγων κατὰ τὸ Ἰσον —, ἐπειτα μὲ τοὺς δύο Ἀποστρόφους —, πρόσφερε ἀκολούθως τοὺς δύο κατιόντας φθόγγους, Νη, Ζω, εἶτα μὲ τὰ τρία Ὁλίγα —————, πρόσφερε αὖθις τοὺς τρεῖς ἀνιόντας φθόγγους, Νη, Ηα, Βου, καὶ πάλιν μὲ τοὺς δύο Ἀποστρόφους, τοὺς δύο κατιόντας φθόγγους, Πα, Νη, καὶ τοῦ ἑξῆς οὗτω ποιεῖς, ἵνας ὅτου τῇθελες φθίζει εἰς τὸν διάμετρον Πα, τῆς πρώτης βάσεως, τῆγουν ἀπ’ ἐκείνην τὴν βάσιν, δῆτιν ἔκσημες τὴν ἀρχήν.

Ίδού καὶ παράδειγμα τῆς συνεχοῦς παραλλαγῆς τοῦ διατονικοῦ γένους.

π Πα νη ζω νη πα βου πα νη πα βου γα βου πα βου
γα δι γα βου γα δι κε δι γα βου γα δι κε ζω κε
δι γα δι κε ζω νη ζω κε δι κε ζω νη πα π νη

ζω κε δι· κε ζω νη ζω κε δι· γα δι· κε δι· γαβου
γα δι· κε δι· γα βουπα βου γα δι· γαβουπα νη πα
βου γα βου πα νη^π νη πα ^π π

Ἐρ. Δὲν μὲ πληροφορεῖς καὶ περὶ τῆς ὑπερβατῆς παραληγῆς;

Ἀπ. Εἰς τὴν ὑπερβατήν παραλλαγὴν τοῦ διατονικοῦ γένους, κατ' ὄργχος τίθεται μαρτυρία τοῦ ^π Ι, η̄ δόποια φανερώνει διτι ὁ Ιη, φθόγγος γίνεται ὄργχος, καὶ ἐπειδὴ ὁ πρῶτος γαρακτήρ, ἥγουν τὸ (*Ισον) —, δηλοῦ ἵστηται, πρόφερε τὸν Ιη, Ιο, φθόγγον μὲ τὸ *Ισον —, ἐπειτα εἰς τὸ ὑπερβατόν, ἥγουν εἰς τὸ Κέντρυν μὲ τὸ *Ολύγον —, πρόφερε τὸν Γα, φθόγγον, ἐπειτα εἰς τὴν Ἀπόστροφον ↗, πρόφερε τὸν Βου, φθόγγον, ἐπειτα πάλιν πρόφερε εἰς τὸ Κέντρυν μὲ τὸ *Ολύγον, —, τὸν Δ', φθόγγον, ἐπειτα εἰς τὴν Ἀπόστροφον ↗, τὸν Γα, καὶ καθ' ἔξτης, ἔως ὅτου ἡθελεις φθάσει εἰς τὸν ὑψηλὸν φθόγγον ^{π'} ἐπειτα πρόφερε εἰς τὸ Ἐλαθρὸν ↘, τὸν Ζω, φθόγγον, ἐπειτα εἰς τὸ *Ολύγον —, τὸν Νη, φθόγγον, ἔως ὅτου πάλιν ἡθελεις φθάσει εἰς τὴν ἐσχάτην μαρτυρίαν, οἷον τὸν ^π, ὅθεν ἔργισας, καὶ τὰ λοιπὰ, ἀναλόγως κατὰ τὰς ποστητὰς, αἵτινες συμπίπτουσι, παρατηρεῖς, καὶ οὕτω κάμνεις ἔως τέλους κατὰ τὸ ἔξτης παράστειγμα.

*ὑπερβατή παραλλαγὴ τοῦ διατονικοῦ γένους.

χ
π̄ Πα γα δι γα κε δι ζω κε νη ζω πα π̄
ζω νη κε ζω δι κε γα δι δου γα πα π̄ πα δι
δου κε γα ζω δι νη κε πα π̄ πα κε ζω γα δι
πα π̄ πα κε δου ζω γα νη δι πα π̄ πα δι νη γα
ζω βου κε πα π̄ πα ζω βου νη γα πα π̄ πα γα
νη δου ζω πα π̄ πα νη βου πα π̄ πα βου νη πα π̄
πα πα πα π̄ πα κε δι δι πα πα π̄
‘Η τοῦ χρωματικοῦ γένους συνεχῆς παραλλαγή.

π̄ Πα νη ζω νη πα δου πα νη πα δου γα
δι γα δου γα δι κε δι γα δου γα δι κε δι γα
δι κε ζω νη ζω κε δι γα δι κε ζω νη πα π̄ νη ζω κε
δι κε ζω νη ζω κε δι γα δι κε ζω κε δι γα δου γα δι

κε διγα βουπα θου γα . δι γαβουπανη πα θου γα θουπανη
ζω . νη πα π.

Π του έναρμονίου γένους συνεχής παραλλαγή.

π Ηα νη ζω νη πα θου πα νη πα θου γα θου πα θου
γα δι γαβου γα δι κε διγα θου γα δι κε ζω κε δι
γα δι κε ζω νη ζω κε δι κε ζω νη πα π η νη ζω κε
δι κε ζω νη ζω κε δι γα δι κε ζω κε δι γαβου γα δι
κε διγαβου πα θου γα δι γαβουπα νη πα θου γα
θουπανη ζω νη πα π

Ἐρ. Οι Διδάσκαλοι πώς γυμνάζουσαν εἰς τὴν παραλλαγὴν
τοὺς μαθητὰς;

Ἄπ. Γράφοντες κάτωθεν τῶν χαρακτήρων τὰς αὐλαβάς
τῶν φύλογγων, καὶ ἐπειδὴ γίνεται τούτο διὰ τὴν εὔκολίαν, καὶ
οὐχὶ διὰ τὴν τελείαν μάθησιν, ὅτερον ἔξαλείφουσι τὰς αὐλ-
λαβάς τῶν φύλογγων, καὶ ἀφίνουσι μόνον τοὺς χαρακτήρας
διὰ νὰ συνειδίσωσιν οἱ μαθηταὶ εἰς τὸ να βλέπωσι τοὺς χαρα-
κτήρας, καὶ νὰ προσέρωσι τοὺς φύλογγους, καθὼς ἐγταῦθα.

Ἐρ. Πῶς ἡμπορεῖ τις νὰ διδαχθῇ τὸ ἀδόμενον μέλος διποίον καὶ ἀνῆγαι;

⁷Απ. Πρωτον πρέπει νὰ μάθη νὰ ψάλλῃ τὴν παραλλαγὴν ἀσφαλῶς, καὶ ἔπειτα ἀντὶ τῶν συλλαβῶν τῶν φθόγγων, νὰ προφέρῃ τὰς συλλαβές τῶν λέξεων τοῦ μίλους.

Ἐρ. Δύναται δι μαθητὴς ἔχ μόνης τὴς μελέτης γάρ γένη ἀριστος μουσικός;

Ἄπ. Οὐχὶ βέβαια, ἀλλ᾽ δι μαθητὴς πρέπει σταν καταγίνηται, νὰ ἔξεσται, καὶ νὰ γυμνάζηται ἀπὸ τὸν διδάσκαλον κατὰ τὸν χρόνον, κατὰ τοὺς φύγγους, κατὰ τοὺς χαρακτήρας, κατὰ τὰ διεστήματα, κατὰ τὸ συνεγές, κατὰ τὸ ὑπερβατὸν, κατὰ τὰς φθορὰς, κατὰ τὰ γένη, κατὰ τὰ συστήματα, καὶ διαρρόως κατὰ τὴν ἀνάγκην τῆς συμφωνίας τῶν χαρακτήρων καὶ τοῦ μίλους, ὡς οἱ εἰς τὰ γραμματικὰ γυμναζόμενοι παῖδες, γυμνάζονται πρῶτον εἰς τὴν τεχνολογίαν.

Περὶ τοῦ Πρώτου Ηχου.

Ἐρ. Τίνα κλίμακα μεταχειρίζεται ὁ Πρώτος Ηχος;

Άπ. Ο Πρώτος μεταχειρίζεται κλίμακα διατονικὴν κατὰ τὸν τροχὸν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ οῦτω·

N _η	Π _α	Β _η	Γ _α	Δ _ι	Κ _ε	Ζ _ε	N _η	Π _α
12	7	9	11	12	9	7	12	7

Σ < Δ > Ζ < Γ > Δ > Κ > Ζ < Δ > Β > Π > Ζ < Δ > Β > Π >

ἥγουν ζῆτει νὰ ἔχῃ τὰ δύο πετράχορδα ὅμοια, τὸ μὲν Πα Βου, διάστημα ὅμοιον μὲ τὸν Κε Ζω, τὸν Βου Γα, ὅμοιον μὲ τὸ Ζω Νη, καὶ τὸ Γα Δι, ὅμοιον μὲ τὸ Νη Πα· ὁ δὲ Νη φθόγγος εὑρίσκεται εἰς τὴν κλίμακα προσλαμβανόμενος, καὶ χρησιμεύει πρὸς ἀποκλήρωσιν τοῦ πενταχόρδου, Νη Πα Βου Γα Δι, καὶ εἰς τὸ νὰ μετρήσῃ τὸ διάστημα τοῦ Νη Πα, τόνου, τὸ ὅποιον εἶναι ὅμοιον μὲ τὸ Δι Κε, ἐπειδὴ ὁ Δι, νοεῖται προσλαμβανόμενος, τοῦ δευτέρου πενταχόρδου, Δι Κε Ζω Νη Πα, εἰς ἔπιτηθή καὶ περισσοτέρη ἀνάθασίς, πάλιν ἀπὸ τοῦ Πα,

ὅς τις νοεῖται προσλαμβανόμενος τοῦ τρίτου πενταγέρῳ, γίνεται καὶ ἀλλο πεντάγορδον ἐπὶ τὸ δέκα, Πα Βου Γα Δι Κε, τὸ ἀνάλογον γίνεται, ὅταν λάβωμεν χρείαν ἀπὸ περισσοτέρων κατέβασιν.

Ἐρ. Τίνας φθόγγους ἔχει δεσπόζοντας;

Ἀπ. Ὁ πρῶτος ἡχος, ὅταν βαδίζῃ στιγμαρικῶς, ἔχει δεσπόζοντας φθόγγους τοὺς Ήα Γα, καταλήξεις δὲ κάμνει, τὰς μὲν ἐντελεῖς καὶ τελικής εἰς τὸν Ήχ, τὰς δὲ ἀτελεῖς εἰς τοὺς Ήα Γα, ὅταν δὲ βαδίζῃ είρμολογικῶς, ἔχει δεσπόζοντας φθόγγους τοὺς Ήχ Δι, καὶ καταλήγει ἀτελῶς μὲν εἰς τὸν Δι, ἐντελῶς δὲ καὶ τελικῶς εἰς τὸν Ήα.

Ἐρ. Ποιὸν εἶναι τὸ φθορικὸν αὗτοῦ σημεῖον;

Ἀπ. Σημεῖον τῆς φθορᾶς τοῦ πρώτου ἡγου εἶναι τὸ, ε, καὶ τίθεται φυσικά εἰς τὸν Κε, ὅταν δὲ τεθῇ εἰς ἀλλον τόνον, ἐκεῖνος ἀφίνει τὸν φθόγγον του, καὶ λαμβάνει τὸν φθόγγον τοῦ Κε, τότε τὸ ἑξῆς μέλος παραλλαγίζεται ώς ἀπὸ τοῦ Κε ἀρχόμενον· εἰς τὰ διαγράμματα λοιπὸν τῶν κλιμάκων, καθὼς τὸ σημεῖον τοῦτο ε, ἔχει φυσικὴν θέσιν τὸν Κε, οὗτω τὰ λοιπὰ, τοὺς λοιπούς.

Ἐρ. Αἱ μαρτυρίαι του ποῖαι εἶναι;

Ἀπ. Αἱ μαρτυρίαι τούτου τοῦ ἡγου διὰ τὸν τόνον καὶ φθόγγον Κε εἶναι αὕτη ^η ḥ, διὰ δὲ τὸν Δι, αὕτη ^Δ ḥ, διὰ δὲ τὸν Γα, αὕτη ^Γ ḥ, διὰ δὲ τὸν Βου, αὕτη, ^Β ḥ, διὰ δὲ τὸν Ηχ, αὕτη ^Η ḥ· καὶ τὰ λοιπὰ, καθὼς φείνονται εἰς τὸ ἑξῆς διάγραμμα, τὸ ὅποιον εἶγαι καθ' ὃν τρόπον ὄρχης ἐνταῦθα.

Διαστήματα

$\gamma\alpha\ \dot{\alpha}$	$\tilde{\eta}\eta$	9	$\omega\ \gamma\alpha\dot{\alpha}$
$\kappa\epsilon\chi\acute{e}al\cdot es$	$\tilde{\lambda}\lambda$	7	$\xi\ \kappa\epsilon\chi\acute{e}al\cdot es$
$\dot{\alpha}\cdot\acute{e}al\cdot es$	$\tilde{\nu}\nu$	12	$\delta\ \dot{\alpha}\cdot\acute{e}al\cdot es$
$\kappa\acute{e}al\cdot es$	$\tilde{\pi}\pi$	12	$\alpha\ \acute{e}al\cdot es$
$\ddot{\alpha}al\cdot es$	$\tilde{\gamma}\gamma$	9	$\omega\ \ddot{\alpha}al\cdot es$
$\kappa\acute{e}al\cdot es$	$\tilde{\zeta}\zeta$	7	$\xi\ \kappa\acute{e}al\cdot es$
$\dot{\alpha}al\cdot es$	$\tilde{\chi}\chi$	12	$\delta\ \dot{\alpha}al\cdot es$
$\kappa\acute{e}al\cdot es$	$\tilde{\delta}\delta$	12	$\alpha\ \acute{e}al\cdot es$
$\ddot{\alpha}aves$	$\tilde{\tau}\tau$	9	$\omega\ \ddot{\alpha}aves$
$\kappa\acute{e}al\cdot es$	$\tilde{\sigma}\sigma$	7	$\xi\ \kappa\acute{e}al\cdot es$
$\dot{\alpha}al\cdot es$	$\tilde{\pi}\pi$	12	$\delta\ \dot{\alpha}al\cdot es$
$\kappa\acute{e}al\cdot es$	$\tilde{\gamma}\gamma$	12	$\alpha\ \acute{e}al\cdot es$
$\ddot{\alpha}aves$	$\tilde{\nu}\nu$	9	$\omega\ \ddot{\alpha}aves$
$\kappa\acute{e}al\cdot es$	$\tilde{\zeta}\zeta$	7	$\xi\ \kappa\acute{e}al\cdot es$
$\dot{\alpha}al\cdot es$	$\tilde{\chi}\chi$	12	$\delta\ \dot{\alpha}al\cdot es$
$\kappa\acute{e}al\cdot es$	$\tilde{\delta}\delta$	12	$\alpha\ \acute{e}al\cdot es$
$\ddot{\alpha}aves$	$\tilde{\eta}\eta$	9	$\omega\ \ddot{\alpha}aves$
$\kappa\acute{e}al\cdot es$	$\tilde{\lambda}\lambda$	7	$\xi\ \kappa\acute{e}al\cdot es$

Η κατά τὸν προχὸν διατονικὴ Κύμα, τῆς παλαιᾶς Μεθόδου.

Ἐν Αναβάσει.

Ἐν Καταβάσει.

Ἐν Καταβάσει φωγῆς.

δ	Ke	12	q
	Δt	—	x
	Γα	12	z
	Bou	7	z
δ	Ke	9	z
	Δt	—	π
	Γα	12	y
	Bou	7	z
δ	Ke	9	x
	Δt	—	q
	Γα	12	λ
	Bou	7	z
δ	Ke	9	z
	Δt	—	π
	Γα	12	y
	Bou	7	z
δ	Ke	9	x
	Δt	—	q
	Γα	12	λ
	Bou	7	z
δ	Ke	9	z

Ἐγ, Ἀγαθάσει Φωνῆς

Χορία τό Ηεράχος Διατονία Κύπρου Νέα Μάκρη

Ἐρ. Εἰς τὸν παλαιὸν καιρὸν πῶς ὠνομάζετο ὁ πρῶτος ἥχος;

Ἄπ. Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες πρόγονοι ἡμῶν ὠνόμαζον τὸν πρῶτον ἥχον, μέλιος ἐώριον, τὸ ὅποῖον ἔλαβε τὸ ὄνομα τοῦτο ἀπὸ τοὺς Δωριεῖς ἐπειδὴ αὐτοὶ πρῶτοι γνωρίζονται ὅτι τὸ μετεγειρίσθησαν· ἐφεῦρε δὲ τοῦτο, καθὼς λέγουσι, πρῶτον ὁ ἐκ Θρήνης Θάμυρις ἐκεῖνος δημιούρησε τὸ αὐτὸ μέλιος καὶ εἰς τὸ γραμματικόν, καὶ εἰς τὸ ἐναρμόνιον γένος, ἡμεῖς δὲ μόνον εἰς τὸ διατονικόν γένος μεταγειρίζομεθα αὐτὸ, ἀγνοοῦντες τοὺς λοιποὺς πρόπτους. Καὶ ἀπὸ τοῦτο ἡμποροῦμεν νὰ ἐννοήσωμεν ὅτι καὶ εἰς ἡρᾶς γίνεται τὸ γραμματικόν, καὶ ἐναρμόνιον μέλιος εἰς τὸ διατονικόν, καθὼς διαλαμβάνει τὸ περὶ φθερῶν ἔμπροσθεν.

Συνοπτικὴ ἐξήγησις τῶν ἐξωτερικῶν Μακαρίων κατὰ τὴν ἡμετέραν κατ' ἥχον Μουσικήν.

Ἡχος Πρῶτος Τετράχωνος.

Τὸ Χουσεῖνὶ εἶναι ἥχος Α'. τετράφωνος, διστις ἀρχόμενος ἐκ τοῦ Κε, καταλήγει εἰς τὸν Πα.

Τὸ Χουσεῖνὶ ἀσιράν γινόμενον ἐκ τοῦ Α'. ἀρχεται ἐκ τοῦ Κε, καὶ τελειόνει εἰς τὸν κάτω Κε.

Τὸ Κιοτζέκ ωσαύτως ἀπὸ τοῦ Α'. γινόμενον; ἀρχεται ἐκ τοῦ Κε, ἀναβαίνει εἰς τὸν Νη, καὶ καταλήγει εἰς τὸν Ηα.

Τὸ Σελμέκ όμοίως ἀπὸ τοῦ Α'. γινόμενον, ἀρχεται ἐκ τοῦ Κε, ἀναβαίνει εἰς τὸν ὑψηλὸν Ηα, καὶ καταβαίνον τελευτῇ εἰς τὸν κάτω Ηα.

Τὸ Χουσεῖνὶ κιουρτὶ γινόμενον ωσαύτως ἀπὸ τοῦ Α'. ἀρχεται ἐκ τοῦ Κε, καταβαίνει εἰς τὸν Βου μὲ οὐφεσιν καὶ τελειοῦται εἰς τὸν Ηα.

Τὸ Χορασάν γινόμενον καὶ τοῦτο ἀπὸ τοῦ Α'. ἀρχεται ἐκ

τοῦ Κε, κατιόν δὲ τὸν Γα μὲ δίεσιν, καταλήγει εἰς τὸν Ηα.

Τὸ Μουχαγὶέρ γινόμενον ἐκ τοῦ Α'. ἦγου, ἀρχεται: ἐκ τοῦ ὑψηλοῦ Πα, ἀναβαίνει τὸν ὑψηλὸν Γα, καὶ κατιόν κάμνει ὑφεσιν τὸν Δι, τελειούμενον εἰς τὸν Ηα.

Τὸ Μουχαγὶέρ πουσελίκ ὄμοιώς ἀπὸ τοῦ Α'. γινόμενον ἀρχεται ἐκ τοῦ ὑψηλοῦ Ηα, ἀναβαίνει τὸν ὑψηλὸν Γα, καὶ κατέν κάμνει ὑφεσιν τὸν Ζω, καὶ δίεσιν τὸν Βου, περάτουμενον εἰς τὸν Ηα.

Τὸ Βετζτὶ γίνεται ἐκ τοῦ Α'. ἦγου, ὅπερ ἀρχόμενον ἐκ τοῦ Κε, καταβαῖνον κάμνει ὑφεσιν τὸν Δι, καὶ τελευτᾷ εἰς τὸν Ηα.

Περὶ τοῦ Δευτέρου ἦγου.

Ἐρ. Ὁ Δεύτερος ἦγος ποίην μεταχειρίζεται Κλίμακα;

Ἀπ. Οὗτος μεταχειρίζεται κλίμακα γρωματικὴν, ἡ ἕποια βαδίζει μὲ τὸ τρίχορδον σύστημα κατὰ διφωνίαν ὄμοιάν, τόσου ἐπὶ τὸ ὅξι, δσον καὶ ἐπὶ τὸ βαρύ, ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἡ κλίμακα αὗτη τοῦ γρωματικοῦ δευτέρου ἦγου, κατὰ τὰ ἑαυτῆς διαστήματα δέν ἀντιφωνεῖ, μὲ τὸ νὰ λειπωνται σύστημα διαστήματα, ἥγουν ἐπειδὴ ἐμπεριήγει 64 ἀντὶ τῶν 68, διῆγειρε τὴν περιέργειαν τοῦ διεσακάλου Λουργουδίου εἰς ἀκριβεστέραν ἔρευναν τὴς φύσεως τοῦ ἦγου τούτου· καὶ οὕτως

Σημ. Οἱ τοῦ παλκιοῦ συστήματος Μουσικοὶ ἐργάνουν ὅτι δ' ἦγος οὗτος βαδίζει κατὰ διφωνίαν, δμοίσιν· οἱ δὲ τοῦ νέου ἐρευνάται, εἴτε σεβόμενοι τοὺς τοῦ παλκιοῦ συστήματος διάτεκτάλους τῶν, εἴτε ἐξ ἁγνοίας, παρεδέχθησαν καὶ κύτοι τὴν γνώμην ταύτην· ὥστε ἐνεκκ τούτου ἐλλειπής ἔμεινεν δ' ἦγος οὕτως.

Ἄλλ' ὅτι καὶ ἡ τῶν τοῦ παλκιοῦ καὶ τῶν τοῦ νέου συστήματος γνώμη φίνει ἐσφραγίδαν, ἀποδεικνύεται· ἐξ αὐτοῦ τὰς ἐλλειψίας. Πέμπτη δὲ διὰ νὰ διυνηθῶμεν νὰ εὑρισκευτὴν τὴν ὄμοιαν καὶ πλεόν κύτον κλίμακα, πρέπει νὰ τὴν παραληηλίσωμεν μὲ τὴν τοῦ διεκτονικοῦ γένους, διότι

έξετάσας ἀκριβῶς ἥδη τὰ ὅμοια δῆθεν τρίχορδα τῆς κλίμακος ταύτης διὰ τοῦ φιεγγομέτρου μετὰ προσοχῆς ἄκρας, ἐξηκρίβωσεν ὅτι ἡ κλίμαξ αὗτη ὁδεύουσα ἀπὸ τὴν βάσιν τοῦ Νη, ἐπὶ τὸ ὅξυ, τὸ πρώτον τρίχορδον, Νη Πα Βου, λαμβάνει τόνον ἐλάσσονα καὶ τόνον μείζονα· τὸ δεύτερον, Βου Γα Δι, τόνον ἐλάχιστον καὶ τόνον μείζονα· τὸ τρίτον, Δι Κε Ζω, τόνον ἐλάσσονα καὶ τόνον μείζονα, τὸν δὲ τελευταῖον τόνον, Ζω Νη, τόνον ἐλάχιστον, καὶ οὕτω πληροῦνται ἐντελῶς τὰ ἔξήκοντα ὅκτὼ διαστήματα τῆς Διαπασῶν· ἀν δμως ἡ ῥηθεῖσα κλίμαξ ἦνελεν ἀρχίση ἀπὸ τοῦ Βου, ἡ ἀπὸ τοῦ Δι, ὁδεύουσα πάλιν ἀπὸ τοῦ βαρέως ἐπὶ τὸ ὅξυ, ἡ ῥηθεῖσα τάξις τῶν τριγύρδων δὲν

αὐτὴ ἡ διατονικὴ, θεωρεῖται ὡς βάσις ἀφ' ἣς γίνονται τῶν λοιπῶν δύω γενῶν αἱ κλίμακες διὰ φθορῶν, ἢγουν, δι' ὑφέσεως καὶ διέσεως, ἡ καὶ μόνον δι' ὑφέσεως. Καὶ ἐπειδὴ διὰ τοῦ περαλληλισμοῦ τούτου περιτερούμεν ὅτι ἡ μερικὴ ἀύτοῦ κλίμαξ, εἴτε ἀπὸ τὸν Νη εἰς τὸν ὑψηλὸν Νη, εἴτε ἀπὸ τὸν μέσον Δι εἰς τὸν ὑψηλὸν Δι, ἀντηγεῖ, ὡς καὶ ἡ τοῦ διατονικοῦ γένους, ἔπειται, ἵνα καὶ τὰ τμῆματα αὐτῆς ὡσιν, δισα καὶ τὰ τῆς τοῦ διατονικοῦ. Τούτου λοιπὸν οὕτως ἔχοντος, πρόκειται ἥδη γὰρ περιτερήσωμεν εἰς ποίους τόνους αὐτῆς ἀπολείπονται· τὰ 4 τμῆματα. Διὰ τῆς παρατηρήσεως δὲ ταύτης ἐξάγομεν, ὅτι, ἐπειδὴ ἀπὸ τὸν Νη εἰς τὸν Ζω καταβάνομεν τόνον ἐλάχιστον, ὡς καὶ τὸν διατονικὸν, καὶ ἀπὸ τὸν Δι εἰς Κε ἀναβάνομεν τόνον ἐλάχιστον καὶ οὐγῇ ἐλάσσονα, ὡς εἰς τὸ διατονικὸν, τὸ μεταξὺ Ζω καὶ Κε διάστημα περιέχει 14 τμῆματα καὶ οὐχὶ 12. Τὸ αὐτὸν δὲ συμβάνει· καὶ ἐπὶ τὸ βαρύτερον, δηλαδὴ, ἀπὸ τὸν Γα εἰς τὸ Βου καταβάνομεν τόνον ἐλάχιστον, ὡς καὶ εἰς τὸ διατονικὸν, καὶ ἀπὸ τὸν Νη εἰς τὸν Πα ἀναβάνομεν ὁμοίως ἐλάχιστον καὶ οὐγῇ ἐλάσσονα, ὡς καὶ εἰς τὸ διατονικὸν, ἃρα, καὶ τὸ μεταξὺ Βου καὶ Πα διάστημα περιέχει 14 τμῆματα καὶ οὐγῇ 12. Τὰ κατὰ ἀκούσιου καὶ δταν ἐκληρῷ καὶ μέσος Δι ὡς βάσις. Κατὰ τοῦτο λοιπὸν βλέπομεν ὅτι ἡ κλίμαξ τοῦ Β'. Τίγου

μεταβάλλεται, ἀλλ' ἀπὸ μὲν τοῦ Βου, τὸ πρῶτον τρίγορδον λαμβάνει τόνον ἐλάχιστον καὶ τόνον μείζονα· τὸ δεύτερον, τόνον ἐλάσσονα καὶ τόνον μείζονα, τὸ δὲ τρίτον, τόνον ἐλάχιστον καὶ τόνον μείζονα, τὸ δὲ τελευταῖον τόνον ἔγους τὸν δψηλὸν Βου, τόνον ἐλάσσονα, καὶ οὕτω πλήρος γίνεται τὰ ἑστίκοντα δκτὼ διαστήματα τῆς Διαπασῶν· ἀπὸ δὲ τοῦ Δι, τὸ πρῶτον τρίγορδον λαμβάνει τόνον ἐλάσσονα καὶ τόνον μείζονα, τὸ δεύτερον ελάχιστον καὶ μείζονα, τὸ τρίτον τρίγορδον ἐλάσσονα καὶ μείζονα, καὶ τὸ τελευταῖον, τόνον ἐλάχιστον, καὶ πά-

σχηματίζεται, ὡς φαίνεται καὶ εἰς τὸ ἔξτι; διάγγαμμα, δι' ὑπέσεως εἰς τὸν Κε καὶ Πα· τῶν ἄλλων τόνων μενόντων ἀκινήτων.

Η ΜΕΡΙΚΗ ΚΛΙΜΑΞ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΗΧΟΥ.

68	7	14	7	12	7	14	7	Nη
Nη	Πα	Bou	Γα	Δι	Κε	Zω	ρ	

Παρατηρητέον ἐνταῦθι, ὅτι καθὼς ὅλων τῶν ἥχων αἱ κλίμακαις σύγκεινται ἀπὸ τόνους μείζονας ἐλάσσονας καὶ ἐλαχίστους, οὕτω καὶ ἡ τοῦ Β· μείζονκς δὲ τόνους ἐννοοῦμεν εἰς αὐτὸν τοὺς 14 τμημάτων συγκειμένους, γίνονται δὲ οὗτοι διὰ τῆς ἔλξιος; τῶν πέντε τμημάτων τῶν ὑπὲρ αὐτὸν; δητῶν τόνων, ἐλάσσονας τοὺς ἀπὸ 12 καὶ ἐλαχίστους τοὺς ἀπὸ ἑπτά.

Σχηματίσαντες λοιπὸν τοιουτορέπως τὴν μερικὴν αὐτοῦ κλίμακαν εὐκόλως δυνάμεθα νὰ σχηματίσωμεν ἔξη καὶ τὴν γενικὴν αὐτοῦ. Λεπτίζοντες λοιπὸν ὡς βάσιν τὸν μέσον Δι, ἐπὶ μὲν τὸ δέκαναβεντίονεν οὕτω: Δι Κε 7, Κε Zω 14, Zω Nη 7, Nη Πα 12, Πα Bou 7, Bou Γα 14, Γα Δι 7; ἀπ' αὐτὸν δὲ τὸν μέσον Δι ἐπὶ τὸ θρόνον καταβαί-

λιν πληροῦνται οῶσ τὰ ἔξήκοντα δκτὼ διατέματα τῆς Δικτα-
σῶν, ὡστε γίνεται μία τοιαύτη κλίμαξ παραβαλλομένη μὲ τὴν
διατονικήν. Νη, Πα, Βου, Γα, Δι, Κε, Ζω, Νη.

Ἐρ. Μεταχειρίζεται καὶ ἀλλήν κλίμακα δεύτερος ἥχος;

Ἀπ. 'Ο ἥχος αὐτὸς πολλάκις ἐν τῷ μεταξὺ, ἢ καὶ καθ' ὅλον
τὸ μάθημα μεταχειρίζεται τὴν κλίμακα τοῦ πλαγίου δευτέρου,
καὶ μάλιστα εἰς τὰ εἰρμολογικά, τὸ ὄποιον δταν ἀκολουθήσῃ, τὸ
διακρίνομεν καὶ τὸ παρασταίνομεν μὲ τὶς φθορὰς τοῦ ἥ-
όντος ἥχου.

νομίνων αὗται: Δι Γα 12, Γα Βου 7, Βου Πα 14, Πα Νη 7, Νη Ζω
12, Ζω Κε 7, Κε Δι 9.

Παραλληλίζοντες τὴν γενικὴν αὐτὴν κλίμακα τοῦ Β'. μὲ δλας
τὰ; λοιπὰς βλέπομεν ὅτι ἀπὸ μὲν τὴν κατὰ τὸν τροχὸν διατονικὴν
διαρρέει κατὰ τὴν ὑπάρχουσαν ὕφεσιν εἰς τὸν μερικὸν αὐτῆς; τόνους,
ἀπὸ δὲ τὴν χρωματικὴν τοῦ πλαγίου Β'. κατὰ τὴν Ἑλλειψιν τῶν ἡ-
τμημάτων ἀπὸ τούς; Πα Βου, Κε Ζω, αὐτῆς τόνους ἀντὶ 2 τμῆμα-
τη ἀπὸ δὲ τὴν τοῦ ἐναρμονίου γένους, κατὰ τὴν ὑπορροχὴν τοῦ ἐνὶς
τμῆματος; τοῦ μετίζοντος αὐτῆς τόνου Ζω Νη, ἀπὸ δὲ τὴν κατὰ διφω-
φωνίκην δροσίαν κατὰ τὴν ὑπερογὴν δυσίως τῶν δύο τμημάτων τῶν μετι-
ζόνων αὐτῆς τόνων καὶ κατὰ τοὺς ἑλάσσονας, ὅπετε ἔξαγομεν καὶ
ἐκ τούτου ὅτι τὸ σύστημα τοῦ ἥχου τούτου εἰς ωδὴν τῶν προειρημέ-
νων ἵπαγεται ἀλλ' εἰς σύστημα μόνον εἰς κύτον τὸν ἥχον ἴδιαζον, τὸ
ὄποιον δυνάμεικν καὶ τὸ ἀνομάσωμεν τροχὸν τοῦ Β'. Ἡ πεντάγορδον
σύστημα αὗτοῦ.

Ἔδη δὲ ἡς περιτερήσωμεν διὰ τί δ τελευταῖς αὐτῆς τόνος σύγκει-
ται ἀπὸ 9 τμήματα ἔνεκα τοῦ ὄποιον πολλοὶ τῶν Μουσικολογιωτά-
των θὰ παραξένειθῶσι κατ' ἀρχὰς, τὰ ἔξης δύοις μὲ πρωτογὴν διελ-
θούσας θὰ βεβηκούσιν ὅτι καὶ τοῦτο εἶναι διθύτατον. Λοιπὸν ἐπειδὴ
καθὼς προειπομένης μετίζοντος αὐτῆς τόνος γίνονται διὰ τῆς ἔλξεως
τῶν πέντε τμημάτων τῶν ὑπὸ αὐτοὺς ὅντων τόνων, οἱ δὲ, ἐκτὸς τῶν

Ἐρ. Διὰ ποίαν αὐτίαν μεταχειρίζεται ὁ δεύτερος ἦγος εἰς τὰ σύντομα εἰρμολαγικά του μέλη, τὴν κλίμακα τοῦ πλαγίου δευτέρου, ὅμοιώς καὶ ὁ πλάγιος τοῦ δευτέρου διὰ τί μεταχειρίζεται εἰς τὰ αὐτὰ μέλη του τὴν κλίμακα τοῦ δευτέρου.

Ἀπ. Οἱ Διδάσκαλοι τῆς παλαιᾶς μεθόδου ἀπ' ἄρχῆς οὗτω τοὺς μεταχειρίζοντο διὰ τοῦτο καὶ οἱ τῆς νέας μεθόδου Διδάσκαλοι δὲν ἥθελησαν νὰ μεταθέσωσι τὰ σύντομα μέλη τούτων τῶν εἰρημένων ἦγων, ἐπειδὴ ἐσυγειθίσθησαν εἰς ὅλους τοὺς Ἐκκλησιαστικούς Μουσικούς.

Ἐρ. Πῶς ἀπηγγέλτο ὁ δεύτερος ἦγος κατὰ τοὺς παλαιούς;

Ἀπ. Ἀπηγγέλτο μὲ τὸ λεαλές, τὸ ὁποῖον ἀπήχημα δειχνύει ἐπὶ τὸ ὅξυ τόνον ἑλάχιστον, καὶ τόνον μετόνα οὗτω,

ὅρεσιν δεχομένων λοιποῖ, μένουσιν ἀκίνητοι, διὰ τοῦτο καὶ αὐτὸς μὴ δύντος ἀλλου τόνου ὑπ' αὐτὸν ἵνα ἔλκεσθαι τὰ 5 τριμήματα ἔκεινου, ἀποτελεσθῇ ἐκ 14, μένει ἀπὸ 9. καὶ τοῦτο μὲν γίνεται, δταὶ αὐτὸς θεορηταὶ ὡς τελευταῖος, δταν δμως γεννη ἀνέγκη νὰ καταβῶμεν ἐπὶ τὸ βρύτερον, τότε, ἐπειδὴ ὁδεύει κατὰ τὸ τροχαῖκὸν αὐτοῦ πεντάχορδον σύστημα, δ τόνος οὗτος πάλιν ἔλκων τὰ 5 τριμήματα τοῦ ὑπ' αὐτὸν δύντος τόνου, ἀποκαθίσταται ἀπὸ 14 τριμήματα, δ δὲ ὑπ' αὐτὸν μένει ἀπὸ 7. Εἰς αὐτὴν δμως τὴν περίστασιν δ ὑπατοειδῆς δι δὲν ἀντηγετεῖ εἰς τὸν ἐπὶ τὸ ὁξύτερον του μεσοειδῆ, διότι, ὑφέσεως ἢ διέσεως οὔσης εἰς τὸ ἔτερον ἔκρον μιᾶς ἐπταφωνίας, ἀντηγησοις δὲν γίνεται. Εἰς ἀπόδειξιν δὲ τούτου ἔστωσαν τὰ ἔξι παραδείγματα. Καθὼς ἀπὸ διατονικὸν Ζω εἰς ἐναρμόδιον ἐπὶ τὸ βρύτον καὶ τάναπτοιν δὲν γίνεται ἀντηγησις διὰ τὴν ὄρεσιν, οὗτω καὶ ἀπὸ τὸν μέσον δι τοῦ Β'. εἰς τὸν ὄπατοειδῆ διὰ τὸν αὐτὸν λόγον. Καθὼς ἀπὸ χρωματικὸν Νη τοῦ πλ. Β'. εἰς τὸν δικτονικὸν Νη κατάναπτοιν δὲν γίνεται ἀντηγησις; διὰ τὸν δίεσιν, οὗτω καὶ ἀπὸ τὸν μεσοειδῆ δι τοῦ Β'. εἰς τὸν ὄπατοειδῆ διὰ τὴν ὄρεσιν. Τὸ αὐτὸ δὲ ἔννοητόν καὶ περὶ τῶν μεσοειδῶν Βου καὶ Κα καὶ τῶν λοιπῶν δμοίων αὐτοῖς τόνιον τοῦ Β'. ἢ ἐπὶ τὸ ὁξύ ἢ ἐπὶ τὸ βρύτον.

καθ' ἑμᾶς δὲ τοὺς νέους ἀπηχεῖται μὲν
μόνον τὸ, οὐ, τὸ ὅποιον παραστάνει ποιότητα τοῦ Ιεαλῆς ἔ-
χει δὲ ἵσον ὁ δεύτερος ἥχος τὸν Δι, διὰ δὲ τὴν δύοιότητα τῆς
διώνωντος λαμβάνει ἵσον καὶ τὸν Βου, ἐνίστε δὲ καὶ τὸν Νη· ως
ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὰ κρατήματα.

Ἐρ. Ποῖοι εἶναι οἱ δεσπόζοντες φθόγγοι;

Ἀπ. Δεσπόζοντες φθόγγοι εἰς τὸν δεύτερον ἥχον εἶναι στι-
χηραρικῶς μὲν οἱ Βου Δι, καταλήξεις δὲ γίνονται, ἀτελεῖς
μὲν, καὶ τελικαὶ εἰς τὸν Δι, ἐντελεῖς δὲ εἰς τὸν Βου· κατὰ δὲ
τὸ εἴρυμολογικὸν, στε μεταχειρίζεται, ως εἴπομεν τὴν ἴδεαν καὶ
κλίμακα τοῦ πλαγίου δευτέρου, τότε δεσπόζοντας φθόγγους ἔ-
χει τοὺς Πα Δι, καὶ γίνονται αἱ καταλήξεις του ἀτελεῖς μὲν εἰς
τὸν Δι, ἐντελεῖς δὲ καὶ τελικαὶ εἰς τὸν Πα.

Ἐρ. Ποῖα εἶναι τὰ σημεῖά του;

Ἀπ. Σημεῖα τῆς φθορᾶς τοῦ δευτέρου ἥχου εἶναι δύο· τοῦ-
το, -θε· καὶ τοῦτο σ· καὶ αὐτὸ μὲν -θε, τίθεται εἰς τοὺς τό-
νους Νη Βου Δι Ζω· καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς διφώγους τίθεται αὐ-
τὸ σ·, ἥγουν εἰς τοὺς Πα Γα Κε Νη· (α) ὅταν δύως τεθωσιν
εἰς αἱ λοιποὺς τόνους, αὐτὸς πρέπει νὰ ἀφήσῃ τὸν ἰδιόν του φθόγ-
γον, καὶ νὰ προφέρῃ ἔκεινον, τὸν δποῖον δεικνύει ἡ φθορὰ μὲ
τὴν ποιότητά της, καὶ νὰ παραλλαγίζηται τὸ ἔξης μέλος κατὰ
τὴν ἴδεαν τῆς τεθειμένης φθορᾶς.

Ἐρ. Σημεῖα τῶν μαρτυριῶν ποῖα εἶναι;

Ἀπ. Σημεῖα μαρτυριῶν εἰς αὐτὸν τὸν ἥχον διὰ μὲν τὸν Νη,
εἶναι τοῦτο, σ·, διὰ τὸν Πα, τοῦτο, σ·, διὰ δὲ τὸν Βου, τοῦ-

(α) Ἰστέον ὅτι ἐκάστης μαρτυρίας δ φθόγγος φχνερώνει τὴν βάσιν
τοῦ μέλους, ἥγουν εἰς ποτὸν φθόγγον εὑρίσκεται δ ψάλλων· τὸ δὲ ο-
ποκάτωθεν σημεῖον φχνερώνει τὸ τονιστὸν διάστημα τῆς φθορᾶς.

το ⁶, διὰ τὸν Γα, τοῦτο ^β, διὰ τὸν Δι, τοῦτο ^Δ, διὰ τὸν Κε,
τοῦτο ^κ, διὰ τὸν Ζω, τοῦτο ^ζ, καὶ διὰ τὸν ἄνω Νη. τοῦτο ^γ,
καὶ οὕτως ἐφεξῆς δηλαδὴ τὸ μέρος τῆς μαρτυρίας, τὸ ὅποιον
φανερόνει τὸν φθόγγον, εἰς πᾶσαν διφωνίαν εἶναι τὸ ἴδιον, καὶ
μόνα τὰ γράμματα τῶν τόνων ἀλλάζουσι, καθὼς φαίνεται εἰς
τὴν ἑξῆς κλίμακα, ἡ ὅποια ὁδεύει κατὰ τὸ τρίγορδον, ἤγουν
κατὰ διφωνίαν ὁμοίαν.

Κλίμαξ τοῦ δευτέρου ἥχου κατὰ τὸ τρίγορδον.

Ιεραλέω	β	Νη	^γ	Ιεραλέω
Ιεράλεως	$\theta\sigma$	Ζω	^ζ	Ιεράλεως
Ιεραλέω	β	Κε	^κ	Ιεραλέω
Ιεράλεως	$\theta\sigma$	Δι	^Δ	Ιεράλεω
Ιεραλέω	β	Γα	^γ	Ιεραλέω
Ιεράλεως	$\theta\sigma$	Βου	^β	Ιεράλεως
Ιεραλέω	β	Ηα	^η	Ιεραλέω
Ιεράλεως	$\theta\sigma$	Νη	^γ	Ιεράλεως

Ἐρ. Αὐτὴν εἶναι ἡ κλίμακ τοῦ χρωματικοῦ μέλους μὲν ὅλας τῆς τὰς ἀκριβεῖς παρατηρήσεις;

Ἀπ. Κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἡτον αὐτὴν εἶναι, πλὴν οἱ περιεργότεροι δύνανται νὰ τὴν ἀνακαλύψωσι πλέον ἀκριβέστερον.

Ἐρ. Τοῦτον τὸν ἥχον πῶς τὸν ὠνόμαζον οἱ παλαιοὶ Ἑλλῆνες;

Ἀπ. Οὗτοι ὠνόμαζον τὸν δεύτερον ἥχον μέλος Λύδιον, ἐπειδὴ ἐφευρέθη ἀπὸ Λαὸν τῆς Ἀσίας· ἄλλοι δὲ λέγουσιν, ὅτι ἐφευρετῆς τούτου τοῦ ἥχου εἶναι ὁ Ἀμφίων, καὶ ἄλλοι πάλιν ὅτι ὁ Ὄλυμπος ἡγέτης πρῶτον λυδιστὶ ἐπικήδειον εἰς τὸν Ηὔθωνα· ἀδεται δὲ λόγος, ὅτι ὁ Ὁρφεὺς μὲ τὸ μέσον αὐτοῦ τοῦ ἥχου ἡμέρονε τὰ θηρία.

Ἐρ. Οἱ Ἑλλῆνες εἰς πόσα γένη μετεχειρίζοντο τὸν 6'. ἥχον;

Ἀπ. Εἰς τρία, εἰς τὸ διατονικὸν, εἰς τὸ χρωματικὸν, καὶ εἰς τὸ ἐνεργμόνιον· ἀλλὰ οἱ τρόποι αὐτοὶ εἰς ἡμᾶς ἔγειναν ἄγνωστοι διὰ τὸν πανθαμέντορα γρόνον, καὶ μόνον τὸ χρωματικὸν γένος γνωρίζομεν· καὶ τὸ μὲν διατονικὸν μέλος τοῦ δευτέρου ἥχου εἶναι, ὡς φαίνεται, ὁ λέγετος ἥχος τὸν ὅποῖον ἡμποροῦμεν νὰ τὸν ἐννοήσωμεν διατονικὸν ἥχον δεύτερον.

Συγοπτικὴ ἐζήγγρισις τῶν ἐξωτερικῶν Μακαρίων
κατὰ τὴν ἡμετέρην κατ' ἥχον Μουσικήν.

Ὕχος Δεύτερος.

Τὸ Χουζάμ ἐκ τοῦ Δ'. ἥχου γινόμενον, ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Δι, ἀναβαῖνον κάμνει ὅφεσιν τὸν Κε, καταβαῖνον δὲ λήγει εἰς τὸν Δι.

Τὸ Νισαπούρ ἀπὸ τοῦ Δ'. ἥχου γινόμενον, ἀρχεται ἐξ αὐτοῦ, καὶ καταβαῖνον κάμνει τὸν Γα καὶ Βου δίεσιν ὅπου καὶ καταλήγει.

Περὶ τοῦ Τρίτου ἥχου.

Ἐρ. Ὁ δὲ Τρίτος ἥχος τίνα κλίμακα μεταχειρίζεται;

Ἀπ. Ὁ Τρίτος ἥχος, ὅταν μεταχειρίζεται διατονικὴν κλίμακα, πλαγιάζει εἰς τὸν διατονικὸν Ζω, τέσσαρας τόνους ἐπὶ τὸ βαρὺ, ἥγουν ἀπὸ τὸν Γα, εἰς τὸν Ζω, καὶ τὸν δεικνύει πλάγιόν του· ὅταν δὲ τεθῇ εἰς τὸν Γα ἡ ἐναρμόνιος αὐτῇ ϕ φθερὰ, τότε θέλει κλίμακα ἐναρμόνιον, ἡ ὁποία τὸ πρῶτον ἐπὶ τὸ βαρὺ διάστημα, ζητεῖ τεταρτημόριον τοῦ μείζονος τόνου, τὸ δὲ δεύτερον ἐπὶ τὸ βαρὺ, καὶ τὸ τρίτον διάστημα, ζητεῖ τόνους μείζονας· ἐπὶ τὸ δέξιον δὲ πάλιν, ζητεῖ δύο τόνους μείζονας, ὥστε δεσπόζει πέντε διαστήματα, δύο ἐπὶ τὸ δέξιον καὶ τρία ἐπὶ τὸ βαρὺ, τοῦτο ἔστι θέλει τὸ Γα Βου, διάστημα τρία τῶν δώδεκα, τὸ δὲ Βου Ηα, δεκατρία, καὶ τὸ Ηα Νη, δώδεκα· ἐπὶ τὸ δέξιον ξὺν πάλιν, θέλει τὸ Γα Δι, καὶ τὸ Δι Κε, ἀπὸ δώδεκα· τὸ ἀνάλογον γίνεται καὶ, ὅταν τεθῇ αὐτῇ ἡ φθερὰ ϕ, εἰς τὸν Ζω ἡ εἰς ἄλλον τόνον, διεύει δὲ κατὰ τριφωνίαν ὅμοιαν, καὶ γίνεται μία τοιαύτη κλίμακ, Νη Πα Βου Γα Δι Κε Ζω Νη· εἰς τὴν ὁποίαν κλίμακα δὲν εὑρίσκεται τόνος, οὔτε ἐλάσσων, οὔτε ἐλάχιστος· ὅταν δὲ τεθῇ αὐτῇ φθερὰ ?, εἰς τὸν Κε, θέλει τὸν μὲν Κε, εἰς τὴν φυσικὴν του βάσιν, τὸν δὲ Ζω, Τριστιν, καὶ τὸ διάστημα τοῦ Κε Ζω, εἰς ἐλάχιστον τόνον σχεδόν· θεωρεῖται δὲ ἡ τριφωνία τοῦ τρίτου ἥχου εἰς αὐτὸν τὸν τρόπον· τὸ διάστημα Νη Γα, εἶναι ὅμοιον μὲ τὸ Γα Ζω, καὶ μὲ τὸ Ζω Βου· αὐτὰ τὰ τρία τετράγορδα εἶναι ὅμοια κατὰ τὰ διαστήματα εἰς τὸ ἐναρμόνιον μέλος τοῦ τρίτου ἥχου.

Ἐρ. Πῶς ἀπηχεῖται;

Ἀπ. Ἀπηχεῖται ὁ τρίτος ἥχος κατὰ μὲν τοὺς παλαιοὺς μὲ τὸ Ιατὰ, καθ' ἡμᾶς δὲ τοὺς νέους μόνον μὲ τὸ Κε, τὸ ὅποιον

ζυτεῖ προφορὰν βομβώδη καὶ σοβαρὰν, διὰ νὰ δεῖξῃ τὴν ποιότητα τῶν ζαγά, ἔχει δὲ ἴσον τὸν Γα.

Ἐρ. Ποῖοι εἶναι οἱ δεσπόζοντες φθόγγοι;

Ἀπ. Δεσπόζοντες φθόγγοι εἰς τὸν τρίτον ἐναρμόνιον ἦχον εἶναι οἱ Κε Γα Ηα: κάμνει δὲ καταλήξεις, ἀτελεῖς μὲν εἰς τὸν Κε, ἐντελεῖς δὲ εἰς τὸν Πα, καὶ τελικάς εἰς τὸν Γα.

Ἐρ. Ποῖον εἶναι τὸ σημεῖον τῆς φθορᾶς αὐτοῦ.

Ἀπ. Σημεῖον τῆς φθορᾶς τοῦ τρίτου ἦχου, εἰς μὲν τὸ διανικὸν γένος εἶναι τοῦτο, φ., εἰς δὲ τὸ ἐναρμόνιον τοῦτο π. τὸ ὅποιον ὅταν εύρισκεται εἰς τὸν Γα, θέλει τὸν Γα εἰς τὸν τόπον του, τὰ δὲ ἀνιόντα καὶ κατιόντα διαστήματα καθὼς διωρίσθησαν εἰς τὴν κλίμακαν. Όταν δὲ τεθῇ εἰς τὸν Ζω, ή εἰς τὸν Βου, τοὺς θέλει καθ' ὑφεσιν καὶ ὅταν τεθῇ εἰς ἄλλον τόνον, θέλει νὰ ἀφίνῃ ἐκεῖνος ὁ τόνος τὸ φθόγγον του καὶ νὰ προσέργηται ως Γα, καὶ νὰ συνιστᾶται ἡ ποιότης αὐτοῦ καθ' ὅλα.

Ἐρ. Ποῖα τῶν μαρτυριῶν τὰ σημεῖα;

Ἀπ. Σημεῖα δὲ μαρτυριῶν εἰς αὐτὸν τὸν ἦχον, ὅταν προχωρῇ θιατονικῶς, εἶναι ἐκεῖνα, τὰ ὅποια διωρίσθησαν καὶ διὰ τὸν πρῶτον ἦχον ὅταν δὲ προχωρῇ κατ' ἐναρμόνιον κλίμακα, διὰ μὲν τὸν Νη, εἶναι τοῦτο π., διὰ δὲ τὸν Η, εἶναι τοῦτο π., διὰ δὲ τὸν Γα, τοῦτο γ.· καὶ τὰ λοιπὰ ἀναλόγως.

Η τοῦ Τρίτου ἦχου ἐναρμόνιος Κλίμαξ.

Νη	Πα	Βου	Γαρ	Δι	Κε	Ζε	Πι
68	12	3	ω	τε	15	σι	1

Ἐρ. Πῶς ὀνομάζετο ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς ὁ ἥγος αὐτός;

Ἄπ. Ὁνομάζεται ἀπὸ τοὺς Ἑλληνας φρύγιος, διότι τὸν ἐφεύρεν ὡς λέγουσιν, ὁ Φρύξ Μαρούας· τὸν μετεχειρίζοντο δὲ εἰς τὰ δύο γένη μόνον, εἰς τὸ διατονικὸν καὶ εἰς τὸ χρωματικόν· δὲ ὁ Ολυμπος ἔβαλεν ἐπειτα καὶ τὸ ἐναρμόνιον γένος εἰς τὸν φρύγιον τρόπον, τὸ ὅποιον πρὸ αὐτοῦ ἦτον εἰς τοὺς Ἑλληνας ἄγνωστον, καθὼς καὶ τὸ χρωματικὸν εἰς τοῦτος ἤδη.

Συνοπτικὴ ἐξήγγειλι τῶν ἐξωτερικῶν Μακαρίων
κατὰ τὴν ἴμετέραν κατ' ἥγον Μουσικήν.

Ἅγιος Τρίτος.

Τὸ τζαρχιλάχ εἶναι ἥγος τρίτος ἀρχεται: ἀπὸ τοῦ Γα, ἀναβαῖνον κάμνει ὑφεσιν τὸν Ζω, καὶ καταβαῖνον τελευτᾷ εἰς τὸν Γα.

Τὸ ἀτζέμ εἶναι ὁ ἐναρμόνιος ἥγος, ὅστις ἀρχεται: ἀπὸ τοῦ Ζω, τὸν ὅποιον κάμνει ὑφεσιν, καὶ κατιβαῖνον τελευτᾷ εἰς τὸν Πα.

Τὸ κιούρτι εἶναι καὶ αὐτὸ ἐναρμόνιος ἥγος, ὅστις ἀρχόμενος ἐκ τοῦ Κε, καταβαίνει τὸν Βου μὲν ὑφεσιν, τελευτῶν εἰς τὸν Πα.

Τὸ ἀτζέμ κιούρτι ὡσαύτως εἶναι ἐναρμόνιος, ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Ζω, τὸν ὅποιον κάμνει ὑφεσιν, καταβαῖνον κάμνει τὸν Βου ὑφεσιν, λῃγον εἰς τὸν Πα.

Τὸ νεβροῦζ, ἀτζέμ δὲ καὶ αὐτὸ ἥγος ἐναρμόνιος, ἀρχεται ἐκ τοῦ Πα, ἀναβαίνει ἕως τὸν Νη, καὶ κατιόν κάμνει τὸν Ζω ὑφεσιν καὶ δίεσιν τὸν Δι, περατούμενον εἰς τὸν Πα.

Τὸ πεῖζάν κιούρτι γίνεται ἀπὸ τὸν ἐναρμόνιον, ἀρχεται δὲ ἀπὸ τοῦ Γα, καὶ ἀνιόν κάμνει ὑφεσιν τὸν Δι, κατιόν δὲ κάμνει ὑφεσιν τὸν Βου, καὶ τελευτᾷ εἰς τὸν Πα.

Τὸ ἀτζέμ δαιράν γινόμενον ὡσαύτως ἐκ τοῦ ἐναρμόνιου αρχεται ἀπὸ τοῦ Ζω, τὸν ὅποιον κάμνει ὑφεσιν, καὶ κατιόν κάμνει τὸν κάτω Ζω ὑφεσιν, τελειούμενον εἰς τὸν κάτω Κε.

Τὸ Μπουσελίκιν εἶναι ἥγος ἐναρμόνιος, ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Κε,
καταβαίνει τὸν Βου μὲ δίεσιν, καὶ τελευτᾶ εἰς τὸν Πα,

Τὸ Μπουσελίκιν ἀσιρὰν γίνεται ἐκ τοῦ ἐναρμονίου, ἀρχεται
ἀπὸ τοῦ Κε, καταβαίνοντον κάμνει δίεσιν τὸν Βου, καὶ τελευτᾶ εἰς
τὸν κάτω Κε.

Τὸ Σαζχιάρ ἐκ τοῦ ἐναρμονίου γινόμενον, ἀρχεται ἐκ τοῦ
Κε, ἀνιόν δὲ κάμνει ὑφεσιν τὸν Ζω, καὶ δίεσιν τὸν Βου, κατα-
λήγον εἰς τὸν Πα.

Τὸ Μπουζρούκ γινόμενον καὶ αὐτὸ ἐκ τοῦ ἐναρμονίου, ἀρχε-
ται ἀπὸ τοῦ Κε, καταβαίνοντον κάμνει δίεσιν τὸν Βου καὶ τελευ-
τᾶ εἰς τὸν Νη.

Τὸ Χησάρ ὡσαύτως ἐκ τοῦ ἐναρμονίου γινόμενον ἀρχεται
ἀπὸ τοῦ Κε, καταβαίνει μὲ δίεσιν τὸν Δι, ἀναβαίνοντον κάμνει δίε-
σιν τὸν ὑψηλὸν Νη, καὶ κατιὸν λήγει εἰς τὸν Πα.

Τὸ Ικερβανιέ μπουσελίκιν ἐκ τοῦ ἐναρμονίου ὡσαύτως γινό-
μενον, σχεται ἐκ τοῦ ὑψηλοῦ Νη, κατιὸν δὲ κάμνει δίεσιν τὸν
Βου, καὶ λήγει εἰς τὸν Πα.

Τὸ Ἀρεζμπάρ γίνεται ἀπὸ τοῦ ἐναρμονίου, ἀρχόμενον δὲ
ἀπὸ τὸν ὑψηλὸν Νη, καταβαίνοντον κάμνει τὸν Ζω ὑφεσιν καὶ δίε-
σιν τὸν Δι, περατούμενον εἰς τὸν Πα.

Τὸ Γκερδανιέ ὡσαύτως γινόμενον ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ, ἀρχεται
ἐκ τοῦ ὑψηλοῦ Νη, κατιὸν δὲ κάμνει ὑφεσιν τὸν Ζω, καὶ τε-
λευτᾶ εἰς τὸν Πα.

Τὸ Ζουμπουλέ γινόμενον ἀπὸ τοῦ ἐναρμονίου, ἀρχεται ἐκ
τοῦ ὑψηλοῦ Πα, ἀναβαίνει τὸν Βου μὲ ὑφεσιν καὶ κατερχόμενον
κάμνει τὸν Ζω, καὶ Δι, καὶ Βου ὑφεσιν, καταλήγον εἰς τὸν Πα.
Τὸ Ζιρευκέν τελευταίον γινόμενον ἀπὸ τοῦ ἐναρμονίου ἀρχε-

ταὶ ἐκ τοῦ ὑψηλοῦ Πα, καὶ ἀνιὸν ἐπὶ τὸν ὑψηλὸν Γα, καταβα-
νον κάμνει ὑφεσιν τὴν Ζω, καὶ δίεσιν τὸν Βου, ἀναπαυόμενον
εἰς τὸν Πα.

Περὶ τοῦ Τέταρτου Ἕγου.

Ἐρ. Ὁ τέταρτος τίνα μεταχειρίζεται κλίμακα;

Ἀπ. Οὗτος ὁ ἥχος μεταχειρίζεται κλίμακα διατονικὴν κα-
τὰ τὸ Διαπασῶν Σύστημα, τὰ διαστήματα τῆς ὥποιας ἔχετέ-
θησαν εἰς τὸν πρῶτον ἥχον.

Ἐρ. Εἰς πόσα εἰδὴ διαιρεῖται;

Ἀπ. Διαιρεῖται εἰς εἰδὴ τριά παπαδικὸν, στιγμαρικὸν, καὶ
είρμολογικὸν· καὶ τὸ μὲν παπαδικὸν ἔχει ἴσον τὸν Δι, διστι-
εῖναι ἡ φυσικὴ βάσις του, καὶ ἀπηγγεῖται μὲ τὸ, ἄγια, τὸ
στιγμαρικὸν ἔχει ἴσον τὸν Πα, καὶ τὸ είρμολογικὸν τὸν Βου,
καὶ ἀπηγγεῖται μὲ τὸ Λε.

Ἐρ. Ποῖοι εἶναι οἱ δεσπόζοντες αὐτοῦ φθόγγοι;

Ἀπ. Δεσπόζοντες φθόγγοι εἰς τὸν τέταρτον ἥχον στιγμα-
ρικῶς εἶναι ὁ Πα, καὶ καταλήγει ἀτελῶς μὲν εἰς τὸν Δι, ἐν-
τελῶς δὲ εἰς τὸν Πα, καὶ τελικῶς εἰς τὸν Πα, ἢ εἰς τὸν Βου.
είρμολογικῶς δὲ καταλήγει, ἀτελῶς μὲν εἰς τοὺς Δι, Βου, σπα-
νίως καὶ εἰς τὸν Πα, ἐντελῶς δὲ καὶ τελικῶς εἰς τὸν Βου.

Ἐρ. Δὲν φαίνεται νὰ ἔχῃ τὸ μέλος του ἀπὸ τοῦ πρώτου ἥχου;

Ἀπ. Ὁ στιγμαρικὸς τέταρτος ἥχος μ' ὅλον διέ έχει ἴσον
τὸν Πα, τὸν διοικὸν ἔχει καὶ ὁ πρῶτος ἥχος, διαφέρει διμως ἀ-
πὸ αὐτὸν κατὰ τὸ Σύστημα, κατὰ τοὺς δεσπόζοντας φθόγγους, καὶ
κατὰ τὰς ἀτελεῖς καὶ τελικὰς καταλήξεις.

Ἐρ. Πῶς κατὰ τὸ Σύστημα;

Ἀπ. Κατὰ τὸ Σύστημα μὲν διαφέρει, ἐπειδὴ ὁ στιγμαρι-
κὸς τέταρτος ἥχος ὁδεύει κατὰ τὸ Διαπασῶν Σύστημα, ὁ δὲ

πρώτος, ώς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, κατὰ τὸν τροχὸν, ήγουν κατὰ τε-
τραφωνίαν.

Ἐρ. Πῶς κατὰ τοὺς δεσπόζοντας φθόγγους;

Ἀπ. Κατὰ δὲ τοὺς δεσπόζοντας φθόγγους διαφέρει, ἐπει-
δὴ ὁ μὲν τέταρτος ἥχος ἀγαπᾷ γὰρ δεικνύη τὸν Βου συνεχῶς,
οὐ δὲ πρώτος τὸν Γα.

Ἐρ. Πῶς κατὰ τὰς καταλήξεις;

Ἀπ. Καὶ κατὰ τὰς ἀτελεῖς καὶ τελικὰς καταλήξεις διαφέ-
ρει ἐπειδὴ ὁ μὲν τέταρτος ἥχος καταλήγει, ώς ἐπὶ τὸ πλεῖ-
στον, εἰς τοὺς Δι Βου, ὁ δὲ πρώτος εἰς τοὺς Πα Γα, τὰς δὲ
τελικὰς καταλήξεις, ὁ μὲν τέταρτος ποιεῖ πολλάκις εἰς τὸν
Βου, ὁ δὲ πρώτος οὐδέποτε.

Ἐρ. Ποτὸν εἶναι τὸ σημεῖον τῆς φθορᾶς του;

Ἀπ. Σημεῖον τῆς φθορᾶς τοῦ τετάρτου ἥχου εἰς μὲν τὸ
παπαδικὸν μέλος εἶναι τοῦτο Α, καὶ ἔχει τὴν φυσικήν του βά-
σιν εἰς τὸν Δι, εἰς δὲ τὸ στιγματικὸν εἶναι τοῦτο Ζ, καὶ τίθε-
ται εἰς τὸν Πα, καὶ εἰς τὸ εἱρμολογικὸν τοῦτο Ξ, καὶ τίθε-
ται εἰς τὸν Βου.

Ἐρ. Τὰ δὲ σημεῖα τῶν μαρτυριῶν ποῦ;

Ἀπ. Σημεῖα δὲ μαρτυριῶν τοῦ τετάρτου ἥχου εἶναι τὰ αὐ-
τὰ μὲν τὸν πρώτον ἔχεινος ὅμως κατὰ τὸν τροχὸν, αὐτὸς δὲ
κατὰ τὸ Διαπασῶν· τὶ δὲ διαφέρουσιν αἱ κατὰ τὸν τροχὸν
μαρτυρίαι ἀπὸ τὰς μαρτυρίας τοῦ Διαπασῶν, γίνεται φανε-
ρὸν ἀπὸ τὸ ἐξῆς διάγραμμα.

		Διαστήματα.											
		7	12										
Σ		9											
β		12											
γ		12											
δ		7											
ε		9											
ζ		12											
η		12											
θ		7											
ι		9											
κ		12											
λ		7											
μ		9											
ν		12											
ξ		12											
ο		7											
υ		9											
φ		12											
χ		12											
ψ		7											
ω		9											
η̄		12											
ῑ		7											
ῡ		9											
φ̄		12											
χ̄		12											
ψ̄		7											
ω̄		9											

Ἐρ. Ήῶς ὀνομάσθη ἀπὸ τοὺς παλαιούς;

Ἀπ. Ὁ τέταρτος ἡχος παρὰ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων ὀνομάσθη μιξολύδιος, τὸν ὅπιον ἐπενόησεν ἡ Σχπφώ, καθὼς λέγει ὁ Χριστόβιος· ἔπειδὴ πρὸ αὐτῆς οἱ Ἑλληνες τρεῖς μόνους τρόπους τοῦ ἥχου ἐγνώριζαν· τὸν Δώριον, τὸν Λύδιον, καὶ τὸν Φρύγιον, τὸν δὲ μιξολύδιον ἔμαθον οἱ τραγῳδοποιοὶ ἀπὸ τὴν εἰρημένην Σχπφώ, δις τις ἔχει χαρακτήρα πανηγυρίκον καὶ χορευτικὸν μὲ τὸ μεγαλοπρεπές μεμιγμένον.

Συνοπτικὴ ἐξήγησις τῶν ἐξωτερικῶν Μακαρίων κατὰ τὴν ἡμετέρουν κατ' ἡχον Μουσικὴν.

Ἡχος Τέταρτος.

Τὸ Νεβὰ, δν ὁ τέταρτος ἡχος, ἀρχεται ἀπὸ τοῦ ιδίου του φθόγγου, καταληγον πάλιν εἰς τὸν αὐτόν.

Τὸ Γεγκιάχ γίνεται ἀπὸ τὸν Δ'. ἡχον, ὅπερ ἀρχόμενον ἐκ τοῦ Δι, καταβαίνον λήγει εἰς τὸν κάτω Δι.

Τὸ Πεντζουκιάχ γέννημα δν τοῦ Δ'. ἡχου, ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Δι, καὶ τελευτῇ πάλιν εἰς τὸν Δι.

Τὸ Χουζί γινόμενον ἀπὸ τοῦ Δ'. ἡχου, ἀρχεται ἐκ τοῦ Δι, ἀναβαίνον κάμνει τὸν Ζω ὄφεσιν, καὶ κατιὸν λήγει εἰς τὸν Πα.

Τὸ Νισαβερέκ ἐκ τοῦ Δ'. ἡχου γινόμενον, ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Δι, καὶ καταβαίνει μὲ δίεσιν τὸν Γα καὶ Δι, εἰς δν καὶ περατοῦται.

Τὸ Ἰσφαγάχ ἐκ τοῦ Δ'. ἡχου γινόμενον, ἀρχεται ἐκ τοῦ Δι, ἀναβαίνον κάμνει ὄφεσιν τὸν Ζω, καὶ κατερχόμενον κάμνει δίεσιν τὸν Γα, τελευτῶν εἰς τὸν Πα.

Τὸ Νουχούφτ γίνεται ἀπὸ τὸν Δ'. ἡχον, ἀρχεται ἐκ τοῦ Δι, καὶ ἀνιὸν κάμνει ὄφεσιν τὸν Ζω, κατιὸν δὲ κάμνει δίεσιν τὸν Γα καὶ Βου, τελειούμενον εἰς τὸν κάτω Κε.

Τὸ Ἀραμπάν γινόμενον ἀπὸ τοῦ Δ'. ἀρχεται ἐκ τοῦ Δι, ἀναβαίνον κάμνει ὄφεσιν τὸν Κε, καταβαίνον κάμνει δίεσιν τὸν

Γα, καὶ ὑφεσιν μὲν τὸν Βου, δίεσιν δὲ τὸν Ζω, καὶ πάλιν ὑφεσιν τὸν Κε, περατούμενον εἰς τὸν κάτω Δι.

Τὸ Ναχαβέντ κεμπίρ γίνεται ώσαύτως ἀπὸ τὸν Δ. ὅπερ ἀρχόμενον ἐκ τοῦ Δι, καὶ κατιόν υφεσιν τὸν Βου, καταλήγει εἰς τὸν Δι.

Τῆχος Λέγετος.

Τὸ Σεγκιάχ εἶναι ὁ λέγετος τῆχος, δοτις ἀρχόμενος ἐκ τοῦ Βου, καταβαίνει τὸν Ζω δίεσιν, καὶ ἀναβαίνων περαίνεται πάλιν εἰς τὸν Βου.

Τὸ Καρτζιγάρ γίνεται ἀπὸ τὸν λέγετον, ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ ἰδίου φθόγγου, καὶ ἀναβαίνον τὸν Κε μὲν ὑφεσιν, καὶ τὸν ὑψηλὸν Νη μὲ δίεσιν, κάμνει δίεσιν τὸν Πα, καὶ τελευτὴ εἰς τὸν κάτω Βου.

Τὸ Μαγιέ ώσαύτως γίνεται ἀπὸ τὸν λέγετον, ἀναβαίνει τὸν Κε μὲν ὑφεσιν, καὶ καταβαίνον τελειοῦται εἰς τὸν Βου.

Τὸ Μουσταάρ γινόμενον καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸν λέγετον, ἀναβαίνει εἰς τὸν Δι, καταβαίνον κάμνει τὸν Γα καὶ Πα δίεσιν, καὶ ἀνιὸν περατοῦται εἰς τὸν Βου.

Τὸ Γκεβέστ ώσαύτως γίνεται ἀπὸ τὸν λέγετον ἀναβαίνον δὲ κάμνει υφεσιν τὸν Δι, καὶ καταβαίνον κάμνει τὸν Πα καὶ Ζω δίεσιν, ἔπειτα ἀνερχόμενον καταλήγει εἰς τὸν Βου.

Περὶ τοῦ Πλαγίου Πρώτου Τῆχου.

Ἐρ. 'Ο δὲ πέμτος τῆχος διατί ώνομάσθη πλάγιος τοῦ πρώτου;

Ἄπ. 'Ἐπειδὴ ἔχει ἴσον τὸν Πα, καὶ δὲν ἔχει ἐδικήν του χωριστὴν κλίμακα, παρὰ τὴν ἴδιαν τοῦ πρώτου τῆχου' ἡ βάσις τοῦ ὅποίου μὲ τὸ νῦν γναί εἰς τὸν Πα, Κε, τέσσαρας τόνους ὄξυτέρους ἀπὸ τὸν Πα, καὶ πλαγιάζει τρόπον τινὰ ἀναπευόμενος εἰς αὐτὸν, διὰ τοῦτο ἐκλήθη αὐτὸς πλάγιός του.

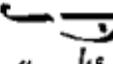
Ἐρ. Πόθεν διαχρίνονται τὰ διαστήματα τῆς κλίμακος τούτου, ἀπὸ τῆς τοῦ πρώτου τῆχου;

Απ. Ὁ πλάγιος τοῦ πρώτου ἥχος, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, θέλει τὸν Ζω μὲν ὕφεσιν μὲν αὐτὴν τὴν ἐναρμόνιον φθορὰν ψ., τὸ δὲ, Κε Ζω, διάστημα ἐξεταζόμενον κατὰ τὸ Σύστημα τῆς εἰργμένης φθορᾶς, ἐπειδὴ εὐρίσκεται τεταρτημόριον τοῦ μείζονος τόνου, ἥγουν τρία τῶν δώδεκα, λαμβάνει χλίμακα, ἢ ὅποια συνισταται ἀπὸ δύο τετράχορδα, τὸ μὲν διατονικόν, Πα Βου

Γα Δι, τὸ δὲ ἐναρμόνιον Κε Ζω Νη Πα.

Ἐρ. Πῶς ἀπηγεῖται;

Απ. Αὐτὸς ὁ ἥχος δὲν ζητεῖ προσλαμβανόμενον διὰ νὰ συγηματίσῃ τὸ διάστημα τοῦ Νη Πα, ἀλλὰ ἀπηγεῖται ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς μὲ τὸ ἀκέσθετον, καὶ μετρούμενος μὲ τὰ τονικὰ δια-

στήματα Πα Γα Βου Πα, οὕτως π π φανε-
q α λε α λε q

ρόνει τὸν ἑαυτόν του· καθ' ἡμᾶς δὲ ἀπηγεῖται μὲ μόνον τὸ λέ-
διαφέρει διμως αὐτὸ τὸ ἵσον ἀπὸ τὸ ἵσον τοῦ πρώτου ἥχου κα-
τὰ τὴν βαρύτηταν ἐπειδὴ ὁ πρώτος ἥχος ἀρχίζει ἀπὸ ἐξωτέ-
ρων βάσιν τρεῖς τόνους σχεδόν· ὁ πλάγιος τοῦ πρώτου ἥχος
είρμολογικὸς ὡν, ἔχει ἵσον τὸν Κε, καὶ δύεται ἀπὸ τοῦ Κε, ὡς
ἀπὸ τοῦ Ηα, τούτεστι κατὰ τὴν ἰδέαν τοῦ πρώτου ἥχου.

Ἐρ. Στιγμαρικῶς πῶς;

Απ. Ὁ πλάγιος τοῦ πρώτου ἥχος κατὰ τὸ Στιγμαρίον,
ὅταν μὲν δύενη διατονικῶς, ἔχει δεσπόζοντας φθόγγους τοὺς
Πα Δι Κε, καὶ καταλήγει ἀτελῶς μὲν εἰς τοὺς Κε Δι, ἐντελῶς δὲ καὶ τελικῶς εἰς τὸν Πα· ὅταν δὲ βαδίζῃ ἐναρμόνιον
χλίμακα, τότε δεσπόζοντας φθόγγους ἔχει τοὺς Ζω Δι, κατα-
λήγων ἀτελῶς μὲν εἰς τοὺς Κε Δι, ἐντελῶς δὲ καὶ τελικῶς
εἰς τὸν Πα, καὶ εἰς τὸν Δι· ὅταν δὲ, είρμολογικὸς ὡν, δύενη
ἀπὸ τοῦ Κε, ὡς ἀπὸ τοῦ Πα, τότε δεσπόζοντας φθόγγους ἔχει

τοὺς Ζω Δι, καταλήγων ἀτελῶς μὲν εἰς τοὺς Δι Κε, ἐντελῶς δὲ καὶ τελικῶς εἰς τὸν Κε.

Ἐρ. Σημεῖον δὲ τῆς φθορᾶς του ποῖον εἶναι;

Ἄπ. Σημεῖον φθορᾶς εἰς αὐτὸν τὸν ἦγον, διατονικῶς εἶναι τοῦτο ὁ, καὶ τίθεται φυσικὰ εἰς τὸν Ηα, ὅταν δὲ τεθῇ εἰς ἄλλον τόνον, ὃς τις καὶ ἀν ἔνεσται, προφέρει τὸν Πα φθόγγον μὲ τὴν ποιότητά του καὶ παραλλαγῆς τοῦ ἑξῆς μέλος ὡς ἀπὸ τοῦ Πα· δταν δὲ ἐπὶ τοῦ Ζω τεθῇ αὕτη ἡ ἐναρμόνιος φθορὰ, τότε τὸ μέλος ὁδεύει μὲ ἐναρμόνιον κλίμακα,

Ἐρ. Οὗτος δ ἦγος, δταν ὁδεύῃ διατονικὴν κλίμακα ἢ ἐναρμόνιον, ποῖα Σημεῖα μαρτυριῶν μεταχειρίζεται;

Ἄπ. Σημεῖα μαρτυριῶν εἰς αὐτὸν τὸν ἦγον, δταν ὁδεύῃ τὴν διατονικὴν κλίμακα, εἶναι ἐκεῖνα, τὰ ὅποια ἔγει ταῦτα ὁ πρῶτος ἦγος κατὰ τὸν τροχὸν, καὶ δ τέταρτος κατὰ τὸ Δικπασῶν, καὶ δταν ὁδεύῃ ἐναρμονίας, εἶναι κατὰ τὸ ἑξῆς διάγραμμα.

Ἡ ἐκ τοῦ Διατονικοῦ καὶ Ἐναρμονίου μικτὴ Κλίμακ.

Μαρτυρίσται.

Φ	Ψ	Ω	Σ	Γ	Δ	Θ	Ι	Χ	Ζ	Ξ	Φ
68	9	7	12		12	3	13		12		11

Ηα Βου Γα Δι Κε Ζω Ψ

Φθόγγοι.

Συνοπτική ἐξήγησις τῶν ἐξωτερικῶν Μαχαμίων
κατὰ τὴν ἡμετέραν κατ' ἔχον Μουσικήν.

*Ηχος Πλάγιος τοῦ Πρώτου.

Τὸ Σεμπά γίνεται ἀπὸ τοῦ πλ. Α'. ἀρχεται δὲ ἐκ τοῦ Πα,
καὶ ἀνερχόμενον κάμνει ὑφεσιν τὸν Δι, ἐπειτα κατιόν περατοῦ-
ται εἰς τὸν Πα.

Τὸ Καρὰ ντουκιάχ ἐκ τοῦ πλ. Α'. ώμοίως γινόμενον, ἀρχε-
ται ἀπὸ τοῦ Νη, τὸν δροῖον κάμνει δίεσιν, ἀναβαῖνον δὲ κάμνει
τὸν Γα ὑφεσιν, καὶ κατιόν τελειοῦται εἰς τὸν Πα.

Τὸ Ζεμζεμὲ γινόμενον καὶ αὐτὸ ἐκ τοῦ πλ. Α'. ἀρχεται ἐκ
τοῦ Πα, καὶ ἀνιὸν κάμνει ὑφεσιν τὸν Βου, κατιόν κάμνει ὑφε-
σιν τὸν Κε, καταλήγον εἰς τὸν Ηα.

Τὸ Ούσαχ γίνεται ἀπὸ τοῦ πλ. Α'. ὅπερ ἀρχόμενον ἐκ τοῦ
Πα, καταβαίνει τὸν Νη ὑφεσιν, ἀνιὸν δὲ κάμνει τὸν Ζω ὑφεσιν
καὶ κατερχόμενον λήγει εἰς τὸν Πα.

Τὸ Μπαμπά Ταχήρ γεννᾶται ἀπὸ τὸν πλ. Α'. ὅρχεται τῆς
ἀντιφωνίας τοῦ Πα, καὶ ἀναβαῖνον μέχρι τοῦ ὑψηλοῦ Γα, κα-
τιόν λήγει εἰς τὸν κάτωθι Πα.

Περὶ τοῦ Πλαγίου Δευτέρου Ἡχου.

Ἐρ. Ὁ δὲ ἔκτος ἥχος τίνα μεταχειρίζεται κλίμακα, καὶ διὰ τί ὀνομάσθη πλάγιος τοῦ δευτέρου;

Ἀπ. Οὗτος ὁ ἥχος, κλίμακα μεταχειρίζεται τὴν χρωματικήν, (α) διὸ καὶ ὀνομάσθη πλάγιος τοῦ δευτέρου.

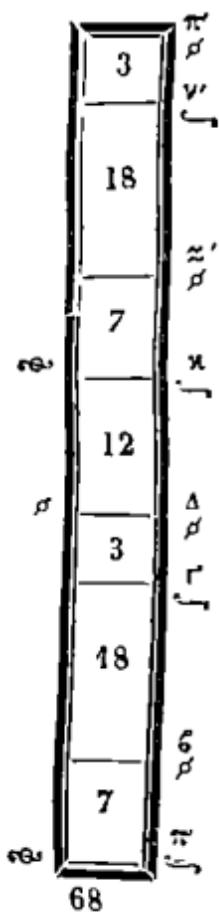
Ἐρ. Εχει διαφορὰν ἡ κλίμαξ αὐτοῦ ἀπὸ τὴν κλίμακα τοῦ δευτέρου;

Ἀπ. Αἱ κλίμακες τούτων τῶν δύο ἥχων ἔγουσι μεγάλην διαφορὰν εἰς τὰ χρωματικὰ διαστήματα· ἐπειδὴ ἡ μὲν τοῦ δευτέρου ἥχου κλίμαξ διδεύει κατὰ διφωνίαν τύσον ἐπὶ τὸ βαρὺ, δύσον καὶ ἐπὶ τὸ ὄξον, τόνον ἐλάσσονα, καὶ ἐλάχιστον, καὶ μείζονα· ἡ δὲ τοῦ πλαγίου δευτέρου συνίσταται ἀπὸ δύο χρωματικὰ τετράχορδα ὅμοια· Πα. Βου Γα Δι. Κε Ζω Νη Πα· τὰ διποῖς ὀδεύουσι τὸν πρῶτον φθόγγον, ἥγουν τὸ Πα Βου, τόνον ἐλάχιστον, τὸ δὲ Βου Γα ἡμιόλιον, ἥγουν 18 ἀριθμὸν, καὶ τὸ Γα Δι, τεταρτημόριον τοῦ μείζονος τόνου, ἥγουν τρία τῶν 12· εἶναι δὲ ὅμοια τὰ δύο τετράχορδα, ἐπειδὴ τὸ Πα Βου διάστημα εἶναι ὅμοιον μὲ τὸ Κε Ζω, τὸ Βου Γα, ὅμοιον μὲ τὸ Ζω Νη, καὶ τὸ Γα Δι, ὅμοιον μὲ τὸ Νη Πα· καὶ ἀν ἦναι χρεία νὰ ὀδεύσῃ καὶ ἀλλο τετράχορδον ἡ ἐπὶ τὸ βαρὺ ἀπὸ τὴν βάσιν του, ἡ ἐπὶ τὸ ὄξον, ἥγουν ἀπὸ τὸν ὑψηλὸν Πα, πάλιν μὲ τὰ αὐτὰ διαστήματα ὀδεύει.

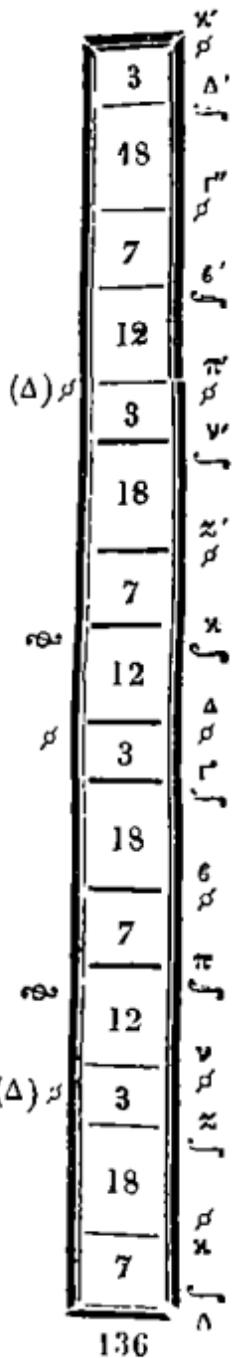
(α) Ἐπειδὴ εἰς αὐτὸν καὶ εἰς τὸν δεύτερον ἥχον εὑρίσκεται τὸ χρωματικὸν γένος, ἀν καὶ διαφέρουσι μεταξύ των κατὰ τὰ χρωματικὰ διαστήματα.

Αἱ δύο Κλίμακες χρωματικαὶ,
ἡ μὲν εἰς δύο τετράχορδα,
ἡ δὲ εἰς τέσσαρα.

Φθοραὶ χρωματικαὶ.

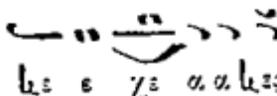
Μαρτυριαὶ χρωματικαὶ.

Μαρτυριαὶ χρωματικαὶ.

Ἐρ. Στιγμαρικῶς πως;

Ἄπ. Αὐτὸς ὁ ἡγεμόνας κατὰ τὸ Στιγμαρίον εὗντος τὸν Πα., καὶ ἀπηγέλεται κατὰ τοὺς πολιτεῖς μὲ τὸ λευκόλευκον, ἀπηγόρυμνος δὲ μὲ τὰ γεωμετρικὰ διαστήματα, Πα. Ποσ. Γα. Δι. Γα.

Βου Πα. οὕτω όχι ποτέ όχι ποτέ σακες φραγμόνεις τὸν ἔσυτόν του.

Καθ' ἡμᾶς δὲ ἀπηγέλεται μὲ μόνον τὸ Λευκόλευκον δὲ φῶν ὄδενεται κατὰ τὴν ισέαν καὶ κλίμακα τοῦ δευτέρου ἡγεμονού, καὶ ἔχει ἕνος τὸν Δι., μεταγενεριζόμενος τὴν εἰς τὸν δεύτερον ἡγεμονού ἐκτεθεῖσαν κλίμακα.

Ἐρ. Ποτέ ἔχει σημεῖα;

Ἄπ. Σημεῖα μαρτυρῶν εἰς αὐτὸν τὸν ἡγεμόνον εἶναι δύο ταῦτα → , ἀναθενητή κάτωθεν τῶν ὅποιων ἐμβαίνοντα τὰ σημεῖα τῶν φθίσγγων διεῦ τὰς βάσεις εἰς δε τὰν μικτὴν κλίμακα, ήγουν τὸ διεκτονικὸν τετράγραδον ἔχει καὶ τὰς μαρτυρίας διατανικάς, κινῶς φρίνονται εἰς τὴν ἔξτης μικτὴν κλίμακα.

Ἐρ. Μείους διεπόδοτας φθίσγγους ἔχει;

Ἄπ. Διεπόδεσσας δὲ φθίσγγους; ἔχει στιγμαρικὸς ὥν, τοὺς Δι. Πα., καὶ καταλήγει ἀτελῶς μὲν εἰς τὸν Δι., ἐντελῶς δὲ εἰς τὸν Πα., καὶ τελεκῶς, ήγουν εἰς τὸ τέλος παντὸς μαθήματος, εἰς τὸν Πα. καὶ εἰς τὸν Δι. κατὰ δὲ τὸ εἰρημέλογον, ἐπειδὴ ὅδενετ μὲ τὴν ἐδέαν καὶ κλίμακα τοῦ δευτέρου ἡγεμονού, ὡς εἰπεῖν, διεπόδεσσας φθίσγγους ἔχει τοὺς Δι. Βου, καὶ καταλήγει ἀτελῶς μὲν εἰς τὸν Δι., ἐντελῶς δὲ καὶ τελεκῶς εἰς τὸν Βου.

Ἐρ. Ποτέ εἶναι τὰ Σημεῖα τῶν φθίσγγων;

Άπ. Σημεῖα τῆς φθίσρᾶς; τοῦ πλαγίου δευτέρου ἡγεμονού εἶναι δύο, τοῦτα τοῦ , τὸ ὅποιον τέλεται εἰς τὸν Πα. καὶ εἰς τὸν Κε., εἰς τὴν ἀρχὴν δηλαδὴ ἐκίστου τετραγράδου, καὶ τοῦτο ., τὸ ὅποιον τίθεται εἰς τὸν Δι., καὶ εἰς τὸν οὐρανὸν Πα., εἰς τὸ τέλος

δηλαδή ἐκάστου τετραχόρδου καὶ αὐτὸ μὲν τῷ, ἐνεργεῖ ἐπὶ τὸ δέῃ καὶ θίλει ὑμιτονιον, ἥγουν 7 ἀριθμὸν, μὲ τοιαῦτα διαστήματα, ὅποια εἰπομένη, καὶ σπῶς τὰ περιστήνοντα οἱ ἀριθμοί, αἵτινες εἶναι σημειωμένοι εἰς τὴν ἔξικα κλίμακα τοῦ πλαγίου δευτέρου τούτο δὲ τοῦ, ἐνεργεῖ ἐπὶ τὸ βαρὺ καὶ θίλει ὑμιτονιον, ἥγουν 3 ἀριθμόν, καὶ τριτημιτόνον 18 ἀριθμόν, καὶ ὑμιτονιον 7 ἀριθμόν κυριεύει δὲ ὁμοίως καὶ τὸ ἐν καὶ τὸ ἀλλο κλίμακα διλόχληρον, καὶ ἔτι πρές.

Ἐρ. Μόνον γραμματικῶς προβάσιν;

Ἄπ. Αὐτὸς ὁ ἡχος μεταγειρίζεται πολλάκις καὶ τὴν ἔξικα μικτὴν κλίμακα, Πα Βου Γα Δι, Κε Ζω Νη Ηα· ἢ ὅποια τὸ μὲν πρῶτον τετράχορδον ἔχει γραμματικὸν μὲ τὰ ἥρθέντα διαστήματα, τὸ δὲ δεύτερον διατονικόν καὶ πάλιν τὸ ἀνάπαλιν.

Πα Νη Ζω Κε Δι Γα Βου Ηα.
ρ

Αἱ τρεῖς μικταὶ κλίμακες τοῦ Πλαγίου Δευτέρου ἥγουν.

Γ	Η	Ν	Ζ	Θ	Ξ	Φ
γ	η	ν	ζ	θ	ξ	φ
Θ			σ		σ	
σ	η	ν	ζ	θ	ξ	φ

Γ	Η	Ν	Ζ	Θ	Ξ	Φ
θ	η	ν	ζ	θ	η	φ
Θ			η		η	
η	η	ν	ζ	θ	η	φ

αι	ει	αι	ηι	αι	ει	αι	ηι
ει							
ε	ε	ει	η	ει	ε	ει	η
ε	ε	ει	η	ει	ε	ει	η

— ε — ε — φ #

Συγοπτική ἐξίργγησις τῶν ἐξωτερικῶν Μακαρίων
κατὰ τὴν ἡμετέρου κατ' ἕγον Μουσικήν.

Ἔνας Πλάγιος τοῦ Δευτέρου.

Τὸ Χητζάζ γίνεται ἐκ τοῦ πλ. Β'. ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Δι., χαταβαῖνον κάμνει δίεσιν τὸν Γα καὶ τελευτὴν εἰς τὸν Πα.

Τὸ Ούζιάζ γίνεται ὥσπερ τοις ἀρχαῖς ἐκ τοῦ πλ. Β'. ἀρχεται ἐκ τοῦ Κε, χαταβαῖνον κάμνει δίεσιν τὸν Γα, καὶ περατοῦται, εἰς τὸν Πα.

Τὸ Ζεργχιουλέ ὄμοιώς ἐκ τοῦ πλ. Β'. γινόμενον ἀρχεται ἐκ τοῦ Κε, χατιὸν δὲ τὸν Γα καὶ Νη μὲ δίεσιν τελειεύται εἰς τὸν Πα.

Τὸ Χευμαγιούν ἐκ τοῦ πλ. Β'. γινόμενον ἀρχεται ἐκ τοῦ Δι., ἀνιὸν δὲ κάμνει τὸν Ζω ὅρεσιν, καὶ χατιὸν τὸν Γα καὶ Νη μὲ δίεσιν, λήγει εἰς τὸν Πα.

Τὸ Σεχνάζ γενόμενον ἐκ τοῦ πλ. Β'. ἀρχεται ἐκ τοῦ οὐρηλοῦ Πα, χαταβαῖνον δὲ κάμνει τὸν Νη, δίεσιν, ὄμοιώς καὶ τὸν Γα καὶ Νη δίεσιν, περατούμενον εἰς τὸν Πα.

Τὸ Σεχνάζ μπουσελέκ ώτσύτως ἐκ τοῦ πλ. Β'. γινόμενον ἀρχεται ἐκ τοῦ οὐρηλοῦ Πα, καὶ χαταβαῖνον τὸν Νη καὶ Βου μὲ δίεσιν καταλήγει εἰς τὸν Πα.

Περὶ τοῦ Βαρέως Ἡγου.

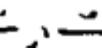
Ἐρ. 'Ο εἶδομος ἡγος πῶς ὄδενε;

Ἀπ. 'Ο εἶδομος ἡγος ὅταν ὄδενη διεπονεῖσθαι κατὰ τὸ Διαπασῶν Σήρινημα, εἶναι καὶ λέγεται πλάγιος τοῦ Τύρου, ἐπειδὴ ὁ διατονικὸς τρίτος ἡγος, τοῦ ὀποίου τὸ βάσις εἶναι εἰς τὸν Γα, εἰς αὐτὸν πλαγιάζει καὶ ἀντιπαύεται αὕτης ἐπειδὴ ὁ ἡγος ὠνυμάθη ὅπο τοὺς ὀργανίους Μουσικὲν, βιρβὺς, ὡς ἔχων τεν βάσιν του εἰς τὸν Ζω, ἐπειδὴ τὸ ίσσον τοι τεσσαρεὶς τὴν διεπονεῖσθαι κλίμακα τοῦ Διαπασῶν, δισον καὶ εἰς τὸν τροχὸν, εἶναι τὸ βιρβίτασιον ὅπο ὅλα τὰ ἴσα τῶν λοιπῶν ἡγων.

Ἐρ. Τὸ πιπερίκον μελισσαὶ αὔτοῦ πῶς προσθίνει;

Ἀπ. 'Ο πιπερίκος βιρβὺς ἡγος ἔχει ίσσον τὸν Ζω, καθὼς περιστήνεται μὲν τὰ διαστήματα τοῦ διεπασῶν συστήματος· δύταν δὲ βεβίῃ στιγματικῶν, τὴ είρημολογικῶν, τότε θέλει κλίμακα ἑναρμόνιουν, καὶ πάλιν ἔχει ίσσον τὸν ίσιον Ζω πλήν καθὼ; παραστήνεται μὲν τὰ διεστήματα τοῦ τροχοῦ δηγλαδὴ βαρύτερου ἡμιτόνου καὶ ἐπειδὴ εὗτος ὁ ἑναρμόνιος Ζω, (διότι εἰς αὐτὸν εὑρίσκονται καὶ Λερουσικά καὶ δίλοι μηθήματα τῶν παλαιῶν θεόσασκόλων) συγχρινόμενος μὲ τὸν Ζω, τοῦ Διαπασῶν, δὲν εἶναι στερεός, ἐπειδὴ καὶ τὰ διαστήματα τα ὅποια περιστήνονται ἀπὸ αὐτὸν τὸν ἑναρμόνιον λέγω Ζω, εἶναι ὅμοια μὲ τὰ διεστήματα τοῦ Γα Δι, Δι: Κα, ἐπὶ τούτῳ διέτα τὴν εὔχελιξν τῶν μαθητῶν, μετατρέπεται τὸ ίσσον τοῦ στιγματικοῦ καὶ εἰρηνογονοῦ βαρύτερος ἡγος εἰς τὸν Γα.

Ἐρ. Πώς ἀπηγίνεται κατὰ τοὺς παλαιούς;

Ἀπ. 'Απεγίνεται δὲ ὁ βαρύς ἡγος κατὰ τοὺς παλαιούς μὲ τὸ ἄχι εἰς καίματρούμενος μὲ τὸ Γα ήσου Γα, ἵνα μόντι διεστήματα εῖτο, γῆ γῆ ἐφανέρων τὸν ἑντόν του.

Ἐρ. Καθ' ἡμᾶς ἐὰν πῶς ἀπηχεῖτοι;

Ἄπ. Καθ' ἡμᾶς ἐὰν ἀπηγγείλεται μὲν μόνον τὸ Λέ, τὸ ὄποιον ζητεῖ προφοράν ασθερών καὶ ἡγεμονικήν.

Ἐρ. Ποιῶσι φθόγγοι κυριεύουσι τὸ ἐναρμόνιον;

Ἄπ. Κυριεύουσι δὲ τὴν μελωδίαν τοῦ ἐναρμονίου βαρύς ἦχος οἱ φθόγγοι Ζῳ, Δῃ, Γα, καὶ εὐθὺς ἀμαρτυρία ἀπαρτίαν δεικνύῃ τὸν Ήσυ, διεσοιν, καὶ τὸν Ζω, ὑφεσιν καταλήγει δὲ ἀτελῶς μὲν εἰς τὸν Δῃ, καὶ ἐνίοτε εἰς τὸν Νη, ἐντελῶς δὲ κατελικῶς εἰς τὸν Γα καὶ ταῦτα τὰ ἴδιάμοτα τὰ φυλάττει τόσα, εἰς τὸ στεγγραφεῖον δύσαν καὶ εἰς τὸ εἴρημολογικὸν εἶδος ἐνιστάτε ὅμως εἰς τὸ εἴρημολογικὸν μεταγενέζεται διατονικὴν κλίμακα, καὶ τότε καταλήγει ἀτελῶς μὲν εἰς τὸν Δῃ, ἐντελῶς δὲ εἰς τὸν Ηλ, καὶ εἰς τὸν Ζω, καὶ τελικῶς εἰς τὸν Ζω.

Ἐρ. Τίνα διερροφάν ἔχει ἀπὸ τὸν ἐναρμόνιον τρίτον;

Ἄπ. Ὁ ἐναρμόνιος βαρύς ἦχος μὲν δῆλον ἔχει τὴν αὐτὴν βίστιν μὲ τὸν ἐναρμόνιον τρίτον ἦχον, διασέρετε ὅμως ὅποιαν αὐτὸν κατέκατε τούς; δεσπόζοντας φθόγγους, καὶ κατέκατε ἀτελεῖς καὶ τελικάς καταλήξεις· ἐπειδὴ ὁ μὲν βαρύς ἦχος ἔχει δεσπόζοντας φθόγγους τούς Δῃ Γα, ὁ δὲ τρίτος τούς Κε Ηλ καὶ ὁ μὲν βαρύς καταλήγει ἀτελῶς εἰς τὸν Δῃ, καὶ τελικῶς εἰς τὸν Γα· ὁ δὲ τρίτος ἐντελῶς εἰς τὸν Λε, καὶ ἀτελῶς εἰς τὸν Ησ, καὶ τελικῶς εἰς τὸν Γα.

Ἄπ. Τίνα Στρμεῖται ἔχει;

Ἄπ. Στρμεῖτον δὲ τῆς φθορᾶς εἰς τὸν βαρύν διατονικὸν ἦχον εἶναι τοῦτο Ζ., καὶ τίθεται εἰς τὸν ὑψηλὸν Ζω, εἰς δὲ τὸ ἐναρμόνιον τοῦτο Δ., τὸ ὄποιον ἔχει καὶ ὁ ἐναρμόνιος τρίτος ἦχος, διτενὸς ὅδεύη ἀρμονικῶς· τίθεται δὲ αὖτη ἡ ἐναρμόνιος φθορὰ εἰς τὸν ὑψηλὸν Ζω, διτενὸν ὑφεσιν τοῦ ὑψηλοῦ Ζω, τὴν ὄποιαν θέλει νὰ προφέρωμεν, διτενὸς ὅδεύη ἀρμονικῶς· ἀπὸ τὸν ὄποιον μὲ τὰ διαστήματα τοῦ τροχοῦ ἐπὶ τὸ βαρύν ὅδεύων, εύρισκεται

ό Ζω ὑρεσις· ἐπειδὴ ὁ κάτω Ζω μὲ τὰ διαστήματα τοῦ προχοῦ παραστήνεται ὑρεσις, καθὼς αὐτὴ ἡ φύσης ν., εἰς ὅποιον ἀλλον τόνον γίθει τεθῆ, ζητεῖ ἐπὶ μὲν τὸ δέκατονος δύο μείζονας, ἐπὶ δὲ τὸ βαρὺ τετορτημόριον τοῦ μείζονος τόνου, καὶ δύο μείζονας, ὡς ἡ φυσικὴ οὐτῆς κλίμαξ.

Ἐρ. Τὰ δὲ Στρεῖτα τῶν μαρτυριῶν ποῦά;

Ἀπ. Στρεῖτα δὲ μαρτυριῶν εἰς τὸν βαρὺν ἥχον εἶναι τὰ αὐτά, ὅσα ἔγουσιν ὁ τρίτος ἥχος διὰ τὸ ἐναρμόνιον, καὶ ὁ τέταρτος διὰ τὸ διατονικόν· ἐπειδὴ αἱ μαρτυρίαι ἀκολουθοῦσσι τὰς φύσεας.

Ἐρ. Ὁποῖον χαρακτήρα ὕφους ἔχει;

Ἀπ. Ὁ χαρακτήρα τοῦ ἐναρμονίου βαρέος ἥχου εἶναι τὸ γαλήνιον, τὸ ειρηνικόν, καὶ ἐκεῖνο τὸ σποῖον δύναται νὰ μετριάζῃ τὸ ὄρμητικόν τοῦ τρίτου ἥχου, καὶ νὰ καταχαιμίῃ τὰ πνεύματα τῶν ἀκροατῶν· ὁ δὲ τοῦ διατονικοῦ βαρέος ἥχου εἶναι τὸ ἡξονικόν καὶ τερπνόν.

Συνοπτικὴ ἐξήγγρος τῶν ἔξι τερικῶν Μακαριών καὶ τὴν ἡμετέραν κατ' ἥχον Μουσικήν.

Ὕχος Καρύς.

Τὸ Ἀράκ εἶναι ἥχος Βαρύς, στοις ἀρχεται ἐκ τοῦ Δι, (εἰς δὲ τὸ Ἐκκλησιαστικόν ἀπό τοῦ Ζω) καὶ κατερχόμενος λήγει εἰς τὸν Ζω.

Τὸ Σουλτανὸν ἀράκι γίνεται ἐκ τοῦ βαρέος ἥχου, σπερ ἀρχεται ἐκ τοῦ Δι, καὶ τελευτᾷ εἰς τὸν Πα.

Τὸ Μουχαλίῳ ἀράκι ὠταύτως γίνεται ἀπὸ τοῦ βαρέος, ἀρχεται δὲ ἀπὸ τοῦ Γα, καταβαῖνον κύμνει δίεσιν τὸν Πα, περατούμενον εἰς τὸν Ζω.

Τὸ Ζλικίς γανθερὰν ἐκ τοῦ βαρέως γινόμενον, ἀρχεται ἐκ τοῦ Πα, ἀνιὸν κάμνει ὑρεσιν τὸν Ζω, καὶ κατιὸν λήγει εἰς τὸν Ζω.

Τὸ Ζιλκὲς ὡμοίως γινόμενον ἀπὸ τὸν βαρὺν, ἀρχεται ἐκ τοῦ Κε, καὶ τελευτῇ εἰς τὸν Ζω.

Τὸ Προχτουλλεῖτο γίνεται καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸν βαρὺν, ἀρχεται ἐξ ἀπὸ τοῦ Κε, καταβατῶν οὐμνεῖ διεσιν τὸν Γα, καὶ καταλήγει εἰς τὸν Ζω.

Τὸ Μπεστενκιέρ ωσαύτως ἐκ τοῦ βαρέος ἥγου γινόμενον, ἀντὸν κάμνει τὸν Ζω ὑρεσιν καὶ κατιόν τὸν Γα μὲ διεσιν, λήγει εἰς τὸν Ζω.

Τὸ Ἐβετζί γίνεται καὶ αὐτὸ ἀπὸ τοῦ βαρέος, ἀρχεται ἐξ ἀπὸ τοῦ ὑψηλοῦ Ζω, καὶ περατεύται εἰς τὸν κάτωθι Ζω.

Περὶ τοῦ Ηλαγίου Τετάρτου Ἡγου.

Ἐρ. Ό δύδοος πῶς ὀνομάσθη;

Ἀπ. Ό δύδοος ἥγος, ἡ βάσις τοῦ ὅποιου εἶναι εἰς τὸν Νη, ὀνομάσθη πλάγιος τοῦ τετάρτου· διότι ὁ τέταρτος παπαδικός ἥγος, τοῦ ὅποιου ἡ βάσις εἶναι εἰς τὸν Δι, (ἥγουν τέσσαρες τένυντος ὁδῶν) εἰς αὐτὸν πλαγιάζει καὶ ἀναπαύεται· διὸ καὶ ἐκλήθη πλάγιος αὐτοῦ.

Ἐρ. Ποιαν κλίμακα μεταχειρίζεται;

Ἀπ. Η κλίμακ τοῦ πλαγίου τετάρτου ἥγου εἶναι ἡ διατονικὴ, κατὰ τὸ διαπασῶν Σύστημα· πολλάκις ὅμως βαθίζει καὶ κατὰ τὸ τετράχορδον Σύστημα, ὁ ἐστι, κατὰ τριφωνίαν, διὰ μίσου τῆς ὄπωίας, μὲ τρεῖς τόνους, ἡ ἐπὶ τὸ βαρὺ, ἡ ἐπὶ τὸ δέρν, ἀναρρίνεται τὸ αὐτὸ μῆλος· ὅταν δὲ φύλλεται τρίφωνος, δηλαδὴ, ὅταν ἔχῃ ἴσον τὸν Γα, ἀντὶ τοῦ Νη, τότε τὸ μὲν ἴσον εἶναι τρεῖς τόνους· δέρντερον ἀπὸ τὴν φυσικὴν αὐτῷ βίσιν· τὸ μέλλον ὅδεύει ἀπὸ τοῦ Γα, ὡς ἀπὸ τοῦ Νη, τουτέστιν ὁ δεύτερος κατὰ τριφωνίαν διατονικήν.

Ἐρ. Πῶς δὲ ἀπογειται;

Απ. Άπηχεται οὗτος ὁ ἥγος κατὰ τοὺς παλαιοὺς μὲ τὸ
ιεάγιον τὸ ὄποιον ἀπηχεῖται μὲ τὰ διεκτονικὰ διεστίματα, Νη,
Πα, Βου, Νη, Νη: οὗτω γένεται καὶ φανερό-
νται τὸν ἔαυτὸν του· φάλλεται δὲ μὲ προφορὰν σεβράν καὶ ἡ-
γεμονικήν καθ' ἡμᾶς δὲ ἀπηχεῖται μὲ μόνον τὸ θεό το ὄποιον
πρέπει νά ἐκφωνήται μὲ τὴν αὐτὴν προφοράν.

Ἐρ. Ποιους χυρεύεντας φθόγγους ἔχει;

Απ. Κυριεύοντες φθόγγοι εἰς αὐτὸν τὸν ἥγον στιχηρα-
χῶς καὶ εἰρμαλογικῶς, ὅταν μὲν ἔχῃ ἴσον τὸν Νη, εἶναι οἱ Νη,
Βου, Δι· ἐπειδὴ, εἰδὼς ἀμφὶ ὄρχιση, ἀγαπᾷ νὰ βασικὴ εἰς τὸν
Βου, καὶ πότε μὲν ἀπιστρέφει εἰς τὸ ἴδιον ἴσον του, πότε δὲ ἀ-
ναβαίνει εἰς τὸν Δι, καὶ τις τὸν Νη καταλήγει δὲ ἀπελῶς μὲν,
εἰς τὸν Δι, καὶ εἰς τὸν Βου, ἐντελῶς δὲ καὶ τελικῶς εἰς τὸν
Νη, καὶ εἰς τὸν Βου ποιλάκις· ὅταν δὲ ἔχῃ ἴσον τὸν Γα, τότε
διεπόζοντας φθόγγους ἔχει τοὺς Γα, Δι, Ζω· καὶ κατελήγει
ἀπελῶς μὲν εἰς τὸν Δι, ἐντελῶς δὲ, καὶ τελικῶς εἰς τὸν Γα.

Ἐρ. Ποια σημεῖα φθορᾶς ἔχει;

Απ. Σημεῖον δὲ τὰς φθορᾶς εἰς τὸν πλάγιον τοῦ τετάρτου
ἥγον εἶναι τοῦτο ω., τὸ ὄποιον τίθεται εἰς τὸν Νη, εἰς δὲ τὴν
ἐπὶ τὸ ὀξὺ ἀντιφωνίαν αὐτοῦ τοῦτο ω. διεργέρευσι δὲ αὔτας
οἱ δύο φθοραὶ κατὰ τὸ Σύστημα, ἐπειδὴ αὐτὴ μὲν ω., τρεῖς
τοῖς οὓς ἐπὶ τὸ βαρὺ περιστήνει μέλος τοῦ Νη, αὐτὴ δὲ ω.,
τρεῖς τούς οὓς ἐπὶ τὸ βαρὺ διεκνύει μέλος τοῦ Δι.

Ἐρ. Σημεῖα μαρτυριῶν ποῖε;

Απ. Σημεῖα δὲ μαρτυριῶν εἰς αὐτὸν τὸν ἥγον δὲν εἶναι ἀλ-
λα, παρὰ ἐκεῖνα τὰ ὄποις διωρίσθησαν καὶ διὰ τὸν τέταρτον
ἥγον· ὅταν δὲ αὐτὴ ἡ φθορὰ ω., τεθῇ εἰς τὸν Γα, τότε καὶ τὰ
σημεῖα τῶν μαρτυριῶν γίγονται διάφορα, καθώς φαίνεται εἰς
τὴν ἔξτις κλίμακα.

Ἡ κατὰ τριφωνίαν διατονικὴ Κλίμαξ.

Φ	Φ	Χ	Φ	Φ	Χ	Φ	Φ	
12	9	7	12	9	7	12		
Η	Π	Βου	Γα	Η	Π	Βου	Γα	Δι

Συνοπτικὴ ἐξήγησις τῶν ἐξωτερικῶν Μακαρίων
κατὰ τὴν ἡμετέραν κατ' Ἰχεῖν Μουσικήν.

• Ἡχος Πλάγιος τοῦ Τετάρτου.

Τὸ Ράστ εἶναι ἥχος πλ. τοῦ Δ'. καταβαίνον τὸν Ζω μὲ δίεσιν, καὶ τελευτῶν εἰς τὸν Ηη.

Τὸ Ραχαβὶ γινόμενον ἐκ τοῦ πλ. Δ'. ἀρχεται ἐκ τοῦ Δι, καὶ καταλήγει εἰς τὸν Ηη.

Τὸ Νιγρὶς γινόμενον ἐκ τοῦ πλ. Δ'. ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Δι, καταβαίνει τὸν Γα μὲ δίεσιν, καὶ τελευτᾷ εἰς τὸν Ηη.

Τὸ Πεντζουκιάχ ώσαύτως ἐκ τοῦ πλ. Δ'. γινόμενον ἀρχεται ἐκ τοῦ Δι, καταβαίνει τὸν Γα καὶ Βου μὲ δίεσιν, καὶ τελειοῦται εἰς τὸν Ηη.

Τὸ Ναχαβέντ γινόμενον ἐκ τοῦ πλ. Δ'. ἀρχεται ἐκ τοῦ Δι, διαβαίνει τὸν Κε μὲ ὄφεσιν, καταβαίνει τὸν Βου μὲ ὄφεσιν, καὶ περατοῦται εἰς τὸν Ηη.

Τὸ Ζαβίλ γινόμενον ἐκ τοῦ πλ. Δ'. ἀρχεται ἐκ τοῦ οὐρηλοῦ Ηη, καὶ καταβαίνον τὸν Ζω καὶ Γα μὲ δίεσιν, λήγει εἰς τὸν Ηη.

Τὸ Ζαβίλ Κλουρτὶ ἐκ τοῦ πλ. Δ'. γινόμενον καὶ αὐτὸ, ἀρχεται δμοίως ἀπὸ τὸν οὐρηλὸν Ηη, καὶ καταβαίνει τὸν Ζω μὲ δίεσιν, καὶ μὲ ὄφεσιν τὸν Βου, καταλήγει εἰς τὸν Ηη.

Τὸ Μαχούρ γίνεται καὶ αὐτὸ ἐκ τοῦ πλ. Δ'. ἀρχόμενον ἐξ ἀπὸ τοῦ Κε, ἀναβαίνει εἰς τὸν Νη, καταβαίνει τὸν Ζω μὲ δίεσιν, τὸν Βου μὲ ὄφεσιν, καὶ τελειοῦται εἰς τὸν Νη.

Τὸ Μουμπέρχε γενόμενον ὡσαύτως ἐξ τοῦ πλ. Δ'. ἀρχεται ἐξ τοῦ Νη, καὶ καταβαίνει τὸν Ζω μὲ δίεσιν, περατοῦται πάλιν εἰς τὸν Νη.

Ἐπερον Πεντζουχιάχ γενόμενον ὡσαύτως ἀπὸ τοῦ πλ. Δ' ἀρχεται ἐξ τοῦ Βου, καὶ τελευτῇ εἰς τὸν Νη.

Περὶ Διέσεως καὶ Ὑφέσεως. •

Ἐρ. Αύτὰ εἶναι ὅλα τὰ περιγράφοντα τὴν Μουσικὴν, ἡ μίναι καὶ ἄλλα;

Απ. Ἐξω ἀπὸ τοὺς δέκα χαρακτῆρας τῆς ποσότητος, καὶ τὰς ἐνδεκα ὑποστάσεις τῆς ποιότητος τῆς Μουσικῆς, εἶναι καὶ ἄλλα σημεῖα εἰς αὐτὴν διὰ τὰς φθορὰς, καὶ διὰ τὰς ὅποιας θυτερον θέλομεν ὅμιλήσει, ηδη δὲ εἶναι ἡ Διέσις καὶ Ὑφεσίς.

Ἐρ. Τί εἶναι ἡ Ὑφεσίς;

Απ. Ὑφεσίς εἶναι ἐλάττωσις τοῦ τονικοῦ διαστήματος, ἢ γουν, ὅταν θεωρῆται ἀπὸ τὸ χειρηλόν, εἰς τὸ ὑψηλὸν καὶ ληψίς τὴς ἡμιοւές φωνῆς τοῦ ὁξέος τόνου, ὅτε καὶ γίνεται ἡ Ὑφεσίς. Διὰ τὴν ὕψεσιν πάλιν, ητοις θεωρεῖται εἰς ἔνα μόνον τόνον, ὅταν ὁδεύων ἀπὸ τοῦ βαρέος ἐπὶ τὸ ὁξύ θελήσῃ τις νὰ λάβῃ ἐν τεταρτημόριον τοῦ μείζονος τόνου, μεταχειρίζεται τὴν ὕψεσιν εἰς τὸ σχῆμα. τοῦτο. ψ. 3 τῶν 12
 Εἰδὲ ὅσο τεταρτημόρια εἰς τοῦτο. ψ. 6 α ε
 Εἰδὲ τρία τεταρτημόρια εἰς τοῦτο. ψ. 9 α ε
 Εἰδὲ ἐν τριτημόριον εἰς τοῦτο. ψ. 4 α ε
 Εἰδὲ ὅσο τριτημόρια εἰς τοῦτο. ψ. 8 γ ε

Ἐρ. Τί εἶναι ἡ Δίεσις;

Ἀπ. Δίεσις δὲ εἶναι αἴσησις τοῦ τονικοῦ διαστήματος πάλιν, ἀπὸ τὸ χρυμηλὸν εἰς τὸ ὑψηλόν, ἥγουν τοῦ Γα, Δι, διαστήματος, τὸ διποῖον εἶναι μείζων τόνος, τὸ μὲν ἥμισυ, κάμνει τὴν Ὑφεσιν, τὸ δὲ ἥμισον, ἥγουν τὸ περισσότερον ἀπὸ τὸν μείζονα, κάμνει τὴν Δίεσιν. σ.

Ἐρ. Ποῖοι εἶναι τὰ σημεῖα τούτων;

Ἀπ. Τὸ σημεῖον τῆς μὲν Ὑφέσεως εἶναι τοῦτο σ., τῆς δὲ Δίεσεως τοῦτο ρ, ὅταν λοιπὸν τεθῇ ἡ Δίεσις ἢ ἡ Ὑφεσίς εἰς ἓνα χαρακτήρα, ἔχεινον μόνον τοῦ χαρακτήρας διθύργος λέγεται μὲν Δίεσιν ἢ μὲν Ὑφεσιν, καὶ οὐχὶ ἄλλου· ὅταν δὲ αὐτὰ τεθῶσιν εἰς τὸ Ίσον, ὁ φθόργγος τούτου προσφέρεται διεύτερος σχεδὸν μὲν ἥμισυ τόνον διὰ τὴν Δίεσιν, ἢ θερότερος ἥμιτόνου σχεδὸν διὰ τὴν Ὑφεσιν.

Ἐρ. Δένει εἶναι τρόπος γάλλομνευθῆ εὐληπτοτέρως;

Πα	Βου	Γα	Δι	Κε	Ζω	Νη	Πα
68	9	7	18	6	9	7	12
φῆ	χ ^ο	β ^η	φ ^η	μ ^η	χ ^η	β ^η	φ ^η

Ἐν ἀναβάσει ἡ Δίεσις.

Πα	Βου	Γα	Δι	Κε	Ζω	Νη	Πα
68	9	7	6	18	9	7	12
φῆ	χ ^ο	β ^η	φ ^η	μ ^η	χ ^η	β ^η	φ ^η

Ἐν ἀναβάσει ἡ Ὑφεσίς.

Πα	Νη	Ζω	Κε	Δι	Γα	Βου	Πα	68
12	9	7	4	12	12	4	12	4

Ἐν καταβάσει Ὑφεσις.

Πα	Νη	Ζω	Κε	Δι	Γα	Βου	Πα	68
12	7	9	6	1	18	7	9	6

Ἐν καταβάσει Δίεσις.

Ἄπ. Πρόσεχε. Ἡ Δίεσις καὶ ἡ Ὑφεσις, ὅταν ἔγειται ἀπὸ τοῦ βαρέος ἐπὶ τὸ δέξιον, ἡ μὲν Δίεσις θεωρεῖται μεταξὺ εἰς δύο τόνους τῆς Κλίμακος δῆλος. ἀφοῦ λάβει τὸν ἕνα, λαμβάνει καὶ τὸν ἄλλον, ἡ δὲ Ὑφεσις εἰς ἕναν αὐταῖς λοιπὸν διὰ γὰρ ἡμιποροῦν νὰ λαμβάνωσι τὰ τονικὰ διαστήματα κατὰ τὴν χρείαν καὶ οὐδὲν τοῦ Μουσικοῦ, λαμβάνουσι διάφορα σχήματα, ὅθεν ὁ Μουσικὸς ὅταν ὀδεύῃ ἀπὸ τοῦ βαρέος ἐπὶ τὸ δέξιον, καὶ διαιρῶν τὸν μείζονα τόνον εἰς τέταρτα, ἡ εἰς τρίτα, θελήσῃ γὰρ λάβη καὶ ἀπὸ τὸν Δεύτερον τόνον διὰ τὴν Δίεσιν ἐν τεταρτημόριον, μεταχειρίζεται τὴν Δίεσιν εἰς τὸ σχῆμα τοῦτο;

	σ .	15	24
Εἰδὲ δύο τεταρτημόρια. εἰς τοῦτο	σ .	18	»
Εἰδὲ τρία τεταρτημόρια εἰς τοῦτο	σ .	21	»
Εἰδὲ ἑπτημόριον εἰς τοῦτο	σ .	16	,
Εἰδὲ δύο τριτημόρια εἰς τοῦτο	σ .	20	,

Ἐρ. Αύτά δπου τεθῶσιν, ἐπειτα χρειάζονται καὶ λύσιν;

Ἀπ. Ἡ Ὅφεσις καὶ ἡ Δίεσις δὲν ζητοῦσι λύσιν, ἐπειδὴ δὲν
ἔχουσιν οὔτε δέσιν. Ἀνίσιας δὲ εἶναι χρεία νὰ γένη δέσις καὶ
εἰς αὐτάς, μεταχειριζόμεθα ταῦτα τὰ τρία σημεῖα τῶν φθορῶν
— θεὶ; ἀπὸ τὰ ὅποια τοῦτο δι, θέλει τό γα κατιόντα πρῶτον
φθόγγον Δίεσιν, δισάκις ἥθελαμεν τὸ ἀπαντήσαι. Τοῦτο δὲ;
Θέλει τὸν ἀνιόντα πρῶτον φθόγγον Ὅφεσιν. Ὁμοίως καὶ τοῦτο
— θεὶ, θέλει τὸν μὲν ἀνιόντα πρῶτον φθόγγον Ὅφεσιν, τὸν δὲ
κατιόντα πρῶτον φθόγγον Δίεσιν· δισάκις ἀπαντῶνται ταῦτα
τὰ τρία σημεῖα τῶν φθορῶν οὔτε φθείρουσι τὸν ἥχον, οὔτε
λύνονται ἀπὸ ἄλληλων, ἢ ἐξ αὐτῶν, ἀλλὰ λύονται ἀπὸ φθορᾶν
διατονικὴν, ἢ χρωματικὴν, ἢ ἐναρμόνιον, κατὰ τὴν περίστασιν,

Ἐρ. Τὶ εἶναι ἡ Δίεσις, καὶ ἡ Ὅφεσις καθολικώτερον;

Ἀπ. Δίεσις μὲν εἶναι τόνος τῆς Κλίμακος, δῆτε ἡμίτονῳ,
“Ὅφεσις δὲ εἶναι τόνος τῆς Κλίμακος βαρεῖ ἡμίτονῳ. Αὕτο δὲ
τὸ ἡμίτονον δὲν ἔννοετ τὸν τόνον ἀχριβῶς διηρημένον εἰς δύο,
καθὼς τὰ δώδεκα εἰς δύο καὶ τέσσαρα, ἢ εἰς ἕννέα καὶ τρία,
καὶ καθεξῆς.

Ἐρ. Χρειάζεται καὶ ἄλλη ἔξαχρίνωσις δι αὐτά;

Ἀπ. Ἡ Δίεσις καὶ ἡ Ὅφεσις τῶν ἐλαχίστων τόνων Βου,
Γα, καὶ Ζω, Νη· εἶναι μικρόταται, διὰ τοῦτο καὶ δὲν χωρί-
ζονται διὰ τοῦ λάρυγγος εἰς τριτημόρια καὶ τεταρτημόρια
διὰ τὸ ἀνεκαίσθητον, ἀλλὰ μόνον θεωρεῖται ἀχριβέστερον εἰς
τὸ φθογγόμετρον.

Περὶ Φθορῶν.

Ἐρ. Μὲ ποίαν μέθοδον ἡμποροῦν οἱ διδάσκιλοι εἰς τὸν μά-
θημα νὰ μετατρέπωσι (νὰ μεταβάλλωσι) πρὸς ἡδυκοῖς τὸ
διτογικὸν εἰς χρωματικὸν, ἢ τὸ χρωματικὸν εἰς ἐναρμόνιον,

ἢ τὸ ἐναρμόνιον, εἰς χρωματικὸν, καὶ δπως ἄλλως θέλουσιν;

Ἄπ. Οἱ μουσικοὶ ἐπειδὴ ἐγνώρισαν ὅτι τὸ μονότροπον ἦθος ἐνὸς τίχου, ὅταν διαιμένη ἐπὶ πολὺ, ὅσον καὶ ἀν ἦναι καλὸν, προξενεῖ βέβαια χορτασμὸν, ἀπὸ τὸν ὅποιον γεννᾶται ἡ δυσ- αρέσκεια καὶ ἡ ἀηδία εἰς τὸν ἀκροστήν· διὰ τοῦτο ἐπενόησαν, εἰς τὴν Μουσικὴν τὰς φθοράς, αἱ δποῖαι δὲν εἶναι ἄλλο, παρὰ μία μέθοδος, διὰ μέσου τῆς ὅποιας μεταβαίνουσιν ἀπὸ ἕνα ἦγον εἰς ἄλλον, ἢ ἀπὸ μίαν κλίμακα, εἰς ἄλλην, ὥστε διὰ τῆς ποικιλίας γὰ τέρπωσι τὰς ἀκσάς τῶν ἀκροστῶν, καὶ νὰ τὰ καταστήνειν νεαράς καὶ προσεκτικάς, ἔξαλειφοντες τὴν ἀγρίαν καὶ δυσαρέσκειαν, τὴν ὅποιαν προξενεῖ τὸ μονότροπον ἐκτεταμένον ἦθος (μέλος) ἐνὸς μόνου τίχου.

Ἐρ. Ταῦτα πῶς καὶ μὲ ποτὲ σημεῖα εύκολύνονται;

Ἄπ. Διὰ τῶν κλίμακων, αἱ δποῖαι προβαίνουν μὲ φθοράς.

Ἐρ. Τί εἶναι ἡ φθορά;

Ἄπ. ἡ φθορὰ εἶναι παύσις· τοῦ φαλλομένου μέλους οίου- δήτινος τίχου, ἡ συστήματος, καὶ ἀρχὴ διαφόρου μέλους εἰς ἄλλον τινὰ τίχον, ἢ εἰς ἄλλην κλίμακα λύσις· δὲ εἶναι ἐναλ- λαγὴ τοῦ μέλους τῆς ἐπικρατούσης φθορᾶς, ἢ κλίμακος· καὶ ἐπιστροφὴ εἰς τὸν πρὸ τῆς φθορᾶς φαλλόμενον τίχον, ἢ εἰς ἄλλον, ἢ ἐν γένει εἰς ἔτερον σύστημα.

Ἐρ. Τί φανερόνει;

Ἄπ. Ἡ φθορὰ φανερόνει τὴν κλίμακα τοῦ συστήματος, ἡ τοῦ μέλους· δθεν δπου εὑρίσκεται τις φθορὰ, ἐκεῖθεν ἀρχεται ἡ κλίμαξ τοῦ μέλους αὐτῆς· δταν δὲ πάλιν ἡ κλίμαξ θέλη δέσιν καὶ λύσιν, εἰς τὴν δέσιν ἐμβαίνει τὸ σημεῖον τῆς φθορᾶς· καὶ γίνεται ἀρχὴ τῆς μεταβολῆς τοῦ τίχου μετὰ τὴν φθοράν, πολλάκις δύναται εἰς τὴν φθορὰν αὐτήν· εἰς δὲ τὴν λύσιν ἐμβαίνει τὸ σημεῖον τῆς τυχούσης ἄλλης κλίμακος καὶ γίνεται πάλιν ἡ μεταβολὴ τοῦ τίχου διατερον ἀπὸ τὸ ση-

μεῖον τῆς φθορᾶς, ἢ εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸν, κατὰ τὴν περίστασιν ἐπειδὴ, ὅταν τεθῇ ἡ φθορὰ σὺν εἰς τὸν φυσικὸν τόπον, ἀλλὰ εἰς ἄλλον τόνον, τότε ἀφίνεται ὁ φθόργος ἔκεινου τοῦ τόπου, καὶ ἀντ' ἔκεινου λέγεται ὁ εὐόγγος, τὸν ὅποιον φανερόνεστι οἱ φθορὲς, λοιπὸν τότε καὶ τὰ φυσικὰ διαστήματα τῆς κλίμακος ἀλλάζουσι, τὰ δποῖα θμποροῦν νὰ μεταβάλλωσι τὸν ἥχον, καθὼς γίνεται φανερὸν ἀπὸ τὸ ἔξτης διάγγραμμα.

Ἡ φυσικὴ Κλίμαξ.

κ-ο	β-η	γ-ε	δ-η	ε-η	ζ-η	η-η	θ-η	ι-η
ο	η	ε	η	ε	η	ε	η	ε
6	7	12	6	7	12	6	7	12
6	7	6	7	6	7	6	7	6

Ἐρ. Ἡ φθορικὴ Κλίμαξ.

Ἐρ. Ολαὶ αἱ φθοραὶ τοῦ συστήματος δεκατρεῖς μόνον εἰναι; ἢ καὶ ἄλλαι;

Ἀπ. Ἐκτὸς τῶν δεκατοιών σημείων τῶν φθερῶν, τὰ ὅποια ἀναφέραμεν εἰς τοὺς δοκτώ ἥχους, εἶναι καὶ ἄλλα πέντε τὰ ἔξτης η-οι ο-ι ἐκ τῶν ὅποιων τὸ παρὸν σ., εἶναι χρωματικόν, τὰ δὲ λοιπά ἐναρμόνικά καὶ τοῦτο μὲν ο-, ἐνεργεῖ ἐπὶ τὸ βαρὺ καὶ ὄριζει διαστήματα τέσσερα, οἷον, ὅταν τεθῇ εἰς τὸν Δι., οὔλει τὸν Γα δίεστιν, καὶ τὸν Βου εἰς τὴν φυσικὴν βάσιν τοῦ διατονικοῦ, καὶ πάλιν τὸν Ηλ. δίεστιν, καὶ τὸν Νη, εἰς τὴν φυσικὴν βάσιν τού. ἔχει δὲ ποιότητα τοῦ λεπταῖν, ἕντον

τοῦ χρωματικοῦ Δι. ἀν δὲ τεθῆ εἰς ἄλλον τόνον, τότε ἔχεινον τὸν τόνον τὸν λέγομεν Δι. μὲν τὰ ἕδια διαστήματα, τὰ διποῖα εἰπομένεν ἀνωθεν ἀπὸ τὸν Δι. ἐπὶ τὸ δέξιον δὲ ὁδεύει διατονικῶς· κατὰ τὸ ἔξης διάγραμμα.

Ἡ φθορικὴ Κλίμαξ τοῦ Δι.

Σε	—Η	Ζα	Γη	Αι	Ζε	Δι	Ευ	Πα	Νη
68	16	α	σ	η	ω	ε	η	η	η
Nη	Πα	Ευ	Δι	Γη	Αι	Ζε	Ζα	—Η	Nη

Ἡ δὲ φθορὰ τῆς ὁποίας τὸ σγμεῖον εἶναι τοῦτο $\text{F}^{\#}$, εἰς δποιον τόνον ἥθελε τεθῆ δειχνύει ποιότητα τοῦ Ζαγὰ, οἷον τοῦ Γα. Ἐνεργεῖ δὲ καὶ αὐτὴ ἐπὶ τὸ βαρὺ, καὶ ὅριζει διαστήματα τέσσαρα, θέλει δὲ νὰ καταβαίνῃ τὸν πρῶτον φύσιγγον τριτημόριον τοῦ μείζονος τόνου, ἥγουν τέσσαρα τῶν δώδεκα, τοὺς δὲ λοιποὺς τρεῖς, τόνους μείζονας· ἀπὸ τὸν Δι. ἐπὶ τὸ δέξιον ὁδεύει διατονικῶς· ὡς τὸ παρόν διάγραμμα.

Ἡ ἑναρμόνιος Κλίμαξ τοῦ Δι.

Σε	Ζα	—Η	Ζε	Δι	Γη	Αι	Ευ	Πα	Νη
68	12	16	1	19	1	4	12	9	7
Nη	Πα	Ευ	Δι	Γη	Αι	Ζε	Ζα	—Η	Nη

‘Η δὲ φθορὰ, τῆς δποίας τὸ σημεῖον εἶναι τοῦτο — Θ., καὶ ἐνεργεῖ ἕνα τόνον ἐπὶ τὸ βράχυ, καὶ ἔνα τόνον ἐπὶ τὸ ἄξιον, οἷον ὅταν εἶναι εἰς τὸν φθόγγον τοῦ Κε, θέλει νὰ καταβαίνῃ τὸν πρῶτον φθόγγον ἡγουν τὸν Δι ὁρειν, τὸν δὲ Γα, εἰς τὸν τόπον του ἐπὶ τὸ ἄξιον δὲ τὸν Ζω ὁρειν, τὸν δὲ Νη, εἰς τὸν τόπον του τὰ αὐτὰ διεστήματα φυλάττει ὅταν τεθῇ καὶ εἰς τὸν φθόγγον τοῦ Γα, παρομοίως καὶ εἰς ἄλλον.

‘Η ἑναρμόνιος Κλίμαξ τοῦ Κε.

φ	ψ	χ	ζ	η	α	κ	ε	η	η	φ
68	9	7	21	ω	5	—	10	η	12	πα
Πα	Βου	Γα	Δι	Κε	ε	Ζω	η	η	η	Πα

Αἱ δὲ λοιπαὶ δύω φθοραὶ τῶν ὁποίων τὰ σημεῖα εἶναι ταῦτα φ δι, ἡ μὲν ἔξι αὐτῶν εἰς δποίον τόνον τίθεται τεθῇ ἐνέργειε ἕνα καὶ μόνον τόνον ἐπὶ τὸ ἄξιον, ἡγουν ὅταν τεθῇ εἰς τὸν φθόγγον τοῦ Κε, ζητεῖ τὸν φθόγγον τοῦ Ζω ὁρειν ἢ δὲ εἰς τὸν τεθῇ εἰς τὸν Γα, θέλει τὸν πρῶτον φθόγγον ἐπὶ τὸ βράχυ, ἡγουν τὸν Βου ὁρειν τὴν αὐτὴν ἐνέργειαν ἔχουσιν ὅταν τεθῶσι καὶ εἰς ἄλλον φθόγγον ώς τὸ παρόν διάγραμμα.

φ	ψ	χ	ζ	η	α	κ	ε	η	η	φ
11	5	12	12	12	5	11	12	η	η	πα
Πα	Βου	Γα	Δι	Κε	ε	Ζω	η	η	η	(α)

(α) Σημ. Λῦτη ἡ Κλίμαξ καὶ αἱ δύω φθοραὶ, εἰς τὸ Μέγιχ Θεωρητικὸν τοῦ ἀστικοῦ καὶ Μουσικοδιδασκαλοῦ Χρυσάνθου, διάλλου δὲν

Ἐρ. Αἱ φθοραὶ δὲ αἱ πόσαι εἶναι;

Ἄπ. Ὁλαις ὁμοῦ αἱ φθοραὶ εἶναι δεκαοκτὼ καὶ εἶναι αὗται.

Ἀ. δ. ξ. 4. μ. δ. ξ. 2. οὐ. θ. -θ. μ. μ. ρ. δ. δ. μ. -θ.

Ἐρ. Εἰς πόσα διαιρεύνται;

Ἄπ. Εἰς τρία· εἰς διατονικὰς, χρωματικὰς καὶ ἐναρμονίους.

Ἐρ. Πόσαι εἶναι διατονικαῖ;

Ἄπ. Διατονικαὶ εἶναι δκτὼ, θ. 9. ξ. 6. θ. δ. ξ. 2.

Ἐρ. Πόσαι χρωματικαῖ;

Ἄπ. Χρωματικαὶ πέντε, θ. μ. -θ. μ. μ.

Ἐρ. Πόσαι ἐναρμόνιοι;

Ἄπ. Καὶ ἐναρμόνιοι πέντε, μ. μ. δ. φ. -θ.

Περὶ Μαρτυρίων.

Ἐρ. Αἱ δὲ μαρτυρίαι τίνα δύναμιν ἔχουσι;

Ἄπ. Αἱ μαρτυρίαι μαρτυροῦσιν ἡ τὸν ἥχον, ἡ τὸ μέλος, καὶ ἐκεῖναι ὅπου μαρτυροῦσι τὸν ἥχον πάντοτε γράφονται εἰς τὴν ἀργὴν τοῦ μέλους, αἵτινες εἶναι ἐννέα τὸν ἀριθμόν.

Ἡ τοῦ πρώτου ἥχου, q.

Ἡ τοῦ δευτέρου ἥχου,

επιτ.

ἀναρχίνεται, οὕτε ἡ Κλίμαξ, ἀλλ' οὔτε αἱ φθοραὶ, πρῶτον, εἰς τὸ Γ'. βιβλίον Κεφαλαίου Ζ'. ἀναρρέει περὶ ἐναρμονίου γένους, ἔχει πέντε κλίμακας, ἐξ αὐτῶν ὁ πρῶτος εἶναι τοῦ ἐναρμονίου τρίτου ἥχου, εἰς τὸν τένον τοῦ Γα ἔχει τὴν ἐναρμόνιον φθορὰν τοῦτο ψ. καὶ εἰς τὸν Ζω ψ. τοῦτο ἀντὶ τούτου Φ. Καὶ εἰς τὸ Δ'. βιβλίον Κεφαλαίου ΙΔ'. Περὶ Μεταθέσεως ἡ φθορᾶν. § 379 λέγει μεταχειριζόμενα δὲ φθορὰς δέκα ζ., ἀντὶ δέκα δκτὼ παραλίπει αὐτὰ τὰ δύο· καὶ εἰς τὴν διαίρεσιν τῶν φθορῶν, λέγει πέντε χρωματικαὶ καὶ τρεῖς ἐναρμόνιοι, ἀντὶ πέντε, ὥστε αὐτὰς τὰς δύο φθορὰς δὲν δικλαυδίζεται διόλου ὄμοῦ καὶ τὴν Κλίμαξ, καждὸς μὴ θέλων νὰ ἀποξέψῃ τὸν διόλου, τὴντες νὰ συλλάξω τὴν τάξιν τῶν πρὸ έμου ἐκδοθέντων Θεωρητικῶν, ἀλλὰ γόνον τὴντες νὰ φέρω μίαν ἀπλῆν παρατήρησιν.

'Η τοῦ τρίτου ἥχου, ἡ ἡ $\overbrace{\text{πατέρας}}$

'Η τοῦ τετάρτου ἥχου, ἡ $\dot{\eta}$.

'Η τοῦ πλαγίου πρώτου ἥχου, ἡ $\ddot{\eta}$.

'Η τοῦ πλαγίου δευτέρου ἥχου, ἡ $\ddot{\eta}$.

'Η τοῦ βαρέος ἥχου, $\overbrace{\text{η}}$

'Η τοῦ πλαγίου τετάρτου, $\lambda\acute{\epsilon}\dot{\eta}$. ἡ $\lambda\acute{\epsilon}\dot{\eta}$.

Καὶ ἡ τοῦ λεγομένου (Δέγετος), $\gamma^{\text{τος}}$

'Ἐρ. Αἱ μαρτυρίαι αὗται μόναι φανερόνουσι τὴν βάσιν τῶν στίχων;

'Απ. Ἐπειδὴ δὲν φανερόνευσι μόναι βάσιν στερεάν, διὰ τοῦτο προσθίτεται καὶ ἡ συλλαβὴ τοῦ φθόγγου, διατονικῶς μὲν χωρὶς φθοράν, χρωματικῶς δὲ μὲ τὴν φθοράν, διὰ νῦν κάμη γνωστὴν τὴν βάσιν καὶ τὴν κλίμακα τοῦ καθ' ἕνας ἥχου, οὕτω.

'Ηχος \hat{q} Κε ἡ ἥχος \hat{q} Πα.

'Ηχος $\overbrace{\text{πατέρας}}$ Δι. ἡ ἥχος $\overbrace{\text{πατέρας}}$ Βου.

'Ηχος $\overset{\wedge}{\eta}$ Γα.

'Ηχος $\lambda\acute{\epsilon}\dot{\eta}$ Πα.

'Ηχος $\lambda\acute{\epsilon}\dot{\eta}$ Πα, ἡ ἥχος $\lambda\acute{\epsilon}\dot{\eta}$ Βου.

'Ηχος $\overset{\wedge}{\alpha}$ Ζω. ἡ ἥχος $\overset{\wedge}{\alpha}$ Γα.

'Ηχος $\lambda\acute{\epsilon}\dot{\eta}$ Νη. ἡ ἥχος $\lambda\acute{\epsilon}\dot{\eta}$ Γα.

'Ηχος $\lambda^{\text{τος}}$ Βου.

'Ἐρ. Αἱ μαρτυρίαι αἱ ὄποιει φανερόνουσι τὸ μέλος, ποίας ποιότητος εἶναι;

'Απ. Αἱ μαρτυρίαι αἱ ὄποιαι μαρτυροῦσι τὸ μέλος εἶναι ἡ διατονικὴ, ἡ χρωματικὴ, ἡ ἐναρμόνιος· πᾶσα δὲ μαρτυρία ἔχει δύναμιν μέρη, ἀπὸ τὰ ὄποια τὸ ἔν γε εἶναι σημαίνειν, τὸ ὄποιον μαρτυ-

ρεῖ τὴν ποιότητα τοῦ μέλους, τὸ δὲ ἀλλοὶ εἶναι τὸ πρῶτον γράμμα τῶν ἑκτὰ συλλαβῶν τῶν φθόγγων, τὸ δποῖον μαρτυρεῖ τὴν βάσιν τοῦ καθ' ἐνὸς τόνου τῆς κλίμακος, ηγουν ταύτης τῆς μαρτυρίας ^π q, τοῦτο q· εἶναι τὸ σημεῖον τὸ δποῖον φανερόνει τὴν ποιότητα τοῦ μέλους· τοῦτο δὲ π, εἶναι τὸ πρῶτον γράμμα τοῦ Ηα φθόγγου, τὸ όποῖον εἶναι ή βάσις.

'Ερ. Ποιῶ εἶναι τὰ σημεῖα τῶν διατονικῶν;

'Απ. Σημεῖα τῶν διατονικῶν μαρτυριῶν εἶναι τὰ ἔξης ἐπτά· ~. c. q. λ. γ. η. ἥ. q. τὰ δποῖα μαρτυροῦσι τὰ διαστήματα τοῦ μέλους, τὰ δὲ σύμφωνα τῶν συλλαβῶν τῶν φθόγγων, τὰ δποῖα τίθενται ἀνωθεν, ή κάτωθεν ἀπὸ αὐτὰ, μαρτυροῦσι τὴν βάσιν τῆς κλίμακος τοῦ ηχου· ηγουν αὐτῆς τῆς μαρτυρίας λ, τοῦτο λ μαρτυρεῖ ἀνάβασιν ἐλάσσονος, καὶ τοῦτο ε μαρτυρεῖ τὸν τόπον τῆς κλίμακος, δηλαδή δεύτερος ἀπὸ τοῦ Ηα,

'Ερ. Κατὰ ποίκιν τάξιν βάλλονται;

'Απ. Τὰ πρῶτα γράμματα τῶν συλλαβῶν τῶν φθόγγων ἐμβαίνουν ἀπὸ τὸ ἄνω μέρος τῶν μαρτυριῶν εἰς δλον τὸ Διαπασῶν σύστημα, τὸ δποῖον ἄρχεται ἀπὸ τῆς ^η q καὶ καταβαίνει ἕως τῆς ^ζ ~. εἰς δὲ τὸ δεύτερον ἐπὶ τὸ βαρὺ Διαπασῶν ἐμβαίνουν ἀπὸ τὸ κάτω μέρος τῶν μαρτυριῶν, τὸ δποῖον ἄρχεται ἀπὸ τῆς ^η q, καὶ καταβαίνει ἕως τῆς κάτω μαρτυρίας ^ζ ~· καὶ μόλιν δὲ εἰς τόσην ἀνάγκην δὲν καταντῶμεν κάμμιαν φοράν, ὅστε νὰ φύγουμεν ἕως τὸν κάτω Ζω, ἀλλ' οὔτε εἰς τὸ ὑπέρτατον μέρος τῆς ἐνταῦθα ἐκτεθειμένης κλίμακος, πλὴν διὰ σαφήνειαν ἀναζέρουμεν ταῦτα πρὸς κατάληψιν· πάλιν εἰς τὸ δεύτερον ἐπὶ τὸ δεῦτο Διαπασῶν, ἐμβαίνουσι τὰ γράμματα ἀπὸ τὸ ἐν μέρος τῶν μαρτυριῶν μὲ μίαν δᾶσσαν, τὸ όποῖον ἄρχεται ἀπὸ τοῦ ὑψηλοῦ Ζω· ηγουν ταύτης τῆς μαρτυρίας λ, καὶ ἀναβαίνει

ἴως τῆς ḥ, εἰς δὲ τὸ τρίτον ἐπὶ τὸ δεύτερον Διαπασῶν, πάλιν ἀνωθεν τῶν μαρτυριῶν τίθενται, πλὴν μὲ δύο δξείας, τὸ ὅποιον ἀρχεται ἀπὸ τῆς ḥ, κοι ἀντιθένει ἔως τῆς ḥ, ὡς τὸ παρόν παράδειγμα, ḥ, γη, ḥ, γη, ḥ, γη, ḥ, γη.

Ἐρ. Εἰς τὰς χρωματικὰς μαρτυρίας ποῖα σημεῖα βάλλονται;

Ἀπ. Εἰς δὲ τὰς χρωματικὰς μαρτυρίας διὰ τὴν κήμακα τοῦ δευτέρου ἥχου εἶναι ταῦτα τὰ σημεῖα ., ., ., εἰς δὲ τὴν τοῦ πλαγίου δευτέρου ταῦτα ., ., ., τὰ ὅποια πέτταρτ σημεῖα δέχονται τὰ γράμματα τῶν συλλαβῶν τῶν φθόγγων ἀνωθεν, ἢ κάτωθεν, καθὼς καὶ τὰς δξείας, παρομοίως ὡς εἶπομεν ἀνωτέρω, διὰ τὰς διατονικὰς μαρτυρίας.

Ἐρ. Αἱ δὲ μαρτυρίαι τοῦ ἐναρμονίου ποῖαι;

Ἀπ. Αἱ δὲ μαρτυρίαι τοῦ ἐναρμονίου γένους, αἱ δποῖαι μαρτυροῦσι τὸ μέλος ἵδια σημεῖα μαρτυριῶν δὲν ἔχουσιν, ἐκπληροῦται δὲ τούτων ἡ χρεία μὲ τὰ σημεῖα τῶν διατονικῶν μαρτυριῶν, ὡς εἶπομεν ἀνωθεν.

Ἐρ. "Οπου καὶ ἀν εἶναι βάλλονται ἡ δχ::

Ἀπ. Γενικῶς κι μαρτυρίαι αἵτινες μαρτυροῦσι τὸ μέλος, γράφονται εἰς μὲν τὴν ἀρχὴν, διὰ νὰ φανερώνωσι τὴν βάσιν καὶ τὰ διαστήματα τῶν χαρακτήρων, εἰς δὲ τὴν μέσην καὶ τὸ τέλος γράφονται, διὰ βεβαίωσιν τῆς ἀληθείας.

Περὶ Μελοποιίας.

Ἐρ. Τί εἶναι ἡ μελοποίη;

Ἀπ. Μελοποίες εἶναι δύναμις κατασκευαστικὴ μέλους.

Ἐρ. Διαφέρει ἀπὸ τὴν μελωδίαν;

Ἀπ. Διαφέρει, ἐπειδὴ ἡ μελωδία εἶναι ἀπαγγελία μέλους, ἡ δὲ μελοποίες εἶναι ἔξις ποιητικὴ.

Ἐρ. Τί εἶναι τὸ ἔργον τῆς μελοποίες;

Ἀπ. Ἡ μελοποίες διεκρίνει τόπους τρεῖς: τῆς φωνῆς, ἡ πατοειδῆ, (ἥτις λέγεται βαρεῖα Διαπασῶν) μεσοειδῆ, μέση (Διαπασῶν) καὶ νητοειδῆ, (δξιὲς Διαπασῶν) καὶ ἡ μὲν ἡ πατοειδῆς μελοποίες εἶναι τὸ ἀπὸ τοῦ Ήα, ἐπὶ τὸ βαρὺ δύευον μέλος, νητοειδῆς δὲ τὸ ἀπὸ τοῦ ύψηλοῦ Ήω, τῆς μέσης Διαπασῶν ἐπὶ τὸ δξὺ προβαῖνον, καὶ μεσοειδῆς, τὸ ἀπὸ τοῦ Ήα, μέχρι πρὸς τὸν ύψηλὸν ^ζῆ, διεδεύον· ίδου καὶ ἡ τούτων κλίμαξ.

π	Ilx
q	Nη
γ	Zω
δ	Kε
ε	Δι Νητοαιδής
ε	Γα
ε	Bou
ε	Ilx
ε	Nη
ε	Zω
ε	Kε
ε	Δι Μεσοαιδής
ε	Γα
ε	Bou
ε	Ilx
ε	Nη
ε	Zω
ε	Kε
ε	Δι Ηπειραιδής
ε	Γα
ε	Bou
ε	Ilx

Οίκη Διαπεράνη

Μίση Διαπεράνη

Βρετζ Διαπεράνη

Ἐρ. Εἰς πόσα διαιρεῖται ἡ μελοποίη;

Ἄπ. Εἰς τρία, εἰς λῃψίαν, εἰς μίξιν καὶ εἰς χρῆσιν.

Ἐρ. Τί εἶναι ἡ λῃψία;

Ἄπ. Λῃψίας εἶναι ἔκεινη, διὰ μέσου τῆς δροίς δύναται διαμειχθεῖν τὸν εὐρύτερον ἀπό ποιὸν φύλογγον τῆς κλίμακος, καὶ ἀπό ποιῶν διαπασῶν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ τὴν μελοποίην, δηλαδὴ ἀπό διαπασῶν ἡ πρατοειδή, ἡ μεσοειδή, ἡ νητοειδή.

Ἐρ. Τί εἶναι ἡ μίξις;

Ἄπ. Μίξις εἶναι ἔκεινη, διὰ μέσου τῆς ὁποίας ἐφαρμόζομεν τοὺς φύλογγους μεταξύ των, κατὰ τὴν φύσιν τοῦ ἥκου, ἢ τοὺς τόπους τῆς φωνῆς, ἢ τὰ γένη, ἢ τοὺς ἥκους.

Ἐρ. Τί δὲ εἶναι ἡ χρῆσις;

Ἄπ. Καὶ χρῆσις εἶναι ἡ διάφορος ἐπεξεργασία, δηλαδὴ μεταγείρισις καὶ ἔντεχνος πλοκὴ τοῦ μέλους.

Ἐρ. ΠῚ μὲν λῃψίας εἶναι εὑρεσίς τόπου, (ἥτοι φύλογγου τῆς κλίμακος) ἡ δὲ μίξις εἶναι ἔρχημωγή τῶν φωνῶν, ἡ δὲ χρῆσις κατ’ αὐτὰ εἶναι, ἡ ἔχει διαιρέσεις;

Ἄπ. Ἡ χρῆσις διαιρεῖται εἰς εἷδη τέσσαρα, εἰς ἀγωγὴν, εἰς πλοκὴν, εἰς πεττείν καὶ εἰς τονάζειν.

Ἐρ. Ἡ δὲ ἀγωγὴ εἰς πόσα διαιρεῖται;

Ἄπ. Ἡ ἀγωγὴ διαιρεῖται εἰς εἷδη τρία, εἰς εύθετην, εἰς ἀνακάμπτουσαν, καὶ εἰς περιφερῆ.

Ἐρ. Τί εἶναι εύθετα;

Ἄπ. Εύθετα εἶναι ἔκεινη. ήτις κάμνει τὴν ἀνάβασιν μὲ συνεγγίτες φύλογγους, ως Πα Βου Γα Δι Κε.

Ἐρ. Τί εἶναι ἡ ἀνακάμπτουσα;

Ἄπ. Ἀνακάμπτουσα δὲ εἶναι ἔκεινη ἡ ὅποια καταβαίνει μὲ συνέγειαν ἀντιστρόφως, οἷον Κε Δι Γα Βου Ηα.

Ἐρ. Τί εἶναι ἡ περιφερής;

Ἄπ. Περιφερής δὲ εἶναι ἔκεινη, ήτις βίπτει ἓνα ἓντε φύλογγον ὑπερβιτών τῶν διαστημάτων, ἡ δύνα δύω, ἡ καὶ περισσο-

τέρους, βάλλουσα πρότερον, ἢ τὰ βιούσα, ἢ τὰ δξέα εἰς αὐτὰ
καθὼς π' Πα Γα Βου Δι Γα Κε Δι Ζω Κε Νη Ζω Πα π'
ἢ οὔτως π' π' Πα Ζω Νη Κε Ζω Δι Κε Γα Δι Βου Γα Πα π'
καὶ οὕτως π' π' Πα Δι Βου Κε Γα Ζω Δι Νη Κε Πα π'

ἢ οὔτως π' π' Πα Κε Νη Δι Ζω Γα Κε Βου Δι Πα π'
Ἐρ. Τί εἶναι ἡ πεττεία;

Ἀπ. Πεττείχ εἶναι ἡ πτῶσις τῆς φωνῆς, ἐπού γίνεται πολ
λάκις εἰς τὸν ἴδιον τόνον, καθὼς, π' Πα Νη Γα Κε Γα
Νη Γα Δι Κε Γα Νη Γα Δι Γα Γα Γα π'

Ἐρ. Ή δὲ τονάις;
Ἀπ. Τονάιχ δὲ εἶναι ἡ ἐπιμονή καὶ πολυγρόνος στάσις, ἥτις
γίνεται ἐπάνω εἰς ἔνα φθόγγον, ἢ εἰς τὴν ἀρχήν τοῦ μέλους,
ἢ ἐν τῷ μέσῳ, ἢ περὶ τὸ τέλος, τὸ ὄποιον φωνεύωμεν μὲ
διπλῆν, ἢ τριπλῆν, ἢ τετραπλῆν, ἢ μὲ περισσοτέραν, κα-
θὼς, π' Πα Πα Δι Νη Γα Πα Κε Ζω Νη Πα π'

Ἐρ. Ταῦτα εἶναι τὰ ἀναγκαῖα εἰς τὴν μελοποίαν, ἢ εἶναι
καὶ ἄλλα;

Ἀπ. Εἰς αὐτὰ τὰ τέσσαρα εἴη τῆς χρήσεως προσετέθη
καὶ πέμπτον ἡ σιωπή. (μολονότι ώμιλήσαμεν πρότερον περὶ
αὐτῆς).

Ἐρ. Τί εἶναι ἡ σιωπή;

Ἀπ. Σιωπή εἶναι τὸ νῦν ἀπερνᾶ χρόνος ἀρθεγγτος, δηλαδὴ
χωρὶς φωνῆς μεταξὺ εἰς τοὺς χρόνους τοῦ μέλους, εἰς ἡ ἐώ

ἢ περισσότεροι, τὸ ὅποῖον γίνεται, δἰ ἀποπλήρωσιν τοῦ ρυθμοῦ,
ἢ τοῦ μέτρου, ἢ δὲ ἄλλην οἰκονομίαν.

Ἐρ. Πῶς σημειόνεται ἡ λῆψις;

Ἄπ. Τὴν λῆψιν, ἡ ἑποίᾳ γίνεται ὅπως φανῇ εὐλογον, τὴν
σημειόνομεν μὲν τὰς μαρτυρίσεις τῶν θηρῶν.

Ἐρ. Ἡ δὲ μίξις καὶ χρῆσις;

Ἄπ. Τὴν δὲ μίξιν μὲν τὰς φθεράς, καὶ τὴν χρῆσιν μὲν τοὺς
χαρακτῆρας τῶν φθόγγων, καὶ μὲν τὰς χρονικάς καὶ ἀγρόνους
ὑποστάσεις.

Ἐρ. Πόσα εἶναι τὰ ἥθη τῆς μελοποίας;

Ἄπ. Ἡ θη τῆς μελοποίας εἶναι τρία, διασταλτικὸν, συσταλ-
τικὸν, καὶ θευχαστικόν· ὀνομάσθησαν δὲ ἥθη, ἐπειδὴ μὲν αὐτὰ
θεωρεῖντο καὶ θεωροῦντο αἱ διάφοροι τῆς ψυχῆς διαθέσεις·
καὶ θῆσος μὲν διασταλτικὸν εἶναι ἔκεινο, τὸ ὅποῖον προξενεῖ
μεγαλοπρέπειαν καὶ ἀνδρείαν ψυχῆς, καὶ ἄλλα τοιαῦτα πάθη·
μεταχειρίζεται δὲ τοῦτο τὸ θῆσος ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἡ τρα-
γῳδία.

Ἐρ. Ποσὸν εἶναι τὸ συσταλτικὸν ἥθος;

Ἄπ. Συσταλτικὸν δὲ θῆσος εἶναι ἔκεινο, τὸ ὅποῖον ἐιεγείρει
ταπείνωσιν εἰς τὴν ψυχὴν, καὶ ἀνανδρὸν διάθεσιν· φιλοῦσι δὲ
τοῦτο ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οἱ ἐπιρρήπεις εἰς τὰ ἐρωτικὰ πάθη, ἡ
εἰς θρήνους καὶ οἴκτους καὶ εἰς παρόμοια.

Ἐρ. Ήθυχαστικὸν ποῖον;

Ἄπ. Ήθυχαστικὸν δὲ πάλιν εἶναι ἔκεινο, τὸ ὅποῖον προξενεῖ
ἡρεμίαν ψυχῆς, καὶ εἰρηνικὴν κατάστασιν, προσέτι σέβας, καὶ
κατάνυξιν εἰς τὰ θεῖα· ἀρμόδουσι δὲ εἰς αὐτὸν ὕμνοι, διξολογίαι
καὶ τὰ ὅμοια, διὰ τοῦτο πρέπει οἱ ἱεροφάλται νὰ ψάλλωσιν εἰς
τοὺς Θείους καὶ ιερούς Ναοὺς, μὲν ὕψος σεμνόν, καὶ διὰ ἔξω-
τερικόν.

Ἐρ. Καὶ μὲν ποῦτα ἄλλα μέσα γίνονται τὰ μέλη;

Ἄπ. Γίνονται τὰ μέλη μὲν παλιλλογίαν, ἐπανάληψιν, ἀπό-

δεσιν, μίμησιν, μεταβολήν, διττὸν ρύθμῳ καὶ ἀρμονίᾳ.

Ἐρ. Τί εἶναι ἡ παλιλλογία;

Ἀπ. Παλιλλογία εἶναι, τὸ νὰ ἀναβαίνωμεν καὶ νὰ καταβαί-
νωμεν μὲ τὴν λοιπὴν θίσιν, ἢ μὲ τὸ ίδιον αὐχημα, ἢ γραμμήν.

Ἐρ. Τί εἶναι ἡ ἐπανάληψις;

Ἀπ. Ἐπανάληψις δὲ εἶναι, τὸ νὰ ἐπανελαμβάνωμεν εἰς τὸ
μέλος μίαν δλόχληρον περίοδον προψαλθεῖσαν.

Ἐρ. Τί ἡ ἀπόδοσις;

Ἀπ. Ἀπόδοσις δὲ εἶναι, τὸ νὰ λαμβάνωμεν τὰ τέλη τῶν
περιόδων μὲ μίαν κατάληξιν.

Ἐρ. Τί εἶναι ἡ μίμησις;

Ἀπ. Μίμησις δὲ εἶναι τὸ νὰ προσφέρωμεν μὲ ὑψηλοὺς τόνους
ἔκεινας τὰς λέξεις, αἱ ὅποιαι σημαίνουσιν ὕψος, καθὼς τὸ, συ-
ρανός, δρος, καὶ τὰ δμοια: καὶ μὲ γαμτῆλοὺς τόνους τὰ σημαί-
νοντα χθυμαλότητα, ὡς γῆ, ἀλυσσός, ἄδης, καὶ τὰ τοιαῦτα: καὶ
πάλιν μὲ φωνὴν λαμπρὰν τὰς λέξεις, μὲ τὰς ὅποιας ἀγηλεῦται
γαροποίησις, ὡς, παράδεισος, νίκη: καὶ μὲ λυπηρὸν πάλιν ὄφος,
τὰ σημαίνοντα λύπην, ὡς θάνατος, καταδίκη, ἀμαρτία καὶ τὰ
δμοια: καὶ ποτὲ μὲν νὰ ψάλλωμεν τραγέως, ποτὲ δὲ ἡπίως καὶ
ελαφῶς, καὶ τὰ λοιπά.

Ἐρ. Η δὲ μεταβολή;

Ἀπ. Μεταβολὴ δὲ εἶναι μετάθεσις δμοίου τινὸς εἰς ἀνό-
μοιον τόπον.

Ἐρ. Ποσαγῶς λέγεται;

Ἀπ. Λέγεται ἡ μεταβολὴ τετραχῶς, κατὰ γένος, κατὰ ἥχον,
κατὰ σύστημα καὶ κατὰ μελοποιίαν.

Ἐρ. Ποιὰ εἶναι ἡ κατὰ γένος;

Ἀπ. Ἡ κατὰ γένος μεταβολὴ εἶναι, δτὰν μεταβαίνωμεν
ἀπὸ διατονικὸν, εἰς χρωματικόν, ἢ ἐνχρυσόνιον γένος, καὶ τὸ
ἀνάπτηλιν.

Ἐρ. Ἡ κατὰ ἥχον;

Ἄπ. Ἡ κατὰ ηχον, δταν μετεκβάινωμεν ἀπό ἓντι ηχον εἰς
ἄλλον, τὸ ὅποιον γίνεται μὲ τὸ μέσον τῶν φθορῶν.

Ἐρ. Ἡ κατὰ σύστημα;

Ἄπ. Ἡ κατὰ σύστημα μεταβολὴ εἶναι, δταν μετεκβάινωμεν
ἀπό Διαπλατῶν εἰς τὸ πεντάχορδον, η τετράχορδον, η τρίχορδον
σύστημα, καὶ τὸ ἀνάπαλιν.

Ἐρ. Ἡ κατὰ μελοποιίαν μεταβολὴ ποία εἶναι;

Ἄπ. Οταν ἀναβαίνωμεν ἀπό διασταλτικὸν ηθος, εἰς συ-
σταλτικὸν, η ητυχαστικὸν καὶ τὸ ἀνάπαλιν.

Ἐρ. Κατὰ ποίους τρόπους γίνεται;

Ἄπ. Ἡ μεταβολὴ γίνεται κατὰ δύω, ηγουν ἐμμελής καὶ
ἐκμελής.

Ἐρ. Ποία λέγεται ἐμμελής;

Ἄπ. Ἐκμελής λέγεται, δταν ψάλλωμεν ὑποθετικῶς ηχον
διατονικὸν, καὶ μετεκβάινωμεν εἰς τὸ χρωματικὸν, ἀπό τὴν αὐτὴν
βάσιν, η τὸ ἀνάπαλιν.

Ἐρ. Ἐκμελής δὲ ποία;

Ἄπ. Ἐκμελής δὲ μεταβολὴ εἶναι δταν ἐμβαίνωμεν ἀπό δια-
τονικὸν, η χρωματικὸν ηχον εἰς ἐναρμόνιον, ἀπό δευτέραν η
βαρυτέραν βάσιν, καὶ τὸ ἀνάπαλιν καὶ ταῦτα, καὶ ὅλα τὰ ἀλλα
εἰρημένα ἀνάγονται εἰς τὸν ρυθμόν.

Ἐρ. Τί εἶναι ρυθμός;

Ἄπ. Ρυθμὸς λέγεται σύστημα ἐκ χρόνου κατά τινα τάξιν
συγχείμενον.

Ἐρ. Πῶς χαρακτηρίζεται;

Ἄπ. Κατὰ τὸ ὄγρηγωρον καὶ ἀργόν.

Ἐρ. Απὸ πόσα τινὰ θεωρεῖται ὁ ρυθμός;

Ἄπ. Απὸ τέσσαρα τινὰ, ηγουν ἀπὸ θέσιν, ἀρσιν, ϕόρο καὶ
ἡρεμίαν, ἀτινα ὅλα εἰς τὰ προλαβόντα ἐρρέθησαν κιφάλαια.

Ἐρ. Εἰς πόσα διαιρεῖται γενικῶς ὁ ρυθμός;

Ἄπ. ἀπλοῦ καὶ εἰς διπλοῦν.

Ἐρ. Ποῖος εἶναι ἐ ἀπλοῦς;

Ἄπ. Ἀπλοῦς βιθυμὸς λέγεται ἔκεινος, δστις ἔχει τὸν γρόνον τὸν τακτοποιοῦντα τὸ μέλος, ἕδιον ἀπ' ἀργῆς τοῦ μέλους μέχρι τέλους.

Ἐρ. Ο δὲ διπλοῦς;

Ἄπ. Ὁ δὲ διπλοῦς βιθυμὸς εἶναι ἡ μεταβολὴ τοῦ γρόνου, ἡ δποίκ γίνεται μεταξὺ τοῦ μέλους, ἡ ἀπὸ τοῦ ἀργοῦ εἰς τὸ ταχύτερον, ἡ ἀπὸ τοῦ ταχέος εἰς τὸ ἀργόν δηλαδή σταύ ἀλλάζωμεν τὴν ἀγωγὴν τοῦ γρόνου, τὸ διόποτεν γίνεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὰ μαθήματα, τὰ διόπτα ἔγουσι κρατήματα· ἐπειδὴ τὸ μὲν κείμενον τοῦ μαθήματος φάλλεται ἀργᾶς, τὸ δὲ κράτημα ταχύτερον, ἡ ἀπὸ ἀργὸν εἰς ἀργότερον ιστέον διώρας στις τοῦτο συνεχῶς ἀκολουθεῖ, καὶ μεταξὺ εἰς τὰ κρατήματα, καὶ μάλιστα εἰς τοὺς καλοφωνικοὺς είρμοὺς.

Περὶ ὀρθογραφίας.

Ἐρ. Διατὶ λέγεται δρθογραφία;

Ἄπ. Διότι οἱ χαρακτῆρες τῆς καθ' ἡμῶν Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς ἔκανον οὐδησαν ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους Μουσικοδιδασκάλους, διὰ νὰ ἔννοσεσιν δρθῶς, καὶ φάλλωσιν εὔκολως, τὰ διάφορα ποικίλα μέλη ὅλων τῶν Μουσικῶν βιβλίων, τῆς Ἐκκλησιαστικῆς καὶ Ἑξωτερικῆς Μουσικῆς μὲ ἀκρίβειαν, κατὰ τὴν ἐντεχνον συμπλοκὴν τῶν χαρακτήρων.

Περὶ συμπλοκῆς τοῦ Ἰσοῦ.

Ἐρ. Διατὶ ἀρχόμεθα ἀπὸ τὸ Ἰσον, καὶ οὐγῇ ἀπὸ ἄλλον χαρακτῆρα;

Ἄπ. Διότι πρῶτον μὲν εὑρέθη τὸ Ἰσον, καὶ χωρὶς τοῦ Ἰσοῦ, εὐδὲν κατορθοῦσαι, δηλαδῆ οὔτε ἡ διάβασις γίνεται, ἀλλὰ σύτε ἡ κατάβασις πρὶν τοῦ Ἰσοῦ, καὶ διὰ τοῦτο ἀρχόμεθα ἀπὸ τὸ Ἰσον.

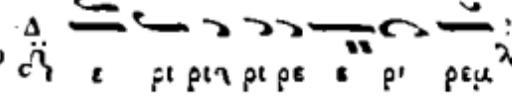
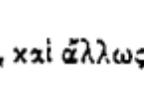
Ἐρ. Πῶς γίνεται ἡ ἀκριβής συμπλοκὴ τοῦ Ἰησοῦ;

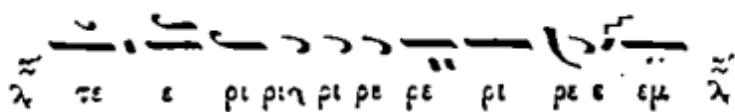
Ἀπ. Τὸν Ἰησὸν ἔχει τὴν δύναμιν τῆς ισότητος, καὶ διὰ
γρειασθῶμεν εἰς μίαν ἀρχὴν τοῦ μέλους ισότητα, τότε τίθεται
πρῶτον ἡ μαρτυρία τοῦ τυχόντος ἥχου, καὶ μετὰ τὴν μαρτυ-
ρίαν ἐμβαίνει τὸ Ἰησον: οὕτω .

Ἐρ. Εἴναι γρειασθῶμεν εἰς τὸ Ἰησον ζωηρότητα;

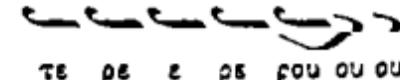
Ἀπ. Τότε κάτωθεν τοῦ Ἰησοῦ, τίθεται τὸ ὀλίγον, ἡ τὸ ψη-
φιστὸν ἡ καὶ πεταστὴ, κατὰ τὴν ἀπαίτουμένην περίστασιν.

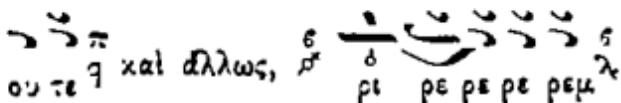
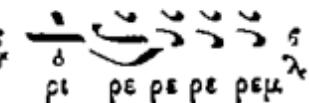
Ἐρ. Πῶς καὶ πότε τίθεται τὸ ὀλίγον, κάτωθεν τοῦ Ἰησοῦ;

Ἀπ. Οταν τίθενται εἰς μίαν γραμμὴν δύο ἡ τρία Ἰσα, καὶ
εἰς τὴν ἀρχὴν, ἡ ἐν τῷ μέτω πρειασθῶμεν ζωηρότητα, τότε
οὔτε ἡ πεταστὴ ἐμβαίνει, ἀλλ' οὕτω τὸ ψιφιστὸν, μόνον τίθεται
τὸ ὀλίγον, οὕτω ε ρι ριγ ρι ρε ε ρι ρεμ καὶ ἄλλως

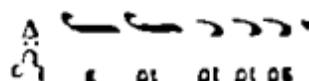

καὶ τε ε ρι ριγ ρι ρε φε ρι ρε ε εμ καὶ

Ἐρ. Διετί δὲν τίθεται πεταστὴ ἡ ψηφιστός;

Ἀπ. Διότι ὅπου τεθῇ ἡ πεταστὴ ἡ τὸ ψηφιστὸν, ἀπαιτεῖται
ἔμπροσθεν κατιόν χαρακτῆρα διὰ νὰ προφερθῇ τὸ μέλος ζωη-
ρότερον, μὲ ψηφιστὸν οὕτω.
καὶ τε ρε ε ρε φου ου ου

οὐ τε καὶ ἄλλως, ε ρι ρε ρε ρεμ

Ἐρ. Εἰδὲ καὶ ἀν δὲν ἀπαιτήται ζωηρότητα;

Ἀπ. Τότε οὔτε ψηφιστὸν τίθεται, ἀλλ' οὕτε πεταστὴ, μόνον
τίθεται τὸ Ἰσαν οὕτω, ε ρι ρι ρι ρε ε ρι ρε εμ καὶ

Ἐρ. Εἰδὲ τὸ Ἰησον ἐὰν οἱ ληγούντες μὲ κλάσμα;

Ἄπ. Τότε πίθιται κάτωθεν τοῦ ἴσου ἡ πεταστὴ, καὶ φθόγγος αὐτοῦ λαμβάνει δξύτητα, ὥστας τὸ ἴσον ὑποτάσσει τὴν πεταστὴν, καὶ χάνει τὴν ποσότητα, διὰ ἥμως καὶ τὴν δξύτητα,

οὗτω, ^Δ αὶ τοι βι βι βει τα τοι βι βι βει ^π οὗτω πᾶνς ὑποτάσσεται καὶ τὸ ἀλίγον ἀπὸ τὸ ἴσον.

Ἐρ. Ὁταν δὲ εἶναι δύω ἵσα, καὶ ἀπειτήται λαρυγγισμός;

Ἄπ. τότε τὰ δύω ἵσα συνδέονται μὲν ἔτερον, καὶ οἱ φθόγγοι αὐτῶν προφέρονται μὲν λαρυγγισμὸν ὄμαλον, οὗτω.

φ τε ε ε τε ε ε τε ε ε γη

Ἐρ. Ἐὰν χρειασθῇ τραχύτερον λαρυγγισμὸν;

Ἄπ. Τότε προγράφεται βαρεῖται, καὶ κάτωθεν τὸ ὅμαλόν, δηνωθεν δὲ μὲν γοργὸν, καὶ οἱ φθόγγοι αὐτῶν προφέρονται μὲν

λαρυγγισμὸν τραχὺν, οὗτω, φ το ο ο το ο ο

το ο ο γη

Ἐρ. Ὁταν τὸ ἴσον ἔχει κλάσμα καὶ ζητήται ζωηρότητες;

Ἄπ. Τότε λαμβάνει κάτωθεν ὅμαλόν, οὗτω.

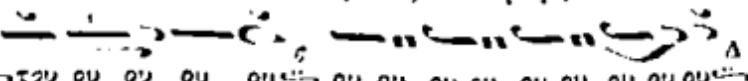
φ τε ε ε τε ε ε τε ε ε

Ἐρ. Πῶς ἐξηγεῖται τὸ κλάσμα;

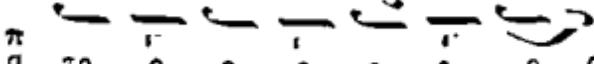
Ἄπ. ἐξηγεῖται μὲν δύω ἵσα, προγραφομένης βαρείας, οὗτω.

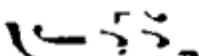
φ τε ε ε τε ε ε τε ε ε

Ἐρ. Ὁταν δὲ τύχῃ ἀνάμεσα τῶν δύω ἵσων ἀνῶν χαρακτῆρι μὴ οὔσης δὲ χρείας γοργοῦ.

Απ. Τότε τίθηνται τὰ κεντήματα, καὶ προφέρονται ἡπίως,
 οὔτω.

Ἐρ. Μὲν δὲ γρεισθῆ καὶ γοργὸν εἰς αὐτήν;

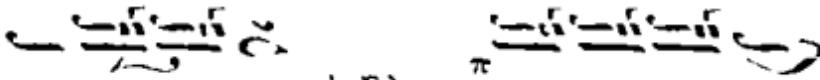
Απ. Τότε γράφεται μὲν δίγον, καὶ προφέρεται μὲν λαρυγ-
 γιτμὸν, οὔτω.

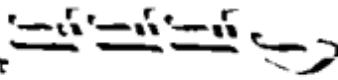
 π

ο ο ο ♡

Ἐρ. Μὲν δὲ εἰς αὐτὴν τὴν ἡπίως λαμβανομένην προφο-
 ρὰν, γένη γρείξ ὥστε τὰ κεντήματα νὰ λάβωσι γοργόν;

Απ. Τότε ἐπιγράφεται ἀνωθεν τοῦ δίγονου, οὔτω.

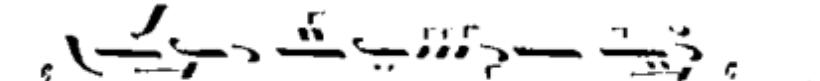
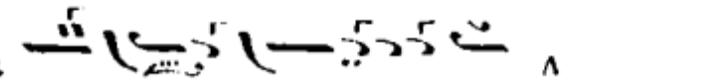
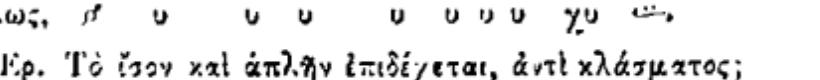
καὶ εἰ γρεῖ καὶ δλλως, π το ο ο ο ο

 π

ο ο ♡

Ἐρ. Καὶ εἰς τέ ἀλλο συμβάλλει τὸ ἵσον;

Απ. Πολλάχις συμβάλλει, καὶ πρὸς ἀποπλήρωσιν γρένοι,
 ὅπου ἡ χρακτήρ δὲν ἐπιδέχεται χρόνον, καὶ ἀναπληροῖ τὸ ἵσον,

οὔτω. α α α α α α α α α α καὶ
 δλλως, ρ ο ο ο ο ο ο ο ο ο γυ

Ἐρ. Τὸ ἵσον καὶ ἀπλῆν ἐπιδέγεται, ἀντὶ κλάσματος;

Απ. Τὸ ἵσον μένην μίαν ἀπλῆν δὲν ἐπιδέχεται, ἀλλὰ πε-
 ριστοτέρων, καὶ μίαν ἀπλῆν ἐπιδέγεται δμως, κάτωθεν μὲ ἀν-
 τικένωμα, καὶ ἐμπροσθεν κατιῶν χρακτήρα, καὶ ἀνωθεν γορ-

γδν, εἰς μίαν συλλαβὴν, ἡ δὲ φωνὴ τοῦ κατιόντος γραμμῆρος,
προφέρεται ὡς κρεμαμένην πρόπον τινά, καὶ ἀγριεστὸν,

καθὼς, γὰρ αἱ λῃ ἡ η π̄ καὶ ἄλλως μὲν θλαφρόν,

Δ Δ
Δ Δ τεμ τε ε ε ρε ρεμ Δ

Ἐρ. Εἰς τοιαύτην περίστασιν μετὰ τοῦ Ἰησοῦ, κατιών γρα-
μήρος ἐάν λαμβάνῃ συλλαβὴν;

Ἀπ. Ἐάν λαμβάνῃ δὲ πόστροφος συλλαβὴν, τότε ἀντι-
τικενώματος καὶ ἀπλῆς, τίθεται τὸ κλάσμα εἰς τὸ Ἰησοῦ, οὕτω.

Δ Δ Δ Δ π
γὰρ αἱ καὶ στεναγμοὶ οὐ τῆς καρὸς δὲ αἱ μου π

Ἐρ. Αὐτὸς ἀκόλουθεὶς καὶ εἰς ὅλας τὰς κρεμαμένας φωνάς;

Ἀπ. Μόλιστα καὶ μὲν ἄλλους γραμμῆρος, δεῖν δὲ ἀκόλου-
θος γραμμῆρος, εἶναι ἐγκριτῆς συλλαβῆς.

Ἐρ. Πάλιν εἰς τοιαύτην θέσιν τὸ Ἰησοῦν, ἐάν ἀπαιτῇ περισσο-
τέραν στάσιν ἀπὸ δύο χρόνους;

Ἀπ. Τότε τὸ Ἰησοῦν, δέχεται κάτωθιν διπλὴν ἡ τριπλῆν, ἡ
τετραπλῆν, ἡ καὶ περισσότερον, δῆμως ἔτερον μὲν βαρεῖται καὶ
οὐχὶ μὲν ἀντικένωμα, ἡ δὲ βαρεῖται πρωγράφεται καὶ ὁ πόστρο-

φος μὲν γοργὸν, ἡ καὶ χωρὶς γοργὸν, οὕτω. Δ Δ το ο ο ο

Δ Δ π π καὶ ἄλλως Δ π π α α αρ

Δ Δ Δ π
Θε ε ε ε τῆς

Ἐρ. Ἐάν εἶναι συλλαβὴ εἰς τὸν κατιόντα γραμμῆρος;

Ἀπ. Ὁταν λέβη συλλαβὴν δὲ πόστροφος, ἡ καὶ ἐλαφρόν,

τότε σύτε βαρεῖα ἐπιδέχεται, ἀλλ' σύτε ἔτερον, γράφεται μόνον
μὲ διπλῆν, η τριπλῆν ἡ καὶ περισσότερον, καθώς.

Αἰ το το το ο ο ο το λ̄ το το το το η̄

Ἐρ. Ἀπὸ τὰς ἀχρόνους καὶ ἐγχρόνους ὑποστάτεις, ποῖα τί-
θενται καὶ πῶς τίθενται εἰς τὸ ἵσον;

Ἀπ. Ἐκ δὲ τῶν ἀχρόνων καὶ ἐγχρόνων ὑποστάσεων, τὸ ἀρ-
γὸν καὶ τὸ ἐνδόρων, οὐδέ ποτε τίθεται εἰς τὸ ἵσον, τὸ γοργὸν
καὶ αἱ φθοραὶ τῶν θηχῶν, τίθενται ἀνωθεν καὶ κάτωθεν κατὰ
τὴν περίστασιν, η δὲ βαρεῖα, τίθεται ἐμπροσθεν καὶ ἀπισθεν

διὰ τὸ ψηφιστὸν, οὕτω, Αἰ το ο ο ο το ο η̄ π̄ καὶ ἄλλως

Γ̄ Κυ υ υ υ υ ρ̄ η̄ ο̄μως πρέπει νὰ εἶναι ισό-
χρονοι.

Ἐρ. Εὰν μόνον τὸ ἵσον λαμβάνει ἔτερόχρουν, ηγευν τὸ
κλάσμα;

Ἀπ. Τότε ἀντὶ ψηφιστοῦ, τίθεται η πεταστὴ, οὕτω.

Αἰ τε ε ρ̄ ρ̄ μ η̄ π̄

Περὶ συμπλοκῆς τοῦ δλίγου: —

Ἐρ. Τὸ δλίγον τίνα δόναμεν ἔχει;

Ἀπ. "Οταν ἔχωμεν χρείαν διὰ νὰ ἀναβῶμεν μὲ συνέχειαν
ἀνὰ ἔνα φθόγγον, καὶ εἰς καθ' ἔνα νὰ λαμβάνωμεν συλλαβὴν,

τότε μεταχειριζόμεθα τὸ δλίγον, οὕτω. Αἰ οὐ τως ουν α
να εαι γε η̄

Ἐρ. Ὅταν εἶναι αὕτη ἡ συνεγχής ἀνάβασις, εἰς μίαν μόνην
συλλαβήν;

Ἀπ. Τότε κάτωθεν τοῦ ὀλίγου, θέτομεν καὶ τὰ κεντήματα,

οὐτω. γ τε ε ε ε τε τε ε ε τε ε δ εἰς αὐτὴν
τὴν θέσιν τίθενται τὰ κεντήματα πολλάκις, ἔξωθεν καὶ σύνωθεν,
κατὰ τὴν ἀπαίτουμένην περίστασιν.

Ἐρ. Πότε τίθενται τὰ κεντήματα εἰς τὸ ὀλίγον, ἔξωθεν καὶ
σύνωθεν;

Ἀπ. Ὅταν ὑστερον ἀπὸ τοὺς ἀνιόντας γαρρακτῆρας ἐπονται
καὶ κατιόντες ισόχρονοι, πότε τὰ πρῶτα κεντήματα τίθενται
ἔξωθεν εἰς τὸ ὀλίγον, τὰ δὲ τελευταῖα κεντήματα τίθενται ἀ-
νωθεν τοῦ ὀλίγου, καὶ κάτωθεν ψηφιστόν, οὕτω.

η τε ε τε τε ε τε ε τε ε δ καὶ μῆλως.

η πε ε ε ε ε ε τα q καὶ αἱ δύο γραμμαὶ εἶναι ισό-
χρονοι, καὶ τρίτος. $\tilde{\eta}$ του ο νο ο μα α το ο ος
σου ου $\tilde{\lambda}$

Ἐρ. Πῶς τίθεται τὸ ἀντικένωμα εἰς τὸ ὀλίγον;

Ἀπ. Ὅταν αὕτη ἡ συνεγχής ἀνάβασις μετὰ κατιόντας δέν
ἔχῃ ἑτερόχρονα, καὶ εἶναι εἰς μίαν καὶ μόνην συλλαβήν, πάλιν
θέτομεν τὰ κεντήματα κάτωθεν τοῦ ὀλίγου, καὶ τὸ τελευταῖον

δλίγον λαμβάνει τὸ ἀντικένωμα, οὕτω. λ ω ω χω ω ω

ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω καὶ ἀλλως.

δῆ το ο ο ο ο ο ο ο το το ο δῆ

Καὶ εἰς αὐτὴν τὴν γραμμὴν, μὲν γοργὸν γράφεται οὕτω.

γηγη η ηηγη ηηηη ηηηη ηηηη
ηηηη ηηηη ηηηη ηηηη
ηηηη ηηηη ηηηη ηηηη

Ἐρ. Ἐὰν δὲ τεθῇ γοργὸν ἄνωθεν τοῦ δλίγου, κάτωθεν τοῦ δποίου ἔγει τὰ κεντήματα, εἰς ποῖον τόνον ἐννοεῖται;

Ἀπ. Ἐννοεῖται τὸ γοργὸν εἰς τὰ κεντήματα, τὰ δποῖα πρῶτα φεύγουσι εἰς τὴν ἄρσιν τὰ κεντήματα, καὶ ὁ κτύπος, ἡ-

γουν ἐ γρόνος γίνεται εἰς τὸ δλίγον, οὕτω. τε ε ε
ρε ε ρε ρε

Ἐρ. Ἐὰν τεθῶσι τὰ κεντήματα ἄνωθεν τοῦ δλίγου μὲν γορ-
γὸν, καὶ εἰς τὴν δευτέραν θέσιν κάτωθεν ψηφιστόν;

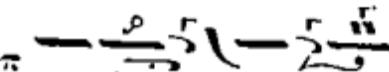
Ἀπ. Τότε ὁ κτύπος τοῦ χρόνου προφέρεται καὶ γίνεται πρῶτα εἰς τὸ δλίγον, καὶ μετά τὰ κεντήματα, φεύγουσι εἰς τὴν ἄρσιν, εἰδὲ εἰς τὴν δευτέραν θέσιν, ἡ ζωηρότης τοῦ ψη-

φιστοῦ ἐννοεῖται εἰς τὰ κεντήματα, οὕτω. λη οη ο

ραι ο ο τη η τι ι ι σου δη

Ἐρ. Τὸ δλίγον ἐπιδέχεται ἀπλῆγη;

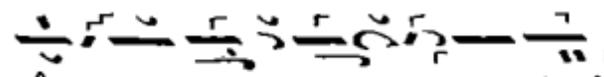
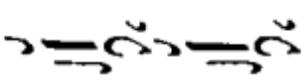
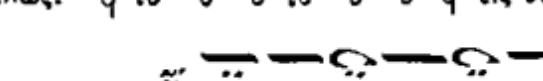
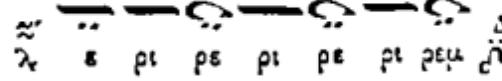
*Απ. Τὸ δλίγον μόνην μίαν ἀπλῆν δὲν ἐπιδέχεται, ἀλλὰ καθώς προείπομεν καὶ διὰ τὸ ἔτον, σύτῳ πᾶς ὑποδέχεται, μὲν ἀντικένωμα, καὶ ἐμπροσθεν αὐτοῦ κατιόντα γαραχτήρα, καὶ προφέρεται χρεμάμενον τρόπον τινὰ, καὶ ἀγώριστον, σύτῳ.

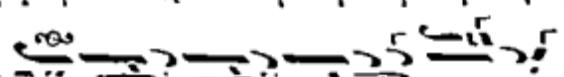

 π ε λε ε ε ε ε εις δὲ τὰ κρατήματα δ ἀπόστροφος λαμβάνει συλλαβήν, διὰ ἀπλῆν καὶ τριπλῆν, σύτῳ.

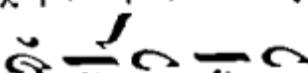

 ρεμ. ε βι βε βι βε ε βι βε βεμ διπλῆ, καὶ τριπλῆ γράφεται μὲν ἑτερον, καὶ σύγι μὲν ἀντικένωμα.

*Ερ. Τὸ δλίγον πότε ὑποδέχεται ἀντικένωμα, καὶ πότε δὲν ὑποδέχεται;

*Απ. Οταν τὸ δλίγον ἔχει ἐμπροσθεν κατιόντα γαραχτήρα, ἢ ἀπόστροφον, ἢ καὶ ἐλαφρὸν, καὶ εἶναι εἰς τὴν αὐτὴν συλλαβήν, τότε ὑποδέχεται ἀντικένωμα μὲν γοργὸν, ἢ καὶ γωρῆς γοργὸν, σύτῳ.

 γδυ, σύτῳ.
 αλλως. εις δὲ τὰ κρατήματα τῶν τερεριεμῶν. αλλως.

 αλλαγῆς βι βε βι βε βι βε βε διπλον πάλιν εἰς τὰ κρατήματα τὸ δλίγον λαμβάνει διπλῆν γωρῆς ἑτερον, ἐὰν λάξη συλλαβὴν ἢ κατιοῦσα φωνὴν, σύτῳ.

 αλλαγῆς ειμ τε βι βε βι

二〇一

ρε ρι ρε ρεμ π καὶ εἰς τὰ κρατήματα εῦτω πῶς γίνεται·

xai d' allos zemis eitecōtayova cūtw. π $\frac{\pi}{\theta} = \frac{r}{a} = \frac{1}{2} = \frac{25}{50}$

ప్రాణికులు

pe pe pe pe eu ~

Ἐρ. "Οταν τὸ δίλιγον ἔγει ἐμπροσθεν ἀπόστροφον ὑποτασ-
σόμενον;

Απ. Τότε τὸ ὀλίγον λαμβάνει ψηφιστὸν, καὶ ἡ συνεχῆς ἀνάβασις ἔτεν καὶ εἶναι μὲ κεντήματα, γράφονται τὰ κεντήματα

Ἐξωθεν τοῦ διάγου, σύτω. ^Ἄκε κε ηα λε ε ηα λε

5

Ἐρ. Ήτάν εύρεθωσι τὰ κεντήματα κάτωθεν τοῦ δλίγου;

Απ. Τότε τὸ ἀλιγον δὲν ὑποδέχεται ψηφιστὸν, ἀλλ' οὔτε

συλλαβήν, οὗτω. ^Λ I λε ε ε ο ος λ καὶ ἀλ-
λως μὲ έτερόχρονα, καὶ εἰς μίαν συλλαβήν γράφεται οὗτω.

۱۰۷

Ἐρ. "Οταν εἰς τὴν συνείδη ἀνάβοσιν, ὁ τελευταῖς χαρα-
κτήριος θελήση δεῖται;

Ἄπ. Τότε ὁ τελευταῖς γχράκτηρ τῆς ἐπὶ τὸ δὲ συνεγείας τοῦ δλίγου, ἐὰν καὶ λάβῃ ἑτερόχρονα ἀντίς δλίγου τίθεται ἡ

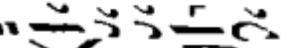
πεταστή, εὗτω. ἢ τα νευσουουου σιν ἢ καὶ ἀλλώς.

Δή τε ερι βερι ερεμ Δή

Ἐρ. Εάν δὲ εἶναι Ισογρόνος;

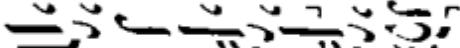
Ἀπ. Εἰδὲ καὶ εἶναι Ισογρόνος, τὸ δλίγον μὲ κατιόντα χαρακτῆρα, ἢ μὲ κλάσμα, ἢ καὶ χωρὶς κλάσματος, τότε λαμβά-

νει κάτωθεν ψηφιστὸν, οὗτω. π τε βι βε βε βιη βι

ρε ερε ερη βι βεμ Δή

Ἐρ. "Οταν δὲ ἐμπροσθεν τοῦ δλίγον εἶναι ἀπόστροφος, καὶ Ισογρονὴ τῷ δλίγῳ;

Ἀπ. "Οταν τύχῃ μία καὶ μόνη ἀπόστροφος μὲ κλάσμα, καὶ Ισογρονὴ τῷ δλίγῳ, τότε τίθεται κάτωθεν ὄματὸν, οὗτω.

π το ο ο ο ο ο ο ο ο π

Ἐρ. Καὶ ἀλλως πῶς ἡμπροσθεν νὰ παραστήσωμεν τὴν δύναμιν τοῦ ψηφιστοῦ, καὶ τοῦ ἀντικενώματος;

Ἀπ. "Οπου ἀπαιτεῖται ἡ δύναμις τοῦ ψηφιστοῦ, ἢ τοῦ ἀντικενώματος εἰς τὸ δλίγον, καὶ τύχῃ ἐμπροσθεν αὐτοῦ βαρεῖα, τότε ἀφαιρεῖται τὸ ψηφιστὸν, ἢ τὸ ἀντικένωμα, καὶ γράφεται

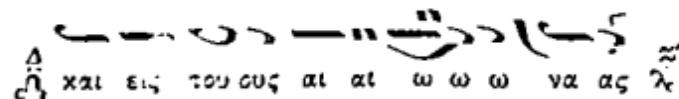

διὰ τὸ ψηφιστὸν, οὗτω. π θε ε ω λη η πτε ε π

καὶ τοῦτο διὰ τὸ ἀντικένωμα. π τε ε βι βε βι

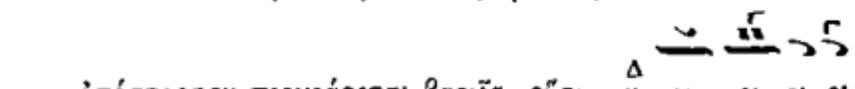

βιη βι βε εμ π

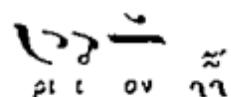
Ἐρ. Τὸ δλίγον μετὰ κεντήματα ἔτι εἶναι εἰς μίαν συλλιγὴν μὲ δύω κατιόντας ἀποστρόφους;

Απ. Έάν είναι εἰς τὴν θίαν συλλαβήν καὶ οἱ δύω ἀπόστροφοι, τότε ἀντὶ βρετίας τίθεται μὲν ψηφιστὸν, οὔτω.

καὶ εἰς τους αἱ αἱ ω ω ω να αἱ ζε

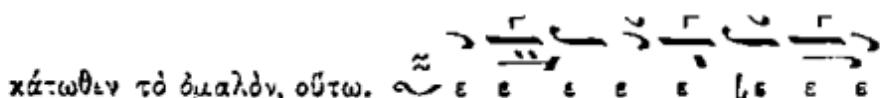
Ἐρ. Τὸ δλίγον σταν ἔχει ἐμπροσθεν κατιόντας χαρακτῆρας, καὶ ὁ πρῶτος ισοχρονῆ τῷ δλίγῳ;

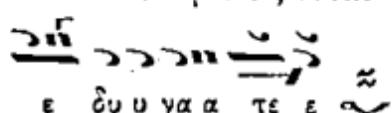
Απ. Τότε τὸ δλίγον λαμβάνει ψηφιστὸν, καὶ εἰς τὸν δεύτερον ἀπόστροφον προγράφεται βρετία, οὔτω.
ει ει ει ει ζωων καὶ ἄλλως γη τον Κυ υ

ρι ε ον γη

Ἐρ. Έάν τύχη μαρτυρία μετὰ τὸν πρῶτον κατιόντα φθόγγον;

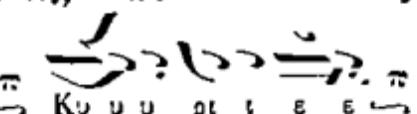
Απ. Τότε εἰς τὸ τελευταῖον δλίγον ἀντὶ ψηφιστοῦ λαμβάνει

κάτωθεν τὸ δμαλδὸν, οὔτω.
ε ε ε ε ε ε κε ε ε

ε δυυγαα τε ε

Ἐρ. Διὰ ποίαν αἰτίαν λαμβάνει τὸ δμαλδόν;

Απ. Διότι εἶναι κατάληξις ἐντελεῖς, ἐνείσται τίθεται καὶ εἰς

ἄλλας καταλήξεις· καὶ ἄλλως.
Κυ υ υ ρι ε ε

Ἐρ. Εἰς αὐτὴν τὴν γραμμὴν διατί τίθεται εἰς τὸν δεύτερον ἀπόστροφον ἡ ἀπλῆ, καὶ δὲν τίθεται τὸ κλάσμα;

Απ. Διότι ἐμπροσθεν τοῦ δλίγου οἱ κατιόντες χαρακτῆρες εἰν λαμβάνουν ἀνάμεσα βρετία, τότε μετὰ τὸ δλίγον τίθεται εἰς

τὸν δεύτερον ἀπόστροφον ἡ ἀπλῆ, ἀντὶ κλάσματος· καὶ διαν
τὸ τέλος τῆς Ιδίας γραμμῆς, εἶναι διάφορον, μὲν χωρὶς βαρεῖαν,
τότε ἡ δευτέρα ἀπόστροφος ἀντὶ τῆς ἀπλῆς, λαμβάνει τὸ κλά-

π
σμα, οὔτω. π
Κυ υ υ ρ ε π

Ἐρ. Τὸ δὲ ἔτερον καὶ ἄλλως πῶς τίθεται εἰς τὸ ὄλιγον;

Ἀπ. Τὸ ἔτερον τίθεται εἰς τὸ ὄλιγον, διὰ νὰ συμπλέκη
αὐτὰ ἡ μὲν ἀπόστροφον, ἡ μὲν Ἰσον, ἡ καὶ μὲν ἄλλους χαρακτή-
ρας, ἐὰν εἶναι ὅμως, εἰς μίαν συλλαβὴν προγραφομένης βα-

ρείας, εὕτω. λε γατ ατ ατ ατ ατ πε ε λε ἄλλως.

λη μη ρω ων σου ου η π καὶ ἄλλως μὲν ὄπλην.

λε δε ε ε ε ε ξαὶ αι αι αι τες λη τὸ ἔτερον
συνδέει καὶ ἄλλους χαρακτήρας κατὰ τὴν ἀπαιτουμένην περί-
στασιν, δυναμάζεται καὶ σύνδεσμος.

Ἐρ. Τὸ γοργὸν, τὸ ἀργὸν καὶ τὸ κλάσμα, πῶς τίθεται εἰς
τὸ ὄλιγον;

Ἀπ. Τὸ ἀργὸν ἐπιτίθεται εἰς τὸ ὄλιγον, ἀλλὰ καὶ ἀν εἶναι
κάτωθιν τὰ κεντήματα, τὸ δὲ γοργὸν καὶ τὸ κλάσμα, καὶ ὅλα
αἱ φθεραὶ τῶν θηχῶν, καὶ ἐπιτίθενται, καὶ ὑποτίθενται εἰς τὸ
ὄλιγον, κατὰ τὴν ἀπαιτουμένην περίστασιν.

Ἐρ. Αἱ δὲ ἀχρονοὶ ὑποστάσεις, πῶς τίθενται;

Ἀπ. Ἀπὸ δὲ τὰς φχρόνους ὑποστάσεις, ἡ μὲν βαρεῖα τί-
θεται ἔμπροσθεν, καὶ ὅπισθεν, κατὰ τὴν περίστασιν, αἱ δὲ λοι-
παὶ, ὑπογράφονται, πλὴν τοῦ ἐγδοιφώγου, τὸ δόποιόν σύδεπτε
τίθεται εἰς τὸ ὄλιγον.

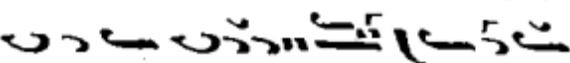
Περὶ τῆς συμπλοκῆς τῆς Πεταστῆς:

Ἐρ. Ἡ δὲ πεταστὴ τίνα δύναμιν ἔχει;

Ἀπ. Ἡ πεταστὴ ἔχει δύναμιν τῆς δέξυτητος, καὶ ὅπου τεθῆ λαμβάνει ἐμπροσθέν του κατιόντα χαρακτήρα, διότι δὲν ἐπιδέχεται οὔτε ἴσον, ἀλλ' οὔτε ἀνιόντα χαρακτήρα.

Ἐρ. Καὶ διὰ ποίαν αἰτίαν δὲν ἐπιδέχεται;

Ἀπ. Διότι δὲν γίνεται ἡ ἐνέργεια τῆς πεταστῆς, καὶ διὰ τοῦτο πάντα τίθεται κατιών χαρακτήρ ἐμπροσθεν αὐτοῦ, εὗτω.

εἰς τοῖς ε στιν ο υι υι ο ος μου εἰς

Ἐρ. Ὄταν ἔχει κλάσμα ἡ πεταστὴ, καὶ μὲ δύω κατιόντας χαρακτήρας ἐμπροσθεν, καὶ εἶναι εἰς τὴν αὐτὴν συλλαβήν;

Ἀπ. Τότε ἡ πεταστὴ λαμβάνει καὶ βαρεῖαν ἐμπροσθεν οὕτω.

εἰς τε ε ε τε ε ε τε ε ε ε ε μη

Ἐρ. Ἐὰν δὲ ἡ δευτέρα ἀπόστροφος δέχεται συλλαβήν;

Ἀπ. Τότε τίθεται ἡ πεταστὴ χωρὶς βορεῖαν, οὕτω.

εἰς τε ερι ρε ερι ρε ερι ρε ρε μη

Ἐρ. Ὄταν ἡ πεταστὴ ἔχει ἐμπροσθεν μίαν μόνην ἀπόστροφον, καὶ ἀνωθεν λάβη γοργόν;

Ἀπ. Αὐτὸν μόνον εἰς αὐτὴν τὴν γραμμὴν ἐπιδέχεται γοργόν, διότι εἶναι ἀρχαία γραμμὴ, καὶ δὲν ἔξεγγήθη ἀπὸ τοὺς Διδα-

σκάλους, καθώς.
π Κυ υ ρι : : ε π καλ ἀλιως.

π τας ψυ χα α α ας η η η η μων π

Ἐρ. Εάν θέλωμεν διὰ νὰ εξηγήσωμεν τὰς δύνα γραμμάς;

Ἀπ. Τότε εξηγεῖται ἡ πεταστὴ σύτω.

π Κυ υ υ

ρι ι ι ι ι ι π καὶ ἀλλως. π

τας ψυ χα α

α ας η η η η μων π

Ἐρ. Η πεταστὴ ἀπὸ ποίους χαρακτῆρας ὑποτάσσεται;

Ἀπ. Η πεταστὴ ὑποτάσσεται, ἀπὸ τοὺς ἀνιόντας χαρακτῆρας, μόνον ἀπὸ τὴν ὑψηλὴν, δταν τεθῇ ἔμπροσθεν, καὶ ἀπὸ τὸ ἔτον, δταν τεθῇ ἄνωθεν, καὶ ἀπὸ διοὺς τοὺς κατιόντας χαρακτῆρας, οἱ δὲ λοιποὶ ἀνιόντες, δὲν ὑποτάσσουν τὴν πεταστὴν, ἀν ὑποτάσσεται ἡ πεταστὴ καὶ χάνει τὴν ποσότητά της, δημος φυλάττει τὴν δέντητά της, διὰ τὸ ἔτον μὲν κλάσμα, σύτω.

π Σημερον τα α I i ορ π π ἀλλως καὶ χωρὶς κλά-

σματα. π βα πτιζε ται Χρι ι στος Δ διὰ τὸ ἐλαφρὸν, καὶ

ἀπόστροφον. Δ Δε ε ε ε ε ε Δ καὶ ἀλλως.

Δ Χρι στο ος ο Θε ε ος Δ καὶ διὰ τὴν ὑπορροήν

π α α α α α α δι π καὶ ἡ χαμηλὴ σύτω τίθεται τὸ δὲ κέντημα καὶ τὸ δλίγον, δὲν ὑποτάσσει τὴν πεταστὴν, τὰ δὲ κεντήματα οὐδέποτε τίθεται ἄνωθεν τῆς πεταστὴς

Τῇ οὐρανού μέσον τεθῆ Εμπροσθεν, ύποτάσσεται, οὗτος.

Ἀπ. Τότε ἀντὶ διίγου τίθεται ἡ πεταστὴ, οὕτω.

π — — ψ ρ α π
q οι φο δου με ε νοι q
Ἐρ. Ἐὰν χρειασθῇ ἐμπροσθεν τῆς πεταστῆς, δύω κατιοῦσαι φωναῖ, καὶ εἰς τὸ κρῶτον τεθῇ γοργὸν πᾶς γράφεται;

Απ. Τότε ξαπροσθέν της πεταστῆς, τίθεται ἡ ὑπορροή μὲν

γεργόν, οὗτω. ὁ τι ε γωω ἀλλως, χωρὶς κλασ-
σμα, καὶ δίγοργον, οὗτω. καὶ κα τευ ο ο
δου ου ου

Ἐρ. Καὶ γρειασθῆ γοργόν εἰς τὴν ὀευτέραν φωνήν;

Απ. Τότε αντὶ τῆς ὑπερροής, τίθενται δύω ἀπόστροφοι,

τελείωσις μεγάλα λαμπρά καὶ καλλιώς· ἡ αὕτη
αποτελεῖται τόπον πάντας· τὸν δὲ αὐτήν γραμ-
μὴ μὲν σύνδεσμον καὶ κλάσμα, καὶ μὲν σιωπὴν ξέωθεν τῆς
βαρείας.

Καὶ εἰς τὰ χρατήματα τῶν περεπισμένων, οὗτω.

תְּרֵבָה בְּנֵי
תְּרֵבָה בְּנֵי
תְּרֵבָה בְּנֵי

Ἐπειδὴ τὸν ἀκολουθὸν καὶ ἀλλός κατιών γερακτήρα, μετὰ τὴν ὄπορρέσην;

¹Απ. Ἐάν χρειασθῇ μετὰ τὴν ὑποβροήν, κατίων γερακτήρ,
ἢ εἰς, ἢ καὶ πολλοῖ. τότε ἀντὶ παταστῆς, τίθεται ἡ ἔδρα γενε

ψηφιστὸν, οὗτο. ἦ. ω ωω ωωω ω ω γωων ἔ
καὶ ἄλλως. α α α α β α αα α α εἰς
δὲ τοὺς λεπρούς, οὗτο. ἦ. κι γα γα κι γα κι

Ἐρ. Καὶ τί δῆλο ὑποδέχεται ἡ τῶν ἐγχρόνων καὶ ἀγρόνων ὑποστάσεων;

Απ. Ή πεταστή ύποδέχεται ἐκ τῶν ἑγχρόνων ὑποστάσεων,
μόνον τὸ κλάσμα, καὶ ἀπὸ τῶν ἀχρόνων τὴν βαριέννα Λιμπροθεν
καὶ τὸ ψηφιστὸν, δἰεις εἰς μίαν γραμμὴν, καθὼς πρεσίπ· μεν,
καὶ τὸ ἀντικένωμα, μὲ τὴν ἀπλῆν εἰς τοιεύτας περιστάσεις,

οῦτω. ^ε η η η η ^κ καὶ εἰς τὰ χριτήματα, σύτω.

περιστασιν.

Περὶ συμπλοκῆς τῶν Κεντημάτων. ΙΙ.

Ἐρ. Τὰ κεντήματα τίνα δύναμιν ἔχουν;

Ἀπ. Τὰ κεντήματα καμίαν δύναμιν δὲν ἔχουν, οὔτε ζωηρότητος, ἀλλ' οὔτε δέξιτητος, καὶ ἐν ἀρχῇ μέλους, ἢ θέσεως, ἢ στίχου, καὶ ἐν γένει εἰς καμμίαν ἀρχὴν δὲν τίθενται, ἀλλ' οὔτε εἰς τὸ τέλος δὲν ἔμβαίνουν.

Ἐρ. Καὶ πῶς συντάττονται τὰ κεντήματα;

Ἀπ. Εἰς τὴν σύνθεσιν πρέπει νὰ προηγήται εἰς χαρκτήρα ἢ ἀπὸ ἀνιόντας, ἢ καὶ ἀπὸ κατιόντας διὰ νὰ ἀκουμβᾶσιν εἰς αὐτὰ,

οὕτω. $\overbrace{\text{κ}}^x \overbrace{\text{ε}}^x \overbrace{\text{ν}}^x \overbrace{\text{τ}}^x \overbrace{\text{η}}^x \overbrace{\text{μ}}^x \overbrace{\text{α}}^x$ καὶ αὐτὸς $\overbrace{\text{δ}}^x \overbrace{\text{α}}^x$ $\overbrace{\text{x}}^x \overbrace{\text{καὶ}}^x \overbrace{\text{ἄλλω}}^x \overbrace{\text{ω}}^x \text{ας}.$

$\Delta \overbrace{\text{τ}}^x \overbrace{\text{ου}}^x \overbrace{\text{π}}^x \overbrace{\text{ν}}^x \overbrace{\text{ε}}^x \overbrace{\text{ε}}^x$ εἰς μακρὰ αὐτοῖς $\overbrace{\text{κ}}^x \overbrace{\text{αὶ}}^x \overbrace{\text{ἄλλω}}^x \text{ας} \text{ οὕτω.}$

$\Delta \overbrace{\text{π}}^x \overbrace{\text{α}}^x \overbrace{\text{ν}}^x \overbrace{\text{τ}}^x \overbrace{\text{η}}^x \overbrace{\text{μ}}^x \overbrace{\text{α}}^x$ $\pi \overbrace{\text{ω}}^q \text{ πως}$

Ἐρ. Εάν τίθενται τὰ κεντήματα κάτωθεν τοῦ δλίγου, ἢ καὶ ἄνωθεν, πῶς ἔννοεται;

Ἀπ. Τὰ κεντήματα δταν τίθενται κάτωθεν τοῦ δλίγου, προφέρονται πρῶτα τὰ κεντήματα, καὶ ὁ κτύπος τοῦ χρόνου, ἔννοεται εἰς τὸ δλίγον, δὲν ὑποδέχεται καὶ συλλαβήν, ἐάν καὶ τίθενται ἄνωθεν τοῦ δλίγου, ἢ μὲν γοργὸν, ἢ καὶ γωρίς, τότε προφέρεται τὸ δλίγον πρῶτα, καὶ ἐπειτα τὰ κεντήματα φεύγουσιν εἰς τὴν ἄρσιν, δηλαδὴ, ὁ κτύπος τοῦ χρόνου γίνεται εἰς

τὸ δλίγον λαμβάνει καὶ λέξιν, οὕτω. $\overbrace{\text{ψ}}^z \text{ υ } \overbrace{\text{χ}}^w \text{ ω } \text{ ω}$

$\overbrace{\text{η}}^x \overbrace{\text{η}}^y \text{ η } \text{ μωγ}$ Δ

Ἐρ. Ὄταν ἀκολουθεῖ σύγγητις εἰς τὴν σύνθεσιν τῶν κεντημάτων εἰς μίαν θέσιν;

Ἀπ. Τότε εἰς τὸν τόπον τῶν κεντημάτων, τίθεται τὸ δλίγον,

οὕτω. λ' τὸ α $\chi\chi$ α α θε $\delta\eta$ καὶ ἄλλως.

π $\tau\mu\gamma\mu\tau\alpha$ $\tau\mu\gamma\mu\tau\alpha$

ἢ πω ω ως μη θη νη σω $\dot{\eta}$

Ἐρ. Τὰ κεντήματα διδλου συλλαβήν δὲν ὑποδέχονται;

Ἀπ. Ὑποδέχονται συλλαβήν μόνον εἰς τὰ κρατήματα τῶν

τερεβρισμῶν, οὕτω. $\delta\eta$ τε ρε ρε ε ρε ρε ρειν ρε ρε ε

ρε ρεμ $\delta\eta$ εἰς δὲ τοὺς λεπαγισμοὺς ἀντὶ τῶν κεντη-

μάτων, τίθεται τὸ δλίγον, οὕτω. $\delta\eta$ εε λε γε α λε

γε α λε γε α α λε $\delta\eta$

Ἐρ. Εάν χρειασθῇ εἰς τὰ κεντήματα ἀργητα;

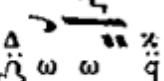
Ἀπ. Τότε τὰ κεντήματα τίθενται κάτωθεν τοῦ δλίγον, καὶ
δινώθεν τὸ ἀργὸν, τὰ μὲν κεντήματα πέρνονται εἰς τὴν ἀρσιν,

καὶ ἡ ἀργητα γίνεται εἰς τὸ δλίγον, οὕτω $\dot{\eta}$ ω ω ω ω ω $\delta\eta$

ἄλλως. λ' α πο πα α α α α σης λ' α να α α

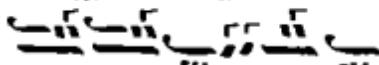
α εἰς αὐτὴν τὴν

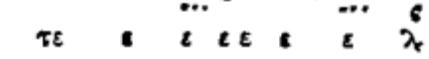
γραμμήν, διὰ τὴν διπλήν καὶ μόνον, γράφονται τὰ κεντήματα

έξωθεν· καὶ οὕτως.

Ἐρ. Καὶ ἄλλως πῶς γράφεται ἡ ἀργιτα;

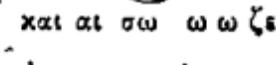
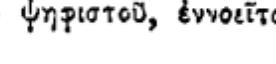
Ἀπ. Ἐάν θέλωμεν περισσοτέραν ἀργιτα, τότε θέτομεν τὰ κεντήματα ἀνωθεν τοῦ δλίγου, καὶ ἔμπροσθεν αὐτῶν τὸ ἵσον, τὸ δποῖον δέχεται τὰ χρονικὰ σημεῖα, ἀνήκοντα εἰς τὰ κεντή-

ματα, οὕτω.

Ἐρ. Ἐάν θέλωμεν εἰς μίαν συνεχῆς ἀνάβασιν, τὸ δλίγον νὰ δέχεται συλλαβήν;

Ἀπ. Ὅταν τὰ κεντήματα τίθενται κάτωθεν τοῦ δλίγου, ἐκεῖνο τὸ δλίγον δὲν ὑποδέχεται συλλαβήν, εἰμὴ εἰς τοὺς τερερισμοὺς μόνον δέχεται, ὡς εἴπομεν, ἄλλ' σταν δὲ εἶναι χρία τὸ δλίγον νὰ λάβῃ συλλαβήν, τότε τὰ κεντήματα τίθενται έξωθεν,

ἡ καὶ ἀνωθεν τοῦ δλίγου, οὕτω.
π εἰς αὐτὴν τὴν θέσιν, ἡ ζωηρότης τοῦ ψηφιστοῦ, ἐννοεῖται εἰς τὰ τελευταῖς κεντήματα.

Ἐρ. Καὶ εἰς τί ἄλλο χρησιμεύουσι τὰ κεντήματα;

Ἀπ. Εἰς τὴν ἔξηγησιν τοῦ χλάσματος, τοῦ ὁμαλοῦ, καὶ τῆς διζύτητος τῆς πεταστῆς, εἰς τοιαῦτα μεταχειριζόμεθα τὰ κεντήματα πάντοτε.

Ἐρ. Αἱ ὑποστόσεις αἱ δποῖαι τίθενται εἰς τὸ δλίγον, τὸ δποῖον ἔχει κάτωθεν τὰ κεντήματα, ποῦ ἐννοοῦνται;

Ἀπ. Οὐαὶ αἱ ὑποστάσεις αἱ ὄποῖαι ὑπότιθενται εἰς τὸ δλίγον, ὅταν ἔχει κάτωθεν ἔχοτο τὰ κεντήματα, ἐννοοῦνται εἰς τὸ δλίγον, ἐπειδὴ πρῶτον τὰ κεντήματα προφέρονται, καὶ ὅτερον τὸ δλίγον, καθὼς φαίνονται εἰς τὰ παραδείγματα, οὕτω.

π̄ το ₀ ₀ ₀ ₀ ₀ ₀ π̄ ₀ ₀ ₀ ₀ ₀ ₀ ₀ ₀
 ₀ ₀ ₀ ₀ ₀ ₀ ₀ ₀ ₀ ₀ ₀ ₀ ₀ ₀ ₀ ₀ ₀ ₀ ₀

ἐάν εἶναι ἀνωθεν τοῦ δλίου τὰ κεντήματα, τότε εὔτε ὅμαλον,
 οὔτε ἀντικένωμα, ἀλλ' οὕτε ἀργὸν τίθενται, εἰμή μόνον τὸ φη-
 φιστὸν τίθεται κάτωθι εἰς τὸ ὅλίγον, καθὼς προείπομεν.

Περὶ τῆς συμπλοκῆς τοῦ Κεντήματος καὶ τῆς
 Ὑψηλῆς. • .

Ἐρ. Τὸ κέντημα, καὶ ἡ ὑψηλὴ τίνα ἐνέργειαν ἔχουν;

Ἀπ. Ἡ ἐνέργεια τοῦ κεντήματος, καὶ τῆς ὑψηλῆς, ἔξεπέ-
 θησαν εἰς τὰς συμπλοκάς τοῦ ὅλίγου, καὶ τῆς πεταστῆς, διότι
 δὲν γράφονται μόνοι των ἀλλὰ ὡς συμπλεκόμενα μὲν αὐτά,
 φυλάττουσι καὶ τὰς ἐνεργείας αυτῶν, καὶ τὰ ἴσιώματα καθ'οὐα,
 δύμοιώς καὶ ἡ γραμμὴ, οὕτω πᾶς γίνεται ἐν συνθίσι κατὰ τὴν
 ἀπαιτουμένην περίστασιν.

Περὶ τῆς συμπλοκῆς τῆς ἀπόστροφού. ~.

Ἐρ. Ἡ ἀπόστροφος, τίνα ἐνέργειαν ἔχει;

Ἀπ. Οταν ἔχωμεν χρείαν διὰ νὰ καταβῶμεν μὲ συνέχειαν,
 ἀνὰ Ἐναν φθόγγον, καὶ εἰς καθ' ἔναν νὰ λαμβάνωμεν συλλαβὴν,
 τότε μεταχειρίζομεθ τὴν ἀπόστροφον ἵσοχρονα, εὗτω.

γη εν τω στο ματιαυ τωω ω ω ῷ εἰς δὲ τὰ κρατή-
 ματα τῶν τερερισμῶν, οὕτω. γη τα ρι ρε ρι γρι ρε ρημεῖ
 16

ἢ πρώτη γραμμὴ γράφεται καὶ οὕτω. ^{γῆ} εν τῷ στο μα α

τι τι α αυ τω ω ω ω ω ω χω ῷ

'Ερ. Ἡ ἀπόστροφος πῶς δέχεται τὸ ψηφιστόν;

'Απ. Ἡ ἀπόστροφος δὲν ὑποδέγεται ψηφιστὸν διότι δὲν ισομετρεῖται καθὼς, **τι τι α αυ τω ω ω ω ω ω χω ῷ** καὶ ἀνάρμοστον εἰς τὴν σύγχεσιν, καὶ διὰ τοῦτο γράφεται ἡ μὲ δλίγον, ἡ καὶ μὲ πεταστὴν, κατὰ τὴν περίστασιν· ὅταν τεθῇ ἀνωθεν τοῦ δλίγου, τότε κάτωθεν τοῦ δλίγου τίθεται τὸ ψηφιστόν, ἡ καὶ κλάσμα ἀνωθεν, καὶ κάτωθεν, κατὰ τὴν ἀπαιτουμένην περίστασιν, μὲ κιάσμα, εὗτω.

τι τι α αυ τω ω ω ω ω ω χω ῷ

καὶ χωρὶς κλάσματος, οὕτω. ^{π'} **τε ρι ρε ρε ρε ρεμ τε ρι ρε**

ρε ρεμ τε ρι ρε ρε ρε

'Ερ. Εἰς αὐτὴν τὴν ιδίαν θέσιν, ἐὰν χρειασθῇ διέτητα;

'Απ. Τότε γράφομεν μὲ τὴν πεταστὴν, οὕτω.

τε ρρε ρε ε ρεμ τε ρρε ρε ε ρεμ τε ρρε ρε ε ρεμ

'Ερ. Οἱ ἀπόστροφοι ἀνάμεσα, δέχονται καὶ βαρεῖαν;

'Απ. Ὅταν δὲ πολλῶν κατιόντων φθόγγον, καὶ ἀνὰ δύω ^ξ εἰς αὐτῶν λαμβάνουσι συλλαβήν, τότε εἰς κάθε δύω ἀποστρόφους

ανάμεσα τίθεται βαρεῖα, οὕτω. ^Δ α γι α σαι αι τα α

卷之三

Ἐρ. Τὸ ἔτερον, καὶ τὸ ἀντικένωμα, πῶς λαμβάνουν εἰς ἄποινα στραφοί;

Απ. Οι ἀπόστροφοι λαμβάνουν τὸ ἔτερον, μὲν διπλῆν, μὲ

τριπλῆν, κάτωθεν, σύντο.

۱۷- ۱۸- ۱۹- ۲۰- ۲۱- ۲۲- ۲۳- ۲۴- ۲۵- ۲۶- ۲۷- ۲۸- ۲۹- ۳۰-

Επέκταση

πεταστὴ καὶ μὲ ἀντικένωμα, οὗτο. ^κ οὐ οὐ οὐ χρεοῦ

Εὐαγέλιον οὐ οὐ οὐ χου π ἃ καὶ εἰς τὰ χρατήματα τῶν τερεβίσμων,

መ. የዕለታዊ ሪፖርት በኋላ እንደሆነ የሚያስተካክልበት የሚከተሉት ደንብ የሚከተሉት ደንብ

καὶ ἀλλως μὲ ἀντικένωμα λο ο τι θλι : δο ο με ση αῦται
εἰ κακωνική προσίστηται εἰ κακωνικόν πονούν καὶ ἀνάπτυξιν

Ἐρ. Ἐάν δέ πάλιν πολλῶν κατιόντων φθόγγον μὲν συλλα-
βήν, καὶ εἰς τὴν τελευταίαν συλλαβήν, δέν εύρεθωσις δύω ἀ-
πόστροφοι;

אָמֵן אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֶת־מַלְכֵנוּ יְהוָה אֶל־עַמּוֹן

Ἐρ. Ἡ ἀπόστροφος ἀπὸ τὰς ἐγχρόνους καὶ ἀχρόνους ὑποστάσις πῶς δέχεται;

Απ. Ἀπὸ τὰς ἐγχρόνους ὑροοτάσεις, δέχεται τὸ κλάσμα ἄνωθεν, τὴν δὲ ἀπλῆν, καὶ διπλῆν ἡ καὶ περισσότερον δέχονται κάτωθεν τὸ γοργὸν, ἄνωθεν καὶ κάτωθεν, κατὰ τὴν περίστασιν τὸ ἀργὸν, ποτὲ δὲν τίθεται· καὶ ἀπὸ ἀχρόνους ὑποδέχεται τὸ ἀντικένωμα μὲν ἀπλῆν, τὸ ἔτερον μὲν διπλῆν καὶ μὲν τριπλῆν πολλάκις τὸ δυμαλὸν, καὶ τὸ ἔτερον λαμβάνουν, οὕτω.

ἀλλως ἀλλως καὶ ἀλλως
 τὸ δε ψηφιστὸν καθὼς προείπομεν.

Ἐρ. Τὸ ἐνδόξων καὶ ὁ σταυρὸς πῶς τίθενται;

Απ. Τὸ ἐνδόξων καὶ ὁ σταυρὸς τίθεται ἐμπροσθεν, οὕτω.

Δῃ η η η η η η + φ εἰς τὰ κρατήματα τίθεται καὶ εἰς τὸ ξεν. φ τεμ + τεμ + καὶ διὰ τὸ ἐνδόξων, σύτω.

ν τε ε τε εμ τε ε τε εμ λ καὶ σλαι αἱ φθεραι τῶν ἥχων τίθενται ἄνωθεν, καὶ κάτωθεν κατὰ τὴν περίστασιν.

Περὶ τῆς συμπλοκῆς τῆς ὑπορροῆς. *

Ἐρ. Ἡ ὑπορροὴ τίνα ἐνέργειαν ἔχει;

Απ. Ἡ ὑπορροὴ καταβιβάζει τοὺς δύω της φθόγγους μὲ συνέγειαν πάντοτε, καὶ γωρίς τὸ μῆτρας τῆς φωνῆς, δέχεται τὸ γοργὸν εἰς τὸ ἄνωθεν μέρος αὐτῆς, τὸ διπλὸν ἐννοεῖται διὰ τὸν πρώτον αὐτῆς φθόγγον, καὶ ὁ κτύπος τοῦ χρόνου, προφέρεται εἰς τὸν δεύτερον φθόγγον αὐτῆς, καθὼς.

αὐτῇ ἡ γρωματικὴ φθορὰ ἐννοεῖται εἰς τὸν πρῶτον φύσιγγόν τῆς
ὑποφρίοῦ. στοματική φθορὰ ἐννοεῖται εἰς τὸν πρῶτον φύσιγγόν τῆς

μόνον ὑποδέχονται συλλαβήν, εἰς τὰ κρατήματα τῶν σερερι-

σμῶν, οὕτω. γάρ ερρεμεὶς ερρεμεὶς ερρεμεὶς τε ρεεμεὶς

Ἐρ. Ὡταν γραιιαθῇ δξύτητα εἰς τὴν ὑποφρίον;

Ἀπ. Τότε τίθεται ἀνωθεν τῆς πεταστῆς ὑποστάσει τὴν πε-
ταστήν, δημαρχὸς τῆς πεταστῆς, γίνεται εἰς τὸν δεύ-
τερον αὐτῆς φύσιγγον καὶ τὸ κλάσμα κάτωθεν τῆς πεταστῆς,
ἐννοεῖται διά τὸν δεύτερον φύσιγγον τῆς ὑποφρίου, οὕτω.

ρε ρε ρε ρρε ρρεμ

Ἐρ. Απὸ τὰς ἀγρόνους ὑποστάσεις πᾶς δέχεται;

Ἀπ. Οταν γένη γρείς λαρυγγισμοῦ δημάρχοι, τότε δέχεται
τὸ έτερον μὲν τον, εἰδὲ ἀπαιτεῖται τραχὺς λαρυγγισμός, ἀντὶ

έτερου, δέχεται τὸ ὄμαλὸν, οὕτω. τε ερρε ερεμ τε

ερε ερρε ερεμ τε

Ἐρ. Τὸ δὲ ἀντικένωμα, καὶ τὸ έτερον πῶς δέχεται;

Ἀπ. Τὸ ἀντικένωμα δέχεται κάτωθεν μὲν ἀπλήν, δὲν δὲ
ἀκόλουθος κατιών χαρακτήρ, ἕαν ἔχῃ γοργὸν, καὶ λαμβάνεται

ώς κρεμμάμενος, οὕτω. Ḍ τε ε̄ ρι ρε ρι ρι ι ρρέ ρι

ριη ρι ρε ε εμ̄ ॥ αλλως. Ḍ τε τε ε τε ε ρι

ρρε ε ε εμ̄ τε ἦ μὲ ἔτερον καὶ μὲ διπλῆν, οὕτω.

Ḍ τε ε ε ε τε ε τε ε ε τε ε μὲ δίγορ-

γον, καὶ αλλως. λ̄ ο ο ο ο ο ο ο ο ο λ̄

Ἐρ. Ἡ δὲ βαρεῖα εἰς ποῖον μέρος τίθεται;

Ἀπ. Ἡ βαρεῖα τίθεται ἐμπροσθεν, καὶ σπισθεν κατὰ τὴν

ἀπαντουμένην περίστασιν, οὕτω. Ḍ ο λυ υ υ ρι ι ι

ο ος λ̄ αὔτη ἡ κατάληξις εἶναι ἐντελής, καὶ αλλως.

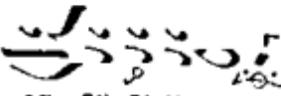
αγ̄ θρω̄ ω ω ω ω ω πω ων ॥ καὶ εἰς τὰ
χρατήματα τῶν τερερισμῶν, μὲ βαρεῖα τὸ ἀπαντεῖ, οὕτω.

ρι ι ρρε ρι ι ρρε ρι ριη ρι ρεμ̄ ॥

Ἐρ. Τί διλό δέγεται ἡ ὑπορροή;

Ἀπ. Ἡ ὑπορροή, δέγεται ἀκόμη τὸ ἐνδόφωνον, τὸν σταυρόν,

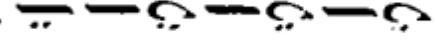
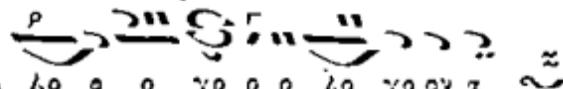
οὕτω. Ḍ ο ο ο ο + λ̄ τὸ δὲ ἐνδόφωνον, οὕτω.

 Διπλή ρα σι ω πη ην δέγεται καὶ τὸς φθοράς, οὐων
τῶν ἥκιν ἄνωθεν, καὶ κάτωθεν, δύως ἐὰν τεθῇ, φθορά ἄνωθεν,
ἐννοεῖται εἰς τὴν πρώτην φωνὴν, εἰδὲ καὶ τεθῇ κάτωθεν, ἐννοεῖ-
ται εἰς τὴν δευτέραν· τὸ γοργὸν τίθεται πάντοτε ἄνωθεν, καὶ
ἀπλῆ, διπλῆ, ἡ τριπλῆ τίθενται πάντοτε κάτωθεν, τὸ δὲ κλά-
σμα, ποτὲ δὲν τίθεται.

Περὶ τῆς συμπλοκῆς τοῦ ἑλαφροῦ.

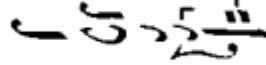
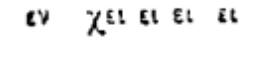
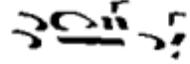
Ἐρ. Τὸ ἑλαφρὸν τίνα δύναμιν ἔχει;

Ἀπ. Τὸ ἑλαφρόν, κατιόντες λαμβάνεται ὑπερβατῶς, καὶ
ὅταν γειασθῶμεν εἰς τὴν κατάβασιν ἀπὸ δύω φθόργους ὑπερ-
βατῶς, τότε μεταχειριζόμεθ τὸ ἑλαφρόν, οὕτω.

 Διπλή ρε ρε ρε ρε ρε καὶ ἀλλως ἄνωθεν τῆς
 πεταστῆς. λο ο ο γο ο ο λο γο ον α

Ἐρ. Ὄταν ὑποτάξῃ τὴν ἀπόστροφον τότε πᾶς;

Ἀπ. Ὄταν δὲ ὑποτάξῃ τὴν ἀπόστροφον, τότε οἱ δύω αὐτοῦ
φθόργοι λαμβάνονται μὲν συνέχειαν, δὲ μέν πρῶτος εἰς τὴν ἀρ-

 σιν, δὲ δεύτερος εἰς τὴν θέσιν, εῦτο. εν χει ει ει ει
 ει λε ε ε αὗτη ἡ γραμμὴ καθὼς καὶ τῆς ὑποβήσθης
ὅταν εἶναι μὲν γοργόν.

Ἐρ. Τίνα διαφορὰν ἔχει λοιπὸν ἀπὸ τὴν ὑποβήσθην, τὸ συνε-
χὲς ἑλαφρόν, ἐνῷ εἶναι δημοίᾳ μὲν τὴν τῆς ὑποβήσθης συνέ-
χειαν;

Ἄπ. Διαφέρει ἡ ὑπορροή μὲν γοργὸν, ἀπὸ τὸ συνεχὲς ἐλαφρὸν, πρῶτον συλλαβῆν δεν ὑποδέχεται, τὸ δὲ συνεχὲς ἐλαφρὸν ὑποδέχεται συλλαβῆν, εἰς τὸ δεύτερον αὐτῆς φθόγγον· δεύτερον ἡ ὑπορροή δταν δὲν ἔχῃ γοργὸν, ἔχει δέω γρόνους· εἰς τὸ συνεχὲς ἐλαφρὸν, δὲ πρῶτος φθόγγος πάντοτε λαμβάνεται εἰς τὴν ἄρσιν. Καὶ τρίτον ἡ ὑπορροή τίθεται εἰς τὰ κεντήματα, τὸ δὲ συνεχὲς ἐλαφρὸν, εἰς τοὺς κεηκηισμοὺς τῶν χρατημά-

τῶν, οὕτω. Δῆτε λε γα λε λε λα λε λε
— Δ —

ηε γα α α λε Δ καὶ διὰ τῶν τερερισμῶν προείπομεν καὶ εἰς τὰς ἄλλας συμπλοκάς.

Ἐρ. Καὶ τί ἄλλο δέχεται τὸ ἐλαφρόν;

Ἄπ. Τὸ ἐλαφρὸν δέχεται κάτωθεν ἀντικένωμα μὲν ἀπλῆν, ζάν ζητητει καὶ σέντητα, τότε λαμβάνει καὶ πεταστήν, καὶ Ἐμπρωσθεν αὐτοῦ κατιόντα χαρακτῆρα μὲν γοργὸν ώς χρεμάμενον

τρόπον τινὰ καὶ ἀγώγιστον, οὕτω. Δῆτε ρι ριγ ρι ρε ρε

— — Δ —
ριγ ρι ρε ρι ριγ ρι ρε Δ

Ἐρ. Καὶ τὸ ἔτερον πῶς τίθεται εἰς τὸ ἐλαφρόν;

Ἄπ. Καὶ τὸ ἔτερον τίθεται εἰς τὸ ἐλαφρὸν δμως μὲν χωρίς πεταστήν, οἱότι ἡ πεταστή, ἀπὸ τὴν ἀπλῆν καὶ πρισσότερον δὲν ὑποδέχεται, καὶ διὰ τοῦτο ὑποδέχεται τὸ ἐλαφρὸν τὴν διπλήν, ἡ καὶ τριπλήν μόνον μὲν ἔτερον, οὕτω.

Δ ρε ρι ρε ρε ριγ ρι ρε ρι ρι ριg ρι ρεμη
καὶ ἄλλως ὑπερβατῶς, καὶ μὲν χαμηλὴν ἐπτὰ φωνὰς, οὕτω.

τὸ ἐλαφρὸν τίθεται καὶ εἰς κρεμμαμένας θέσεις, λαμβανόσας
 καὶ ἀνωθεν γοργὸν, οὗτω. Δῆτε δὲ τοι
 περιστάσεις τοῦτον τὸν ἐλαφρόν.

τε δὲ τοι τοῦτον τὸν ἐλαφρόν.

Ἐρ. Αἱ ἄχρονοι καὶ ἔγχρονοι ὑποστάσεις, πῶς τίθενται εἰς
 τὸ ἐλαφρόν;

Ἀπ. Ἐκ τῶν ἀχρόνων ὑποστάσεων, ἡ βαρεῖχ τίθεται ἐμ-
 προσθεν, καὶ ὅπιοθεν κατὰ τὴν περιστασιν, αἱ δὲ λοιπαὶ ὑποσ-
 θενται καθὼς εἴπομεν. Καὶ ἀπὸ τὰς ἔγχρονους, τὸ κλάσμα τί-
 θεται ἀνωθεν, ἡ δὲ διπλῇ καὶ τριπλῇ κάτωθεν, τὸ δὲ γοργὸν
 ἀνωθεν καὶ κάτωθεν, τὸ δὲ ἀργὸν ποτὲ δὲν τίθεται, αἱ δὲ φθο-
 ραὶ δλων τῶν ἥχων τίθενται ἀνωθεν καὶ κάτωθεν, κατὰ τὴν ἀ-
 παιτουμένην περιστασιν.

Περὶ τῆς συμπλοκῆς τῆς Χαμηλῆς:

Ἐρ. Ἡ χαμηλὴ τίνα ἐνέργειαν ἔχει;

Ἀπ. Ἡ χαμηλὴ ἐνέργειαν ἔχει καθὼς τοῦ ἐλαφροῦ, ὑπερβα-
 τῶς καταβιβάζει τὴν φωνὴν, τέσσαρας φθόγγους, καὶ ἐάν τεθῇ
 ἀνωθεν τοῦ δλίγου, λαμβάνει τὴν ζωηρότητα, εἰδὲ τεθῇ ἀνωθεν
 τῆς πεταστῆς, λαμβάνει τὴν δξύτητα, καὶ ὑποστάσεις αὐτὰ κα-
 θὼς προείπομεν εἰς τὰς ἄλλας συμπλοκὰς, καὶ διὰ τοῦτο, εἶναι
 περιττὸν νὰ ἐκτανθῶμεν καὶ δι' αὐτὴν, διότι ἀνεφέραμεν ἀρχετὰ
 παραδείγματα προηγουμένως καὶ εἰς τοὺς ἄλλους χαρακτῆρας

Περὶ ἀρχῶν καὶ Κανόνων.

ἀ. Ὁ σπουδάζων τὴν Μουσικὴν ἐπιστήμην δφεῖλει νὰ διδάσκηται ἐν πρώτοις τὴν κυρίαν σημασίαν τῶν ἀκολούθων λέξεων:
Τί εἰσὶ Μουσική; Μέλος, Φύσιγγος, Ποσὸν, Σύνθεσις, Παραλλαγὴ, Τόνος, Ἕχος, Σύτημα, Γένος, Ποσὸν, Χρόνος Ῥυθμὸς,
Σχέσεις, Ἀναλογία, Συμφωνία, Φθοραὶ, Μαρτυρίαι κτλ.

β'. Τὰ εἶναι τῶν τόνων, τὰ ἀποτελοῦντα τὴν ποιότητα τῆς Μουσικῆς.

γ'. Τὴν διαφορὰν τοῦ τόνου ἀπὸ τοῦ φύσιγγου.

δ'. Πῶς ἀποτελεῖται ὁ τόνος.

ε'. Ποῖοι χαρακτήρες τοῦ ποσοῦ γράφονται μόνοι καὶ οὐχὶ συντεθημένοι.

στ'. Τὰς διαιρέσεις τοῦ χρόνου καὶ ρυθμοῦ.

ζ'. Τὴν χρῆσιν ἀπάντων τῶν χαρακτήρων, τούτεστι, τὴν δρθεγγαρίαν, κατὰ τὰς διαφόρους περιστάσεις.

η'. Τί εἴστιν ὑφεσις, καὶ δίεσις, πῶς παρίστανται τὰ ἀποτέλεσματα αὐτῶν, καὶ εἰς πόσα μέρη διαιρεῖται ἔκαστος τόνος.

θ'. Διὰ ποῖον λόγον ὁ τροχὸς κεχωρισμένος ὑπάρχει τοῦ διαπασῶν, καίπερ μέλος αὐτοῦ ὁν, καὶ τίς ἡ μεταξὺ αὐτῶν διεφορά.

ι. Διὰ ποῖον λόγον ἔκαστος ἥχος ποτὲ μὲν μεταχειρίζεται πολλὰς κλίμακας καὶ ποτὲ μίαν.

ια. Τί εἰστιν ἀπήχημα, διεπόσοντες φύσιγγοι, καταλήξεις, καὶ διὰ ποίου αἵτιαν καλεοῦνται ἀλλοτε μὲν ἀτελεῖς ἄλλοτε δὲ ἐντελεῖς καὶ τελικαί.

ιβ'. Τὴν κλίμακα τοῦ β'. ἥχου, διεύσουσαν μετὰ διαστημάτων τετραγόρδων καὶ ποιότητος τριγόρδων.

Πίναξ τῶν ἐμπεριεχομένων,

	Σελίς.
Περὶ Μουσικῆς.	1
Περὶ τοῦ Τόνου.	2
Περὶ τῶν Ἡγων.	4
Περὶ Συστημάτων.	9
Περὶ Γένους.	11
Περὶ τοῦ Ποσοῦ τῆς Μουσικῆς.	13
Περὶ τοῦ Ποιοῦ τῆς Μουσικῆς.	15
Περὶ Χρόνου καὶ ἀγωγῆς γρονικῆς.	22
Περὶ Ῥυθμοῦ.	26
Περὶ τῶν Ἀχρόνων ὑποστάσεων.	»
Περὶ τῶν χαρακτήρων τῶν Φθόγγων.	29
Περὶ Συνθέσεως τῶν χαρακτήρων.	31
Περὶ τῆς διαφορᾶς τῆς Ἐντονότητος τῶν Φθόγγων τῶν χαρακτήρων.	34
Περὶ σχέσεως τῶν Φθόγγων,	36
Περὶ Ἀναλογίας.	37
Περὶ Συμφωνίας.	38
Περὶ Παραλλαγῆς.	»
Περὶ τοῦ πρώτου Ἡχού.	46
Συνοπτικὴ ἐνήγησις τῶν ἔξωτερικῶν Μακριών κατὰ τὴν ἄμετέραν κατ' ἥχον Μουσικὴν. Ἡγε Ιρῶτος.	50
Περὶ τοῦ Δευτέρου Ἡχού.	51

Η μερική Κλίμαξ τοῦ Δευτέρου Ἡχοῦ.	53
Συνοπτικὴ ἐξήγησις τῶν ἑξωτερικῶν Μαχαμίων κατὰ τὴν ἡμετέραν κατ' ἥχον Μουσικῶν Ἡχὸς Δεύτερος.	58
Περὶ τοῦ Τρίτου Ἡχοῦ.	59
Συνοπτικὴ ἐξήγησις τῶν ἑξωτερικῶν Μαχαμίων κατὰ τὴν ἡμετέραν κατ' ἥχον Μουσικῆν. Ἡχὸς Τρίτος.	61
Περὶ τοῦ Τετάρτου Ἡχοῦ.	63
Συνοπτικὴ ἐξήγησις τῶν ἑξωτερικῶν Μαχαμίων κατὰ τὴν ἡμετέραν κατ' ἥχον Μουσικῆν. Ἡχὸς Τέταρτος.	66
Περὶ τοῦ Πλαγίου Πρώτου Ἡχοῦ.	67
Συνοπτικὴ ἐξήγησις τῶν ἑξωτερικῶν Μαχαμίων κατὰ τὴν ἡμετέραν κατ' ἥχον Μουσικῆν. Ἡχὸς Πλάγιος τοῦ Πρώτου.	70
Περὶ τοῦ Πλαγίου Δευτέρου Ἡχοῦ.	71
Συνοπτικὴ ἐξήγησις τῶν ἑξωτερικῶν Μαχαμίων κατὰ τὴν ἡμετέραν κατ' ἥχον Μουσικῆν. Ἡχὸς Πλάγιος τοῦ Δευτέρου.	75
Περὶ τοῦ Βαρέως Ἡχοῦ.	76
Συνοπτικὴ ἐξήγησις τῶν ἑξωτερικῶν Μαχαμίων κατὰ τὴν ἡμετέραν κατ' ἥχον Μουσικῆν. Ἡχὸς Βαρύς.	78
Περὶ τοῦ Πλαγίου Τετάρτου Ἡχοῦ.	79
Συνοπτικὴ ἐξήγησις τῶν ἑξωτερικῶν Μαχαμίων κατὰ τὴν ἡμετέραν κατ' ἥχον Μουσικῆν. Ἡχὸς Πλάγιος τοῦ Τετάρτου.	81
Περὶ Διέσεως καὶ Υφέσεως.	82
Περὶ Φθορῶν.	85
Περὶ Μαρτυριῶν.	90

Περὶ Μελοποίας.	93
Περὶ Ὀρθογραφίας.	101
Περὶ τῆς συμπλοκῆς τοῦ Ἰασού.	»
Περὶ τῆς συμπλοκῆς τοῦ Ὁλίγου.	106
Περὶ τῆς συμπλοκῆς τῆς Πεταστῆς.	114
Περὶ τῆς συμπλοκῆς τῶν Κεντημάτων.	118
Περὶ τῆς συμπλοκῆς τοῦ Κεντήματος καὶ τῆς Ὑψηλῆς.	121
Περὶ τῆς συμπλοκῆς τῆς ἀποστρόφου.	»
Περὶ τῆς συμπλοκῆς τῆς Ὑποβρύοντος.	124
Περὶ τῆς συμπλοκῆς τοῦ Ἐλαφροῦ.	127
Περὶ τῆς συμπλοκῆς τῆς Χαμηλῆς.	129
Περὶ Ἀργῶν καὶ Κανόνων.	130
Περὶ διατάξεως τῶν Μουσικῶν μαθημάτων.	131
Βίος Κουκουζέλου.	132

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

ΤΩΝ ΦΙΛΟΜΟΤΕΣΩΝ ΣΥΝΑΡΟΜΗΤΩΝ.

ΣΔΟΥ.

Ἐ Αὕτος θειοτάτης Παναγιόπτης ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Κύριος Κύριος Ἰωακείμ.	20
‘Ο Παναγιώτατος πρ. Κωνσταντίν. Κύριος Κύριος Γρηγόριος.	40
‘Ο Παναγ. πρ. Κωνσταντ. Κύριος Κύριος Ἀνθίμος Βοζάντιος.	40
‘Ο Παναγ. πρ. Κωνσταντ. Κύριος Κύριος Ἀνθίμος ΣΤ’.	40

Οι Μακαριώτατοι Πατριάρχαι.

‘Ο Μηχαριώτατος καὶ Παναγιώτατος Πατριάρχης Ἀλεξαν- δρείας Κύριος Κύριος Σωφρόνιος.	40
‘Ο Μηχαριώτατος καὶ Ἅγιοτάτος Πατριάρχης Ἀντιοχείας Κύριος Κύριος Ἱερόθεος.	40
‘Ο Μηχαριώτατος καὶ Ἅγιοτάτος Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου Κύριος Κύριος Σωφρόνιος.	40

Οι Σεβασμιώτατοι ἄγιοι Γέροντες.

‘Ο Σεβασμιώτατος Γέρων ἄγιος Καϊτσαρίας Κύριος Εὐστάθιος.	40
‘Ο Σεβασμ. Γέρων ἄγιος Ἐρέσου Κύριος Ἄγιανάγγελος.	»
‘Ο Σεβασμ. Γέρων ἄγιος Ἐρέσου Κύριος Πανάρετος.	»
‘Ο Σεβασμ. Γέρων ἄγιος Κυζίκου Κύριος Νικόδημος.	»
‘Ο Σεβασμ. Γέρων ἄγιος Νικομηδείας Κύριος Διονύσιος.	»
‘Ο Σεβασμ. Γέρων ἄγιος Νικαίας Κύριος Ἰωαννίκιος.	»
‘Ο Σεβασμ. Γέρων ἄγιος Χαλκηδόνος Κύριος Κελλήνικος.	»
‘Ο Σεβασμ. Γέρων ἄγιος Δέρβων Κύριος Νεόρυτος.	»
‘Ο Σεβασμ. Γέρων ἄγιος Θεσσαλονίκης Κύριος Ἰωακείμ.	»
‘Ο Σεβασμ. Γέρων ἄγιος Ταρυζού Κύριος Γρηγόριος.	»
‘Ο Σεβασμ. Γέρων ἄγιος Ἀδριανούπολις; Κύριος Διοίτος;	»
‘Ο Σεβασμ. Γέρων ἄγιος Ἀγιασσίς; Κύριος Σωφρόνιος.	»

Οι Πανιερώτατοι ἄγιοι Ἀρχιερεῖς.

‘Ο Πανιερώτατος ἄγιος Ἰωαννίνων Κύριος Σωτῆρνις.	5
‘Ο Πανιερ. ἄγιος Προόπτης Κύριος Νικήδημος.	5
‘Ο Πανιερ. ἄγιος Διδυμοτράπεζου Κύριος Μελέτιος.	»
‘Ο Πανιερ. ἄγιος Δημητριάδος Κύριος Γρηγόριος.	»
‘Ο Πανιερ. ἄγιος Νεοκαισάρειας Κύριος Ἰερόθεος.	»
‘Ο Πανιερ. ἄγιος Ἰκονίου Κύριος Ἀγαθίαγγελος.	»
‘Ο Πανιερ. ἄγιος Προέδρος Βεβήσιας Κύριος Βενέδικτος.	»
‘Ο Πανιερ. ἄγιος Βόσνης Κύριος Ἀνθίμιος.	»
‘Ο Πανιερ. ἄγιος Πισσιδείας Κύριος Καϊσάριος.	»
‘Ο Πανιερ. ἄγιος Κρήτης Κύριος Σωτῆρνις.	»
‘Ο Πανιερ. ἄγιος Τραπεζούντας Κύριος Κωνστάντιος.	»
‘Ο Πανιερ. ἄγιος Λαρισσας Κύριος Ἰωαννίνη.	10
‘Ο Πανιερ. ἄγιος Αἴτης Κύριος Σερραίη.	10
‘Ο Πανιερ. ἄγιος Φιλιπποπόλεως Κύριος Νεόρυτος.	5
‘Ο Πανιερ. ἄγιος Ρόδου Κύριος Συνέτιος.	»
‘Ο Πανιερ. ἄγιος Σεβίδων Κύριος Νεόρυτος.	»
‘Ο Πανιερ. ἄγιος Δράμας Κύριος Ἰωαννίνιος.	»
‘Ο Πανιερ. ἄγιος Σμύρνης Κύριος Μελέτιος.	»
‘Ο Πανιερ. ἄγιος Μιτσιλήνης Κύριος Μενόδιος.	»
‘Ο Πανιερ. ἄγιος Ἀγιόρες Κύριος Χρύσανθος.	
‘Ο Πανιερ. ἄγιος Φιλαδέλφειας Κύριος Διονίσιος;	
‘Ο Πανιερ. ἄγιος Μελενίκου Κύριος Διονίσιος.	
‘Ο Πανιερ. ἄγιος Αίνου Κύριος Δωρόθεος.	
‘Ο Πανιερ. ἄγιος Μεθύμηνης Κύριος Παΐσιος.	
‘Ο Πανιερ. ἄγιος Μεσημβρίας Κύριος Νικηφόρος	
‘Ο Πανιερ. ἄγιος Βιδύνης Κύριος Παΐσιος.	
‘Ο Πανιερ. ἄγιος Δράστρας Κύριος Διονίσιος.	
‘Ο Πανιερ. ἄγιος Σάμου Κύριος Γερμινήλ.	
‘Ο Πανιερ. ἄγιος Σισανίου Κύριος Ἀμερόσιος.	
‘Ο Πανιερ. ἄγιος Βλάχης Κύριος Πλάτων.	
‘Ο Πανιερ. ἄγιος Ἀγγείλου Κύριος Βασιλείου.	

- ‘Ο Πανιερ. ἅγιος Μητρονείας Κύριος ἄνθιμος.
 ‘Ο Πανιερ. ἅγιος Συλικήριας Κύριος Ζαχαρίας.
 ‘Ο ἅγιος Ξάνθης Κύριος Καλλίνικος.
 ‘Ο ἅγιος Γάνου καὶ Χώρας Κύριος Τιμόθεος.
 ‘Ο ἅγιος Χίου Κύριος Γρηγόριος.
 ‘Ο ἅγιος Αἵμνου Κύριος Ιωακείμ.
 ‘Ο ἅγιος Ἐλασσώνος Κύριος Κύριλλος.
 ‘Ο ἅγιος Πρωτοκονήσου Κύριος Γεδεών.
 ‘Ο ἅγιος Κασανδρείας Κύριος Κωνστάντιος.
 ‘Ο ἅγιος Δυζέρχου Κύριος Βησσαρίων.
 ‘Ο ἅγιος Δραμίνου πόλεως Κύριος Ματθίας.
 ‘Ο ἅγιος Κάου Κύριος Γερμανός.
 ‘Ο ἅγιος Σβερνικίου Κύριος Διονύσιος.
 ‘Ο ἅγιος Ράσκοπρεστρένης Κύριος Μελέτιος.
 ‘Ο ἅγιος Νυστένας Κύριος Ἰγνάτιος.
 ‘Ο ἅγιος Καστορίας Κύριος Ἰλαρίων.
 ‘Ο ἅγιος Κορυτζᾶς Κύριος Δωρόθεος.
 ‘Ο ἅγιος Φαναριοφερτάλων Κύριος Μελέτιος.
 ‘Ο ἅγιος Βελεγράδων Κύριος ἄνθιμος.
 ‘Ο ἅγιος Καρπάθου Κύριος Γεράσιμος.
 ‘Ο ἅγιος Κρήνης Κύριος ἀλβρόσιος.
 ‘Ο ἅγιος Μυριοφύτου Κύριος Γρηγόριος.
 ‘Ο ἅγιος Μετρών Κύριος ἄνθιμος.
 ‘Ο ἅγιος Ἀρκαδίας Κύριος Γρηγόριος.
 ‘Ο ἅγιος Ρεθύμνης Κύριος Ἰλαρίων.
 ‘Ο ἅγιος Κυδωνίας Κύριος Γαβριὴλ.
 ‘Ο ἅγιος Χεζέρωνήσου Κύριος Τιμόθεος.
 ‘Ο ἅγιος Σιτέας Κύριος Διονύσιος.
 ‘Ο ἅγιος Τρίκκης Κύριος Κωνστάντιος.
 ‘Ο ἅγιος Λέρνης Κύριος Δανιὴλ.
 ‘Ο ἅγιος Ἐλευθερουπόλεως Κύριος ἀγαθάγγελος.

	Σώμ.
Ο Μέγας Πρωτοσύγγελος τῆς Α. Θ. Π. Κύριος Καλλίνικος.	5
Ο Μέγας Λρχιδιάκονος τῆς Α. Θ. Π. Κύριος Παρθένιος.	»
Ο Λρχιγγραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου Λρχιγγραμματίτης Κύριος Κ. Βαλλιάδης.	»
Ο ὑπογραμματεὺς τῆς Ἱερ. Συνόδου Κύριος Λθυνάς. Μεγαλῆς.	»
Ο ἴδιαιτερος γραμ. τῆς Α. Θ. Π. Κύριος Γερμανής Μιχαηλίδης.	»
Ο Μέγας Λρχιγγραμματίτης Κύριος Βενέδικτος.	»
Ο Δευτερεύοντας τῆς Α. Θ. Π. Κύριος Ἱερόνυμος Γοργίας.	»
Ο Ιεροδιάκονος Κύριος Φιλόθεος Κονσταντίνος.	»
Ο Έκκλησιάρχης Κύριος Καλλίνικος.	»
Ο Τριτεύων τῆς Α. Θ. Π. Κύριος Πάνωθος.	»
Ο Ιεροδιάκονος Κύριος Νεκτάριος.	»
Ο Ιεροδιάκονος Κύριος Νικόδημος.	»
Ο Πρωτοσύγγελος τῆς Α. Σεβασμιότητος τοῦ Γερ. Αγίου Πρακλείας Κύριος Ιγνάτιος Αριστοβούλος.	»
Ο Λόρχων Αρχιπαδάριος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Εὐκλ. Κύρ. Νικόλαος.	»
Ο Λ. Δομέστικος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Εὐκλ. Κύρ. Κονσταντίνος.	»
Ο Β'. Δομέστικος τῆς τοῦ Χ. Μ. Ευκλησίας Κ. Μιχαήλ Θ. Παυλίδης.	»

Οι ἐν τῷ Ἀγιῷ Ὁρῃ τοῦ Ἀθω

Τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Δοχειαρίου.

	Σώμ.
Γαθρὶὴλ Ιεροδιάκονος Δοχ.	1
Διονύσιος γέροντας Δ.	»
Κύριλλος ιερομόναχος πνευματικὸς	»
Δανιὴλ προηγούμενος Δ.	»
Διονύσιος μοναχὸς Δ. ἐκ Γαλαξίας	»
Ἀγαθάγγελος Ιεροδιάκονος Πελοποννήσιος	»
Γερμανὸς Δ. Ιατρὸς	»
Σεραφείμ Ιεροδ. Δ.	»

	Σύμβατα
Θεοφύλακτος μοναχὸς Δ.	η η
Τὸ ιερὸν κοινόθιον τοῦ Ἐσφιγμένου	α 10
Η Ἱερά μονὴ τοῦ Σηροποτάμου	α η
Ο Ἀρχιμανδ. Κ. Αγαθάγγελος Εηροπ.	α 2
Ο ιεροδ. Διονύσιος Εηροπ.	α 4
Ο Γρηγορ. τῆς ιερᾶς κοινότητος Ἀλέξανδ. Εύμορφόποιλος	α "
Τὸ ιερὸν κοινόθιον Διονυσίου	α 4
Τὸ Ρωσικὸν ιερὸν κοινόθιον	α 6
Τὸ ιερὸν κοινόθιον τοῦ Ζωγράφου	α 2
Τὸ ιερὸν κοινόθιον Κασταμονίου	α 4
Μελόδιος μοναχὸς Παντοκρατορινὸς	α 1

Οἱ ἐν Γαλατᾷ τῆς Παναγίας Καφατιανῆς.

Ο Θεοφιλέστατος ἄγιος Λαναστασιουπόλεως Κύρ. Κύριλλος.	4
Ο Προτετάχμενος καὶ Αἰδεσημ. Κ. Γρηγόριος Μαράσογλους.	η
Ο Πανοπιώτατος Κ. Πλαρίων ἐφημέριος.	η
Ο Αἰδεσιμώτατος Παππᾶ Γεώργιος Ἡπειρώτης.	η
Ο Ιεροδιάκονος Κύριος Ἀγαθάγγελος Ἐπιβατινός.	η
Ο Κύριος Συμεὼν Λαναστασίου Ἅ. ψάλτης. Ἐκ Σπάρτης τῆς Πισσιδείας,	8
Δημήτριος Γ. Κυριώτης Β'. ψάλτης.	1
Λαναστάσιος Κυριακοῦ ἀ. Κανονάρχης.	1
Ἀλέξανδρος Ἰακώβου Β'. Κανονάρχης.	1
Ιερόδιάκονης Ιωάννου Μ. Καϊσαρεύς.	1
Κωνσταντῖνος Δημητρίου Μηγγνησιώτης	"

Ἐνορία Ἅγιου Κωνσταντίνου ἐν Σταυροδρομίῳ

Ἄνδρες Δ. Καρύλης Πρωτοψάλτης.	α α
Κυριακής Βασιλειάδης Β. ψάλτης	α α
Δημήτριος Σωτηρίου ἐξ Ἀγιάρας	α α

Σύμβ.	
10	Ο μουσικοδιδάσκαλος κ. Χατζή Παναγιώτης Βιλτσακόπης
1	Εναγγέλης Νικολάου καλφας
2	Γεώργιος Ιωάννου Γιαννακός
2	Παναγιώτης δεξιός κανονάρχης
2	Δημήτριος Τσελικόπουλος
2	Δημήτριος Ιωάννου Τσελικόπουλος
2	Γεώργιος Χρυσοστόμου Τραπεζούντιος
2	'Ανδρέας Γεωργίου Σάσσος.

*Oι ἐν Μεγάλῳ Ρεύματι,**δι' ἐπιστασίας Νηλέως Ἀντωνίου ἀργιψίλησου.*

1	Θεόδωρος Πα. Κωνσταντίνου
2	Ιωάννης Μιχαὴλ
2	Δημήτριος Σάββα κανδυλάπτης
2	Νικόλαος ψάλτης Κανάρης
2	Παπᾶ Χρήστος πρωτόπαπας Καλυθίτης
2	Σακελάριος πα. Ἀντώνιος Χῖος
2	Κωνστάντιος ιεροδιάκονος Βυζάντιος
2	Κωνσταντίνος πα. Ιωάννου Μισιρλῆς.

Oι ἐν Ρεθίμνῃ Κρήτῃ.

2	Ο πέτωψιάλτης τῆς Κρήτης Κωνσταντίνος Χ. Ι. Ψαρουδάκης
1	Άνθιμος Ἀργιδιάκονος
1	Νικόλαος Βερνάρδος.
1	Δημήτριος Π. Παππαδάκης ιερεὺς
1	Ιωάννης Λ. Τερζιδάκης
1	Ιωάννης Περδικάρης Ήρακλειώτης
1	Σωζόνιος ιεροδιάκονος
1	Μιχαὴλ Παππαδάκης Ήρακλειώτης
1	Γεώργιος Ἀρχιμανδρίτης Ἀρκαδιώτης
1	'Αγαθάγγελος ιεροδιάκονος ἐκ τῆς μονῆς Ρουστίκων
1	Νικόλαος Πρεβελάκης

Oι ἐν τῇς ἐν Κρήτῃ ιερᾶς μονῆς Πρέβεζῃ.

3	Δανὴλ Κουφάκης πρώην γούμενος
—	

Σεμ.

Σ. Νεόφυτος ιερομόναχος Ορφανουδάκης
Ο αρέσκων γραμματεὺς τῆς μονῆς Κωνστάντιος ιερομόναχος Πλεύρης
Μανουὴλ Μερκουρίακης
ωστὴρ Ν. Δρυμάκης, γραμματεὺς τοῦ δικαστηρίου Ἀργυροπόλεως.

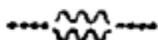
Oἱ ἐν Χαλκίδι μουσικοὶ λογιώτατοι κύριοι,

δι' ἐπιστασίας τοῦ μουσικοδιδασκάλου κ. Νικολάου
Μιχαὴλ Χα. Κρητός.

Οἱ μαθηταὶ τῆς ἐν Χαλκίδι ἱερατικῆς σχολῆς	1
Στέγγιος Ἡλία Παραπενεὰ Χαλκιδεὺς	»
Χρῆστος Τραχεζούντιος	»
Νικόλαος Χα. Περδικάρης	»
Γεώργιος Δ. Ταρσοτόπουλος	»
Αἰσκληπιὸς Τ. Ποθοῦ	»
Γεώργιος Ν. Κουρδούσιπης	»
Χρῆστος Γ. Παύλου ἐκ Καστρόβλε τῆς Κύρης	»
Δημήτριος Γ. Σούρας ἐκ Ξηροχωρίου	»
Εὐστάθιος Ζάχος	»
Πλέις Παντίστης	»
Ἀνδρίας Ιωάννου Χαλκιοπούλου, μαθητὴς τῆς ἐν Αθήναις Πιζαρείου σχολῆς	»
Γεώργιος Ἀν. Φούντης, μαθητὴς τοῦ ἐν Χαλκίδι γυμνασίου	»
Χρῆστος παπᾶ Παντολέοντος	»
Δημήτριος Ν. Δενδρινὸς Κυμαῖος	»
Ἀθανάσιος Σταματίου ὑποδηματοποιὸς ἐκ Μεντσιδίου	»
Χρῆστος Ν. ἀρτοκοιός	»
Ἀπόστολος Κοσμᾶ Γεωργίου	»

ΑΓΓΕΛΙΑ.

Διαπεράναντες, σὺν Θεῷ, τὴν ἔκδοσιν τῆς Κρητίδος τοῦ μαχαρίτου Στεφάνου Λαμπαδηρίου τῆς Μ. τοῦ Χ. Ἐκκλησίας, διὸ
ἔχομέν τι περὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἡμέρας Μουσικῆς νὰ προσθίσω
μεν εἰς ὅσα ὁ ἀοιδηρος ἐγραψεν ἐν τῷ προλόγῳ, σύδ' εἴμεθι ἡμεῖς
ούτε πρῶτοι εύτε τελευταῖοι εἰς ἐπαινοῦντες τὸν ζῆλον καὶ τὴν ὑπὲρ
τῆς Ἱερᾶς ταύτης τέχνης ἀρρεσίων τῶν ἀσιδίμων τῆς Μ. Ἐκκλη-
σίας μουσικοδιδασκάλων ἀλλ' ἀν μὴ εἴπωμεν τεῦτο ἡμεῖς, οὐδεὶς
ὑπάρχει ὁ ἀρνούμενος ὅτι τὰ συγγρίμματα ἔκεινων, ἀληθῆ με-
σεῖα καὶ μηνησία φαντασίᾳ Ἱερᾶς, ἀναζητούμενης ὑπὸ τοῦ θεο-
μοῦ Θρισκευτικῷ αἵσθηματος, πρέπει καθ' ἔκάστην νὰ μὴ λείπωσιν
ἀπὸ τῶν χειρῶν ἔκεινων, ὅσοι, μετὰ τοῦ προφητάνακτος Φιλμω-
δοῦ ἐπτάκις τῆς ἡμέρας αἰνοῦσι τὸν "Ὕψιστον ἐπὶ τὰ χρίματα τῆς
δικαιοσύνης αὐτοῦ, καὶ θεωροῦσιν ἔθνικὸν μεγαλεῖον καὶ σομφέ-
ρον, ἀλλὰ μὴν καὶ καθήκον νὰ προσπαθῶσι πρὸς διέσωσιν τοῦ
πατροπατικόδοτου Ἐκκλησιαστικοῦ ὕδριας ἐν τῇ Ἱερᾷ Μουσικῇ. "Ν-
πὸ τῆς ἀρχῆς τεύτης ἐμφορούμενοι, ἥδη ὅτε ἡ μελέτη τῆς Ἱερᾶς
ἡμέρας Μουσικῆς καὶ αὐτῶν τῶν ἀλλοεθνῶν ἐλκύει τὸ ἐνδιαφέρον,
προτιθέμεθα, θείᾳ συνάρσει, καὶ εἰς τὴν συνδρομὴν ἐπερειδόμενοι
τοῦ σεβ. δημοσίου, νὰ ἔκδῶσωμεν τὰ ἔργα τοῦ μαχαρίτου Στε-
φάνου Λαμπαδηρίου, ἀρχόμενοι ἀπὸ τῆς ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΚΥΨΕ-
ΛΗΣ, περιεχούσης πάντα τὰ Ἰδιόμελα καὶ Διξαστικὰ τοῦ Ἐπε-
ρινοῦ, τῆς Λιτῆς, τῶν Ἀποστίχων καὶ τῶν Λίνων. Ἀπολυτίκια
καὶ Κοντάκια πασῶν τῶν δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἔօρτῶν
τῶν ἑορταζομένων ἀγίων τοῦ ὅλου ἐνιστοῦ, τοῦ τε Γριαδίου
καὶ Πεντηκοσταρίου, καὶ κατὰ μὲν τὸ μέλος συμπτώνου πρὸς
τὸ Διξαστάριν Πέτρου Λαμπαδηρίου τοῦ Πελοποννήσου,

κατὰ δὲ τὴν προφορὰν πρὸς τὸ τοῦ Κωνσταντίνου Πρωτο-
Σάλτου.

Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΥΨΕΛΗ, ἐπιμελῶς τεγνουργηθεῖσα ὑπὸ τοῦ
μεχαρίτου Στεφάνου, ἐκδιδομένη δ' ὑφ' ἡμῶν τὸ δεύτερον, διαφέ-
ρει τῆς ἑτέρας ἔκδόσεως κατὰ τὰ ἡδη προστιθέμενα ὅλως ἀνέκδο-
τη Τδιόμελα, Δοξαστικὰ καὶ Ἀπολυτίκια Ἐσπε-
σινοῦ καὶ Ὁρθρου πασῶν τῶν μὴ ἐν τοῖς μηνι-
ζίοις εὑρισκομένων ὁ κολουθιῶν τῶν μὴ ἐορτα-
ζομένων ἀγίων, ὡς καὶ μερικῶν ἀργῶν Δοξαστικῶν, ἐκ τῶν
γειρογράφων τοῦ ἀειδίμου ἐιδασκάλου, τῇ ἐγκρίσει τῆς κεντρι-
κῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τῇ ἀδείᾳ τοῦ Αὐτοκρ. Ὑ-
πουργείου τῆς Ἐκπαιδεύσεως.

Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΥΨΕΛΗ, ἐξ ἑκατὸν περίπου συγκειμένη τυ-
πογραφικῶν φύλλων, θέλει ἐκδίδεσθαι περιοδικῶς κατὰ τεύχη,
συγκειμενά ἐκ δέκα περίπου τυπογραφικῶν φύλλων, ὃν ἑκαστον
θέλει τιμᾶσθαι γροσίων 10 διὰ τοὺς συνδρομητάς. Τοιοῦτοι δὲ
καταγράφονται ἐν τῇ οἰκίᾳ Στεφάνου Λαμπαδαρίου ἐν Φαναρίῳ,
μεγάλῃ ὁδῷ, ἀριθ. 318, καὶ ἐν τῷ βιβλιοπωλείῳ Γ. Α. Κοπα-
νάρη, ἐνδοθεν Σιντάν καπησή Κωνσταντινουπόλεως, ἀρ. 6.

Ἐν Κωνσταντίνολει, τῇ 1 Μαΐου 1875.

Διά τὰ τέκνα τοῦ μεκερίτου ΣΤΕΦΑΝΟΥ Λαμπαδαρίου,

ὁ ἐπὶ θυγατρὶ γαμέρος

Δ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΠΡΩΤΟΨΑΛΤΟΥ.

